

MAGYAR MINŐSÉG

2020. augusztus-szeptember

XXIX. évfolyam 08-09. szám

A minőségügyi szakma jelene és jövője - Kutatás

Dr. Csiszér Tamás, Dr. Czelleng Arnold, Csécsei Róbert

Sikeres SMETA társadalmi felelősségvállalási audit az autóiparban

Kasza Ottó, Thierry Zsuzsanna, Csonka László

Mit tanultunk a Covid 19 kapcsán?

Cikkgyűjtemény

Tartalomjegyzék

Magyar Minőség XXIX. évfolyam 08-09. szám 2020. augusztus-szeptember

SZAKMAI CIKKEK, ELŐADÁSOK

[Bevezető – Tóth Csaba László](#)

[A minőségügyi szakma jelene és jövője – Dr. Csiszér Tamás, Dr. Czelleng Arnold, Csécsei Róbert](#)

[Sikeres SMETA társadalmi felelősségvállalási audit az autópárházban – Kasza Ottó, Thierry Zsuzsanna, Csonka László](#)

[Információbiztonsági gondolatok a home office körül – Dr. Horváth Zsolt](#)

[Mentorálás vagy tanácsadás – Kormány Tamás](#)

[A pandémia új kihívások elé állította a cégeket – Macher Márta](#)

[Reorganizáció és digitális transzformáció – Dr. Németh Balázs](#)

[Távértékelést, de ízibe! – Bodroghelyi Csaba](#)

[Jók a legjobbak közül: Dr. Hány András – Sződi Sándor](#)

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

[Ismerjük meg Tagjainkat!](#)

[Az MMT koronavírus felmérés összegzése – Reizinger Zoltán](#)

[A Magyar Minőség Társaság 2020. évi pályázatai](#)

[A Magyar Minőség 2019. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke](#)

[Útmutató a Magyar Minőség folyóiratban megjelenő cikkek szerzőinek](#)

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK ÉS BESZÁMOLÓK

[Gábor Dénes-Díj 2020 – Felhívás](#)

[Hírek a szabványok világából](#)

A TÁRSASÁG ÚJ TAGJAI

[Köszöntjük a Társaság új tagjait.](#)

PROFESSIONAL ARTICLES, LECTURES

[Upfront – Csaba László TÓTH](#)

[Present and Future of Quality Profession – Dr. Tamás CSISZÉR, Dr. Arnold CZELLENG, Róbert CSÉCSEI](#)

[Successful SMETA Audit, Corporate Social Responsibility in the Automotive Industry – Ottó KASZA, Zsuzsanna THIERRY, László CSONKA](#)

[Information Security Aspects of Home Office – Dr. Zsolt HORVÁTH](#)

[Mentoring or Counselling – Tamás KORMÁNY](#)

[Pandemic Brings New Challenges into Companies' Lives – Márta MACHER](#)

[Reorganization and Digital Transformation – Dr. Balázs NÉMETH](#)

[Remote Assessment, Quickly Please! – Csaba BODROGHELYI](#)

[The Best among the Best: Dr. Hány András – Sándor SZÓDI](#)

NEWS AND PROGRAMS OF THE SOCIETY

[Getting to Know....](#)

[Summary of the HSQ Coronavirus Survey – Zoltán REIZINGER](#)

[Invitation to a New Competition of the Hungarian Society for Quality in 2020](#)

[Contents of 2019 Year's Professional Articles in Magyar Minőség](#)

[Author's Guide for Magyar Minőség](#)

DOMESTIC AND INTERNATIONAL NEWS AND REPORTS

[32nd Gábor Dénes Prize 2020 – Press Release](#)

[News from the World of Standards](#)

NEW MEMBERS TO THE SOCIETY

[We Welcome the New Members to the Society](#)

*Párás napfelkelte a Szentgyörgy-hegy mögül június 6-án reggel, negyed hatkor. A felvétel a balatonedericsi Öreg-hegyen készült. Fotózta **Síklósiné Szabó Katalin**.*

Impresszum

Magyar Minőség Társaság havi folyóirata

Elektronikus kiadvány

Szerkesztőbizottság:

Alapító főszerkesztő: dr. Róth András

Főszerkesztő: Tóth Csaba László

Tagok:

Harazin Tibor, Mátrai Norbert, Szódi Sándor, Tánczos Lajos, Dr. Topár József

Szerkesztőbizottsági titkár:

Turos Tarjáné

Felelős kiadó: Reizinger Zoltán

Szerkesztőség:

Székhely: 1082 Budapest, Horváth Mihály tér 1.

Telefon: (36-1) 215-6061

E-mail: ujsag@quality-mmt.hu, portál: www.quality-mmt.hu

A megjelenő publikációkban a szerzők saját szakmai álláspontjukat képviselik

A hirdetések és PR-cikkek tartalmáért a Kiadó felelősséget nem vállal

Megrendelés:

A kiadványt e-mailban megküldjük, vagy kérésre postázzuk CD-n

Az éves előfizetés nettó alapára: 8.200,- Ft + 27% ÁFA/év

A CD költsége: 6.100,- Ft + 27% ÁFA/év

INTRANET licence díj: egyedi megállapodás alapján

HU ISSN 1789-5510 (Online)

HU ISSN 1789-5502 (CD-ROM)

Tisztelt Olvasó!

Két hónapja találkoztunk utoljára, konvencióink szerint most egy dupla számmal jelentkezünk. Már régóta gondolkodunk azon, hogy vajon a legjobb megoldás-e az, hogy szeptember elején a két hónap alatt összegyűlt információ-mennyiséget egyszerre zúdíttuk az Önök nyakába, vagy inkább a július és az augusztus legyen összevonva, hogy megérdemelt pihenésük alatt olvashassák a minőségügy új eredményeit, híreit és érdekességeit. Ebben kérnénk a véleményüket, írják meg a megszokott csatornákon, hogyan haladjunk tovább.

A minőségügyi szakma válsága – ha lehet így fogalmazni – nem a Covid 19 következménye, ez már régóta köztudott dolog, de a pandémia világosan rámutatott arra, hogy valami nagyon nincs rendben. Pillanatok alatt omlottak össze a beszállítási láncok, pedig az új ISO 9001 világosan felhívta a figyelmet a kockázat-elemzés fontosságára. A kockázat azonban nem csak az érdekelt felek (értsd részvényesek, tulajdonosok, haszonélvező államok) oldalán jelentkezik, hanem olyan külső tényezőkre is felhívna a figyelmet, mint a társadalmi és a természeti környezet nem kívánatos hatásai. Ez utóbbiról azonban lassan fél évszázada elfeledkeztünk, de „eredményeit” most a saját bőrünkön tapasztalhatjuk.

Hogyan tovább minőségügy, mit várnak a „felhasználók” a minőségügyi szervezetektől. A témában végzett kutatást ismertetik szakavatott szerzőink. Érdekesesek a levont következtetések, csak egy példát említek, a tagok kapcsolatépítésének fontossága egy 4-es skálán 3,5. Ennek ellenére a rendezvényekre való jelentkezés exponenciálisan csökken. Olvassák el, osszák meg velünk véleményüket.

Egy vállalati társadalmi felelősségvállalás ma már elvárt, de ugye ez nem bemondásra működik, vannak ennek nemzetközi megfelelési előírásai. A megfelelési módszertant és annak sikeres megvalósítását ismertetik szerzőink, az immár két és fél éve újra magyar vállalként működő Tungsram esetében.

Ki hogyan élte meg a járvány hatásait? Folytatjuk a megkezdett sorozatunkat, remélve, hogy a dolgozatokban leírt felvetések, tapasztalatok és ajánlások segítségükre lesz abban, hogy a jövőben felkészültebben, nagyobb tudással és gyakorlattal nézzenek szembe a problémákkal.

Ebben lehet segítségükre a Társaságunk által végzett felmérés eredménye, amelyet szintén megosztunk Önökkel. Érdekesek eredmények vannak, ha van véleménye, ne rejtse véka alá, ossza meg velünk, azaz tagjainkkal.

A Magyar Kormány – a minőség fontosságára való tekintettel – revitalizálja a Nemzeti Minőség Díj elismerést, amely az EFQM 2020 modellen alapul, így a neve is Nemzeti Kiválósági Díj elnevezésre módosul. Társaságunk aktív résztvevője a revitalizációnak, a fejleményekről folyamatosan beszámolunk.

Őszinte leszek, az év hátralévő része biztosan tartogat újabb kihívásokat nemcsak a minőségügyi szakemberek, de az egyszerű magyar emberek számára is. Úgy gondolom, hogy a közös gondolkodással, együttműködéssel ezek a problémák kezelhetők lesznek.

Ehhez kívánok kitartást és jó egészséget mindenkinek!

Tóth Csaba László
főszerkesztő

A minőségügyi szakma jelene és jövője

Kutatás a magyarországi minőségügyi szakmai szervezetek megítéléséről és a minőségügyi szakma előtt álló kihívásokról

Dr. Csiszér Tamás, Dr. Czelleng Arnold, Csécsei Róbert

Absztrakt

A dolgozat a magyar minőségügyi szakma 69 résztvevőjének választ dolgozza fel, amelyet 2020. januárjában egy online kérdőíves felmérés kérdéseire adtak. Ebben arra kerestük a választ, hogy mi a véleményük a magyar minőségügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokról, hogyan látják a vállalkozások előtt álló kihívásokat, valamint véleményük szerint

milyen kulcskompetenciákkal kell rendelkeznie most és a jövőben a vállalkozásoknak és a minőségügyi szakembereknek. Az alábbiakban röviden bemutatjuk a primer kutatás módszertanát, majd részletesen ismertetjük a kérdéseket és az ezekre adott válaszokat, grafikonokkal illusztrálva.

1. Bevezetés

A Magyar Minőség Társaság 2020 első negyedévében kutatást folytatott Magyarországon működő vállalkozások körében, amelynek a célja az volt, hogy megismerje a minőségügyi területen dolgozók elvárásait a minőségügyi szervezetek szolgáltatásaival kapcsolatban, valamint, hogy felmérje, véleményük sze-

rint milyen kihívásokkal szembesül a minőségügyi szakma. A válaszok alapján levonható következtetések alapját képezhetik a szakmai szervezetek stratégiai irányváltásának és szolgáltatási portfóliójuk elvárásokhoz igazításához, továbbá profitálhat belőle minden, a minőségügyi szakmában dolgozó vagy ez iránt érdeklődő szakember.

2. A kutatás módszertana

A felmérés online kérdőív formájában került lebonyolításra, a Google Űrlapok alkalmazás segítségével. A kitöltésre vonatkozó felhívás a Magyar Minőség Társaság és az ISO 9000 Fórum tagszervezetei és egyéni tagjai számára került kiküldésre. A kérdőív 13, részben fele-

letválasztós, részben szabadszöveges kérdéscsoportot tartalmazott, amelyek közül 4 db. a kitöltő jellemzőinek azonosítására, 4 db. a minőségügyi szervezetek szolgáltatásaira, 4 db. a vállalkozások számára fontos kompetenciákra, fejlődési területekre és az ezekkel kap-

csolatos kihívásokra, 1 db. pedig a minőségügyi szakemberek számára fontos kompetenciákra vonatkozott.

A kérdésekre összesen 69 szakember válaszolt. Noha a válaszadókból képződött minta

3. A felmérés eredményei

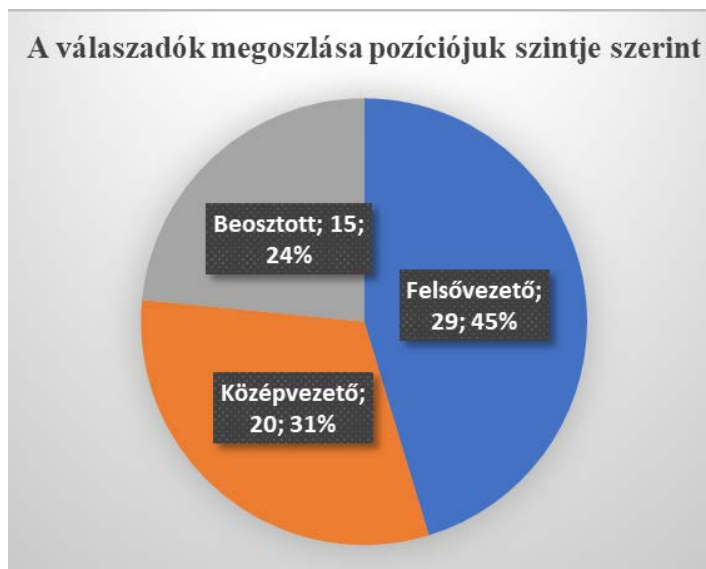
Az alábbiakban azokra a kérdésekre adott válaszoknak az összesítését mutatjuk be, amelyekre kiértékelhető mennyiségű és minőségű válasz érkezett be, valamint amelyeknél a levonható következtetések információ értékkel bírnak.

3.1 A kitöltő személlyel és vállalkozásával kapcsolatos alapadatok

3.1.1 A kitöltő pozíciójának szintje

Kérdés típusa: feleletválasztós. Válaszolók száma: 64 (93%).

A válaszadók 45%-a felsővezető, 31%-a középvezető, míg 24%-a beosztott volt. [1. Ábra]

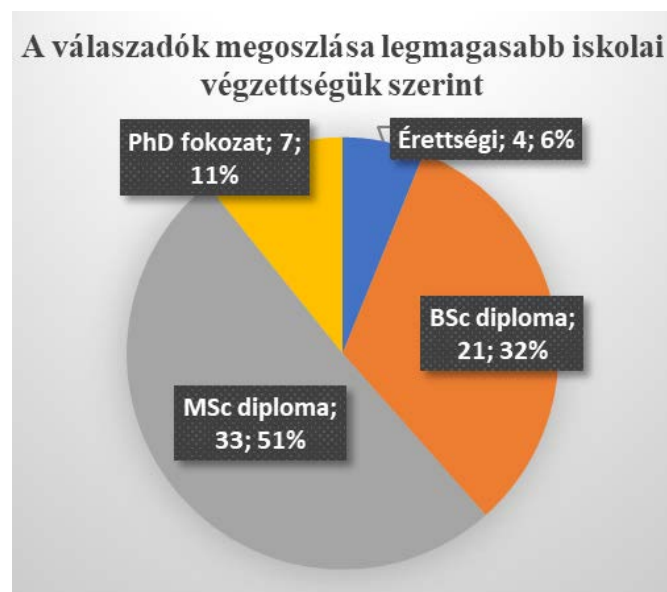
1. Ábra: A válaszadó megoszlása pozíciójuk szerint

statisztikai értelemben nem nevezhető reprezentatívnak, a kiértékelés alapján kijelenthető, hogy a résztvevők a minőségügyi szakmában dolgozó vagy ahhoz közelálló és azt jól ismerő szakemberek, ezért a válaszaik adekvátnak tekinthetők, így alkalmasak általános következtetések levonására.

3.1.2 A kitöltő legmagasabb iskolai végzettsége

Kérdés típusa: feleletválasztós. Válaszolók száma: 65 (94%).

A válaszadók 51%-a MSc diplomával, 21%-a BSc diplomával, 11%-a PhD fokozattal, míg 4%-a érettségivel rendelkezett [2. Ábra].

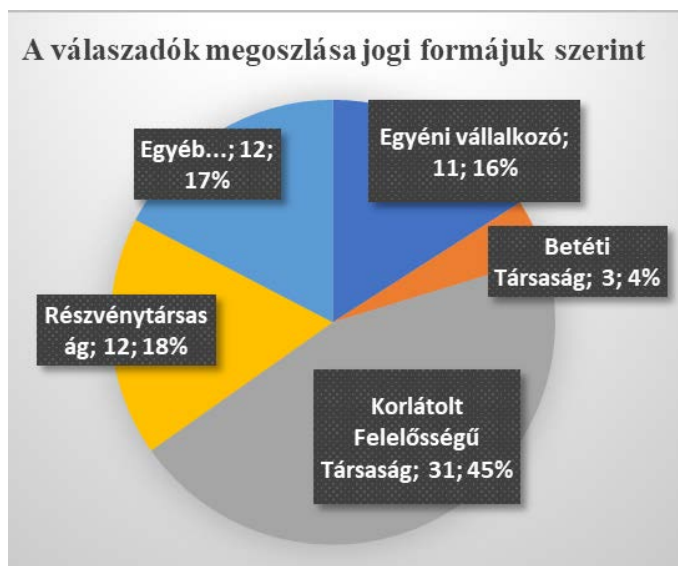

2. Ábra: A válaszadók megoszlása legmagasabb iskolai végzettségük szerint

3.1.3 A kitöltő által képviselt vállalkozás jogi formája

Kérdés típusa: feleletválasztós. Válaszolók száma: 69 (100%).

A válaszadók által képviselt vállalkozások közül 45% Kft, 18% Rt, 16% egyéni vállalkozás, 4% Bt, míg 17% egyéb. [3. Ábra]

3. Ábra: A válaszadók megoszlása jogi formájuk szerint

3.1.4 A kitöltő által képviselt vállalkozás alkalmazottainak száma

Kérdés típusa: feleletválasztós. Válaszolók száma: 69 (100%).

A válaszadók által képviselt vállalkozások közül 36% 10 főnél kevesebb, 29% 100 és 1000 fő közötti, 20% 10 és 100 fő közötti, míg 15% 1000 főnél több alkalmazottat foglalkoztat. [4. Ábra]

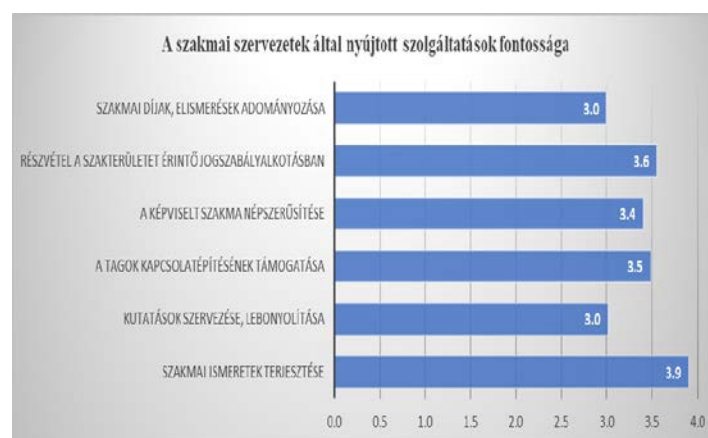
4. Ábra: A válaszadók megoszlása jogi formájuk szerint

3.2 A szakmai szervezetekkel kapcsolatos kérdések

3.2.1 A szakmai szervezetek által nyújtott szolgáltatások fontossága

Kérdés típusa: értékelés egy négyelemű skálán, ahol az 1-es érték jelentése, hogy nem fontos, a 4-es értéke jelentése, hogy kiemelten fontos. Válaszolók száma: 65 (94%).

A kiértékelés a válaszok átlagát mutatja be. A válaszadók legfontosabbnak a szakmai ismeretek terjesztését ítélték (fontosság mértéke 3,9). Ezt követi csökkenő sorrendben a részvétel a szakterületet érintő jogszabályalkotásban (3,6), a tagok kapcsolatépítésének támogatása (3,5), a képviselt szakma népszerűsítése (3,4). Legkevésbé fontosnak a szakmai díjak és elismerések adományozása, valamint a kutatások szervezése és lebonyolítása ítéltetett (3,0). [5. Ábra]

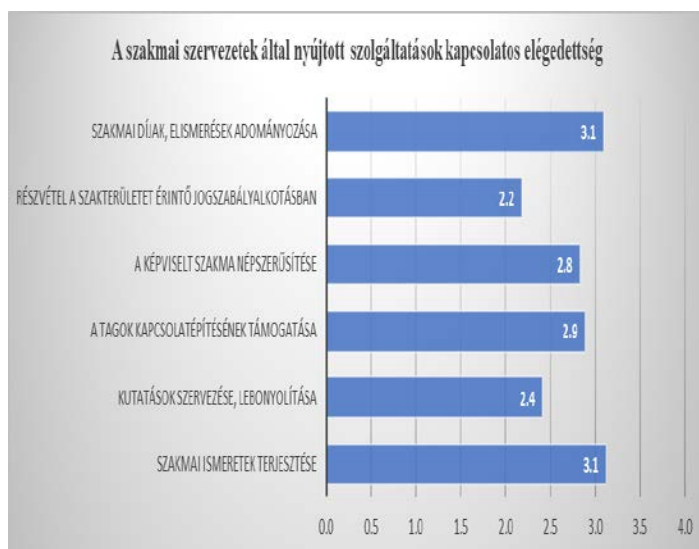
5. Ábra: A szakmai szervezetek által nyújtott szolgáltatások fontosságának megítélése. A számok a válaszok átlagát jelölik.

Arra a kérdésre, hogy a fentiekén kívül mely egyéb szolgáltatásokat ítélnék fontosnak, nem érkezett válasz. Ez, és a magas fontossági értékek azt mutatják, hogy a magyarországi szervezetek szolgáltatásai, amelyek alapján a felsorolás készült, jól lefedik a tagok által elvárt területeket.

3.2.2 A szakmai szervezetek által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettség

Kérdés típusa: értékelés egy négyelemű skálán, ahol az 1-es érték jelentése, hogy egyáltalán nem elégedett, a 4-es értéke jelentése, hogy teljes mértékben elégedett. Válaszolók száma: 56 (81%).

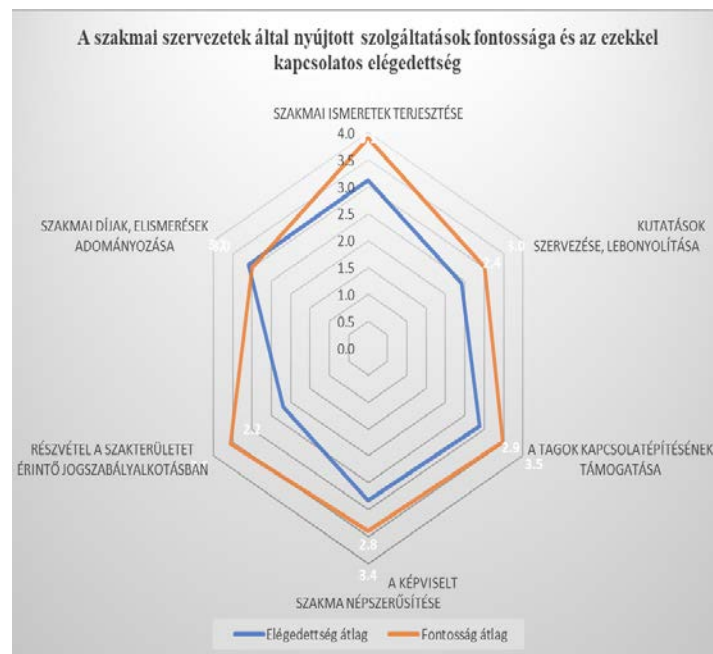
A kiértékelés a válaszok átlagát mutatja be. A válaszadók leginkább a szakmai díjak és elismerések adományozásával és a szakmai ismeretek terjesztésével elégedettek (elégedettség mértéke 3,1). Ez követi csökkenő elégedettségi sorrendben a tagok kapcsolatépítésének támogatása (2,9), a képviselt szakma népszerűsítése (2,8), a kutatások szervezése és lebonyolítása (2,4), valamint a részvétel a szakterületet érintő jogszabályalkotásban (2,2). [6. Ábra]

6. Ábra: A szakmai szervezetek által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettség. A számok a válaszok átlagát jelölik.

Összevetve a fontossági és az elégedettségi értékeket megállapíthatjuk, hogy a szakmai díjak és elismerések odaítélése terén a fontosság és az elégedettség gyakorlatilag egyforma megítélés alá esett. Az összes többi szolgáltatás esetében a fontosság értéke nagyobb, mint az elégedettségé. Ez a skálaértékek eltérő jelentése mellett is azt mutatja, hogy noha

az elégedettség minden esetben a közepes értéknél nagyobb, a szolgáltatási színvonalon javítani szükséges. Ez a megállapítás különösen a szakterületet érintő jogszabályokban való részvétel esetén igaz, ahol a fontosság és az elégedettség értéke közötti különbség 1,4. [7. Ábra]

7. Ábra: A szakmai szervezetek által nyújtott szolgáltatások fontosságának és az ezekkel kapcsolatos elégedettségnek az összehasonlítása. A számok a válaszok átlagát jelölik.

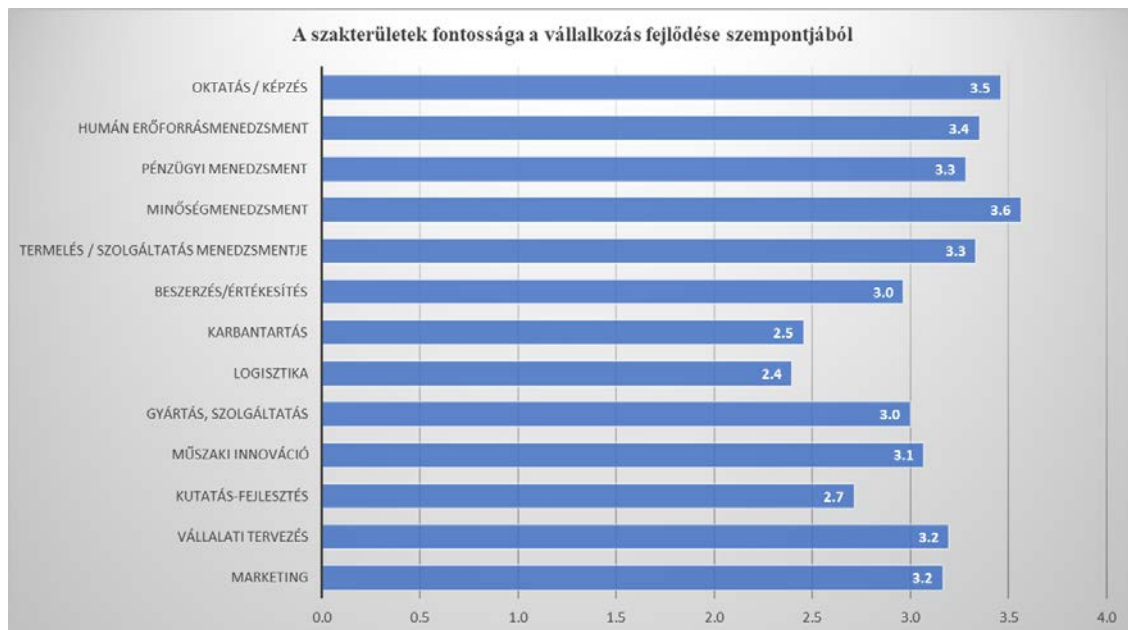
3.2.3 Mely területeken fontos a vállalkozása fejlődése

Kérdés típusa: értékelés egy négyelemű skálán, ahol az 1-es érték jelentése, hogy nem fontos, a 4-es értéke jelentése, hogy kiemelten fontos. Válaszolók száma: 63 (91%).

A felsorolt lehetőségek mindegyike 2,4-es vagy annál nagyobb értéket kapott, ami azt jelzi, hogy minden területen fontosnak érezték a válaszolók a fejlődést. Ezek közül 3-as fölötti értéket kapott a minőségügyi szakemberek által általában is kiemelten kezelt minőségmenedzsment, oktatás és képzés, humánerőforrás menedzsment, termelés-szolgáltatás menedzsment és a vállalati tervezés. Elsőre talán meglepő lehet a pénzügyi menedzsment és a

marketing magas pontszáma. Ugyanakkor relatív alacsony pontszámot kapott három olyan

menedzsment terület (K+F, karbantartás, logisztika), amely a minőségügy szempontjából kiemelkedő jelentőségű. [8. Ábra]

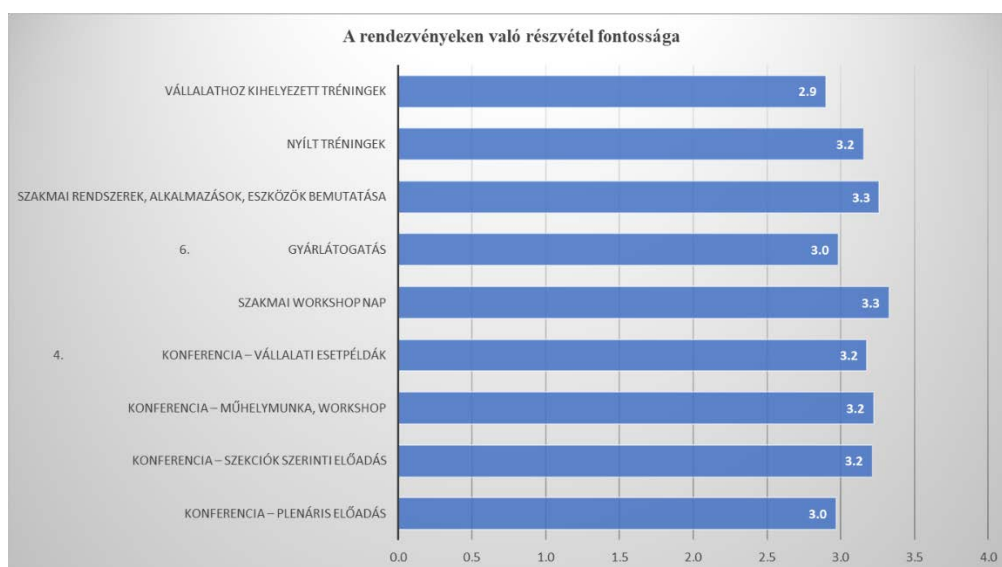

8. Ábra: A szakmai szervezetek által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettség. A számok a válaszok átlagát jelölik.

3.2.4 Rendezvényeken való részvétel fontossága

Kérdés típusa: értékelés egy négyelemű skálán, ahol az 1-es érték jelentése, hogy nem fontos, a 4-es értéke jelentése, hogy kiemelten fontos. Válaszolók száma: 65 (94%).

A válaszadók a szakmai rendezvények minden hagyományos formáját közel azonosan fontosnak ítélték (2,9 -s 3,3 közötti érték), amely összhangban van azzal, hogy a szakmai ismeretek terjesztése is magas, 3,9-es fontossági átlagot kapott egy korábbi kérdésnél. [9. Ábra]

9. Ábra: A szakmai szervezetek által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettség. A számok a válaszok átlagát jelölik.

3.3 szükséges kompetenciákkal kapcsolatos kérdések

3.3.1 A legfontosabb kompetenciák, amelyekkel egy sikeres vállalkozásnak napjainkban rendelkeznie kell

Kérdés típusa: szabadszöveges válasz. Válaszolók száma: 56 (81%). A válaszadók által megadott területeket öt kategóriába rendezve mutatjuk be. [10. Ábra]

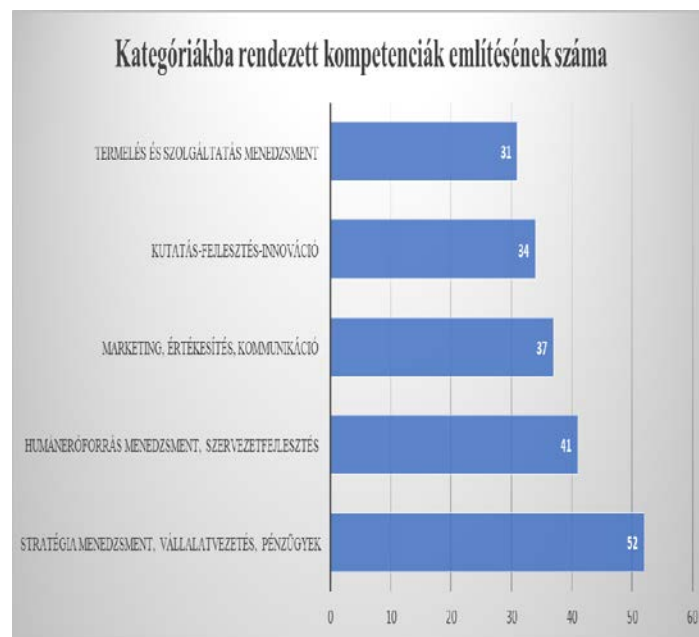
A legtöbb, 52 db. javaslat a STRATÉGIA MENEDZSMENT, VÁLLALATVEZETÉS, PÉNZÜGYEK kategóriában került megfogalmazásra. Az agilitás, a rugalmasság, a megújulásra képesség, a vezetői képességek és a stabil pénzügyi háttér voltak a legtöbbet említett elemek.

Ezt követte a HUMÁNERŐFORRÁS MENEDZSMENT és a SZERVEZETFEJLESZTÉS 41 db. javaslattal, ahol a szakmai felkészültség, ezzel az oktatás-képzés, a kommunikáció, illetve a munkatársak magatartása és lojalitása került elsősorban megfogalmazásra, de egy-egy esetben a teljesítményértékelés és a változáskezelés is megjelent a válaszok között.

A MARKETING, ÉRTÉKESÍTÉS, KOMMUNIKÁCIÓ kategóriában (37 db. említés) a piaci ismeretek, ezáltal a piaci rés megtalálása, a kapcsolatrendszer és a hatékony kommunikáció volt a legfontosabb.

A KUTATÁS-FEJLESZTÉS-INNOVÁCIÓ kategóriában 34 db. ötlet született. Itt egyértelműen a digitalizáció volt a legnépszerűbb, az innováció pedig jóval többször (11 db.) kerül leírásra, mint a kevésbé termékorientált kutatás (3 db.).

A TERMELÉS ÉS SZOLGÁLTATÁS MENEDZSMENT 31 db. bejegyzést kapott. Itt a minőségügyi rendszerrel, a folyamatirányítással és az ügyféligények kielégítésével kapcsolatos volt a legtöbb javaslat.

10. Ábra: Napjainkban a vállalkozások számára legfontosabbnak ítélt kompetenciák említésének száma, kategóriákba rendezve.

Arra kérdésre, hogy 10 év múlva melyek lesznek ezek a kompetenciák, az előzőhöz hasonló válaszok születtek (54 db., 78%). Néhány említésre méltó különbség:

- még hangsúlyosabb lesz az informatikai tudás szerepe a digitalizáció és a robotizáció előretörése, az Ipar 4.0 lehetőségeinek kiaknázása érdekében,
- fontos lesz az emberközpontú, családbarát munkahely,
- előtérbe kerül a környezettudatosság és a társadalmi felelősségvállalás.

Némileg meglepő lehet, hogy mind a mai, mind a jövőbeni listában elvétve fordul elő a nyelvtudás.

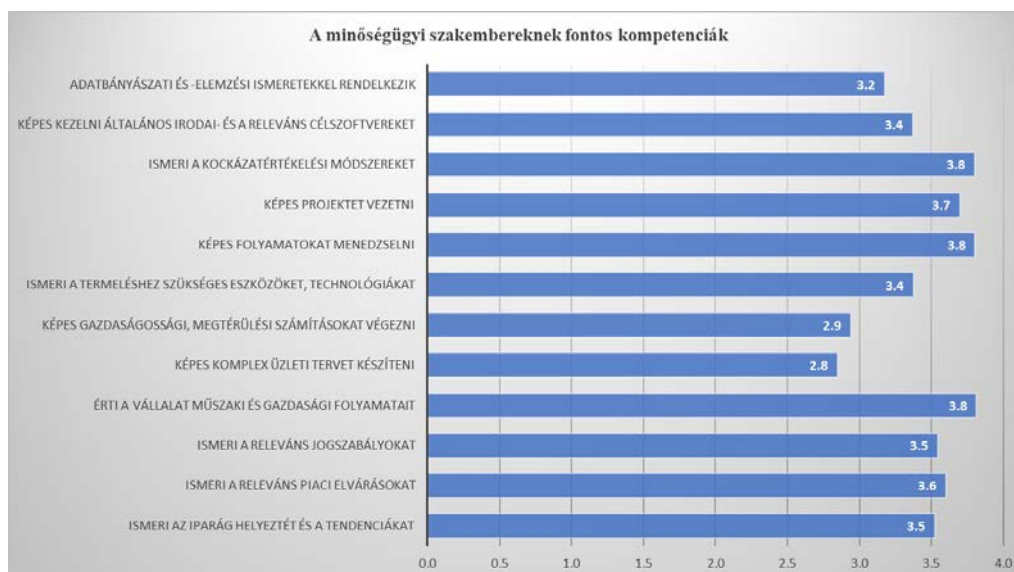
3.3.2 A legfontosabb kompetenciák, amelyekkel egy minőségügyi szakembernek rendelkeznie kell

Kérdés típusa: értékelés egy négyelemű skálán, ahol az 1-es érték jelentése, hogy nem fontos, a 4-es értéke jelentése, hogy kiemelten fontos. Válaszolók száma: 66 (96%).

A válaszok azt mutatják, hogy egy minőségügyi szakembernek értenie kell a vállalkozása

működését, képesnek kell lennie folyamatokat, projekteket és kockázatokat menedzselni, tisztában kell lennie a piaci elvárásokkal, a jogszabályi előírásokkal és az iparág helyzetével,

ismernie kell a szakterületéhez tartozó informatikai alkalmazásokat és adatbányászati módszereket, valamint rendelkeznie kell gazdasági és pénzügyi ismeretekkel. [11. Ábra]

11. Ábra: A kompetenciák birtoklásának fontossága egy minőségügyi szakember számára. A számok a válaszok átlagát jelölik.

3.3.3 A legfontosabb kihívások, amelyekkel egy vállalkozás napjainkban szembesül és amelyeknek jelentős hatása lehet a jövőre és a szükséges kompetenciákra

Kérdés típusa: szabadszöveges válasz. Válaszolók száma: 51 (74%).

A válaszok rendkívül összetettek és sok területet érintenek. A legtöbbször olyan, a humánerőforrással kapcsolatos kihívások szerepelnek, mint amilyen pl. a szakképzett munkaerő rendelkezésre állása (felvétele, megtartása), kompetenciáik folyamatos fejlesztése, illetve a generá-

ciók közötti különbségek kezelése. A válaszadók nagyon gyakran említették a pénzügyi forrásokkal kapcsolatos nehézségeket, valamint a politikai és gazdasági környezet folyamatos változását. Sokan találják szembe magukat az Ipar 4.0 okozta technológiai kihívásokkal, az óriási mértékben rendelkezésre álló adatok kezelésével. Mindezek komoly elvárásokat támasztanak a menedzsmenttel szemben is, amelynek biztosítania kell a változó szabályoknak való megfelelést, nem elvesztve ugyanakkor a változásra való képességet. Végezetül számos válaszadó jelezte a növekvő versenyhelyzet miatti kihívásokat.

4 Következtetések

A felmérés eredményeképpen megállapíthatjuk, hogy a válaszadók fontosnak tartják a minőségügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat, és ezekkel inkább elégedettek. Elsősorban a jogszabályalkotásban való részvételben és a szakmai ismeretek terjesztésében várnak előrelépést. Véleményük szerint szá-

mos területen, ezek közül is elsősorban a minőség-, a humánerőforrás- és a pénzügyi menedzsment szempontjából kell fejlődnie a vállalkozásoknak. Ennek támogatására fontosnak tartják a szakmai szervezetek rendezvényeinek valamennyi hagyományos elemét, a plenáris előadásoktól a partnerlátogatásokig. Jelenleg és a közeljövőben is számos kihívással kell

megküzdieniük a vállalkozásoknak, amelyek többek között a technológiai fejlődés, az erőforrásgazdálkodás és környezeti hatások területén jelennek meg. Az ezeknek való megfelelés érdekében fejlődniük kell az olyan kulcskompetenciákban, mint a változási képesség, a megfelelő munkaerő megtalálása és megtartása, az eredményes marketing és értékesítési tevékenység, az innovativitás és a hatékony termelésirányítás. A jövőben ehhez még hozzájön az

Köszönetnyilvánítás

A szerzők köszönetüket fejezik ki az ISO 9000 Fórumnak és a Magyar Minőség Társaságnak a kérdőív válaszadóknak történő eljuttatásáért, továbbá Kapitány Sándornak, Kulcsár Edinának és Szabó Mirtillnek a kérdőív összeállításában és kiértékelésében nyújtott segítségért.

Szerzők

Dr. Csiszér Tamás, az Óbudai Egyetem adjunktusa. Anyagtudományi, technológiai és minőségügyi témákat oktat magyar és angol nyelven. Tudományos tevékenysége során elsősorban a hálózat kutatás működésfejlesztésben történő alkalmazására, valamint anyagtudományi témákra fókuszál. 1997 óta dolgozik folyamat- és minőségfejlesztőként. Jelenleg főként Lean Six Sigma szakértőként nyújt tanácsadási és tréneri szolgáltatásokat.

Dr. Czelleng Arnold, A TQ Consulting Kft. ügyvezetője. Irányítási rendszerek bevezetésében, auditálásában, auditorképzésben és egyetemi szakmérnökképzésben vesz részt. 2001 óta foglalkozik folyamat- és minőségfejlesztéssel.

Csécsei Róbert, működésfejlesztési tanácsadó, tréner, coach. 1991 óta foglalkozik a vállalatok, szervezetek hatékonyságának fejlesztésével. Az üzletmenet stratégia és operatív szintű támogatásával, szabályozásával a működési feltételek megteremtése van fókuszban, másrészt a humán tőke, a megfelelő kompetenciák biztosításával támogatja a szervezeti vagy üzleti célok, teljesítmények, az egyéni és szervezeti sikerek elérését.

Sikeres SMETA társadalmi felelősségvállalási audit az autóiparban

Kasza Ottó, Thierry Zsuzsanna, Csonka László

Összefoglaló

A Tungsram sikeresen tanúsíttatta a társadalmi felelősségvállalási rendszerét SMETA szerint. A cikk első részében Kasza Ottó, a BERTING Vezetési Tanácsadó Kft. (www.berting.hu) konzulense mutatja be a

SMETA-t, majd a második részben Thierry Zsuzsanna, a Tungsram CSR felelőse ír vállalati szemszögből a tanúsításra való felkészülésről, annak hátteréről és az elért sikerekről.

1. rész: SMETA társadalmi felelősségvállalási auditok

A társadalmi felelősségvállalást az Európai Tanács a következőképpen határozza meg: „A Vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) alapvető fogalom, amelyet azért alakítottak ki, hogy segítsen a vállalatoknak a társadalmi és ökológiai kérdéseket vállalati tevékenységükbe és az érdekelt felekkel való viszonyukba integrálni.”

A társadalmi felelősségvállalás történeti áttekintése

A társadalmi felelősségvállalás fogalmának kialakulását legtöbbször Howard Bowen 1953-ban megjelent „Social Responsibility of the Businessmen” című könyvéhez kötjük. Az első legfontosabb elméleti tanulmány a témáról „Goodpaster és Matthews: Lehet-e a vállalatnak lelkiismerete?” című cikke.

Bár 25 évvel az első tanulmány után jelent meg, itt is érdemes megemlíteni Goodpaster: Conscience and corporate culture című könyvét, melyben újabb érveket hoz a vállalati felelősség mellett, illetve az ellenérvekkel szemben.

Legfontosabb a „Nemo Dat” elv (Goodpaster, 2007, 97. o.), mely szerint bár a profit a vállalat

elsődleges célja, a befektetők nem várhatják el a menedzserektől, hogy ne tartsák be a társadalom általánosan elfogadott morális elvárásait.

A legnépszerűbb szabványok és auditok

Számos etikai és társadalmi szabvány és törvény létezik, amelyek alapul szolgálhatnak az ellenőrzések során felülvizsgálandó információk körére. Az alábbiakban bemutatjuk azokat, amelyekkel a közép- és kelet európai vállalkozók a leggyakrabban találkozhatnak, de nem részletezzük őket, csak a neveket listázzuk:

- ETI alapkód, SMETA, SEDEX;
- amfori BSCI;
- Társadalmi elszámoltathatóság 8000 (SA8000);
- EcoVadis.

Egyéb népszerű szabványok

- ICS - Megfelelőségi és fenntarthatósági kezdeményezés;
- ICTI - A Játékipar Nemzetközi Tanácsa;
- FLA - Hiteles Munkaügyi Szövetség akkreditált Monitor;

- RJC - Ékszer Tanács (RJC) által akkreditált megfelelőségértékelés bizonyítványhoz;
- RBA - Felelős Üzleti Szövetség;
- JAC - közös ellenőrzési együttműködés.

A hagyományos és a valóban felelős vállalatok közti különbséget az 1. ábrán mutatjuk be

	Hagyományos vállalat	Valóban Felelős Vállalat
SZÁLLÍTÁS	A szállítási távolság csak a költségek tekintetében számít, cél az olcsó beszerzés és a minél nagyobb piac.	Szállítási teher minimalizálendő, távolsági szállítás csak nagyon indokolt esetben. Törekvés helyi beszerzésre, piacokra.
IGAZSÁGOS-SÁG	Ennek elérése nem a cég feladata, hanem az államé, egyházaké, társadalmi szervezeteké. Cél a hatékonyság, olcsóbb termékek előállítása jobb minőségben.	Bár a fő cél nem az igazságosság növelése, a cég tevékenységével nem erősítheti az igazságtalanságot. Méltányos kereskedelem, munkabérek és -körülmények.
ÖKONOMIZ-MUS	A fogalom nem érthető. Gazdasági szereplőknek természetes célja a gazdaságosság.	Érthető a különbség a gazdaság és a gazdasági mánia között. A gazdaságosság fontos feltétel, de nem fő cél.
MÉRET	Cél a növekedés – mindenáron. A versenyképesség és a piaci erő ezzel arányosan nő, a méretgazdaságosság törvénye szerint a növekedéssel csökkennek a relatív költségek. Aki nem tapos, azt eltapossák. Évről évre növekvő jövedelem kell.	Cél az optimális méret. A túlnövekedés éppen olyan veszélyes, mint ha csenevésznek vagyunk. Meg kell találnunk a piaci helyünket és a hosszú távon fenntartható hozamunkat. Hosszú távon állandó, s nem növekvő jövedelem kell.

1. ábra: A hagyományosan és a valóban felelős vállalat közötti különbsége

Mi az a SEDEX?

A Sedex (Supplier Ethical Data Exchange) egy nonprofit, globális tagságú gazdasági szervezet, amelynek székhelye Londonban található, és amelynek célja a globális ellátási láncok etikai fejlesztésének előmozdítása. A SEDEX Information Exchange Ltd. 40 alkalmazottal ren-

delkezik az Egyesült Királyságban és 17,6 milliárd dollár árbevétele volt az utolsó gazdasági évben. Az alapítás dátuma: 2004. január 14.

A nonprofit gazdasági társaságok már elnevezésükben hordozzák azt a specifikumot, hogy üzletszerű gazdasági tevékenységet is végezhetnek, vagy végeznek, de ezt csak kiegészítő

jelleggel tehetik. Ne felejtsük el, hogy a társaság a tagjainak nem generálhat jövedelmet, a nyereség a tagok között nem osztható fel.

Globális együttműködési platformja hatékony megoldást kínál az etikai adatok megosztására az üzleti partnerek között, támogatva a hatékony ellátási lánc menedzsmentet és a gyakorlatok fejlesztését.

Ez egy online adatbázis, amely lehetővé teszi a vállalatok számára az etikus és felelősségteljes üzleti gyakorlatokra vonatkozó adatok tárolását és megtekintését.

A Sedex nem határoz meg szabványokat és nem határozza meg tagjai politikáját.

Csupán információkat tárol az etikai és felelősségteljes gyakorlatokról és ez tisztán az információkhoz való hozzáférés megkönnyítésének eszköze.

A Sedex használata lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy együttműködjenek a társadalmi és környezeti teljesítményük jobb irányítása, valamint az ellátási láncban dolgozók védelme érdekében.

A Sedexnek több mint 60 000 tagja van 180 országban, 35 ipari ágazatban.

A SMETA auditok népszerűségét bizonyítja az a tény, hogy több mint 280 000 ilyen audit történt 2018-ig a SEDEX platformon.

Irodái vannak Londonban, Gurugramban, Santiago de Chile-ben, Sanghajban, Sydneyben és Tokióban.

Mi az a SMETA?

A SMETA (a Sedex Tagok Etikai Kereskedelmi Auditja) az etikai auditok legjobb gyakorlatainak összeállítása, amelyet a Sedex társult auditáló csoportja (AAG - Associate Auditor Groups) hozott létre. Ez nem külön szabvány,

vagy tanúsítási folyamat, hanem egy protokoll-készlet a magas színvonalú auditokhoz, amelyeket a jelenlegi bevett etikai audit gyakorlatokkal összefüggésben kell használni.

Az AIM-Progress által kifejlesztett szabványos SMETA audit követelményeinek túllépése érdekében a SMETA 4 pillér egy általános audit formátum, amely hangsúlyt fektet a környezeti és üzleti integritásra. A SMETA négy pillérét számos cél elérésére tervezték, amely magában foglalja a felelősségteljes beszerzés előmozdítását az ellátási láncban belül, valamint az értékelés hatékonyságának és eredményességének javítását egy közös módszer alkalmazásával, lehetővé téve az értékelési adatok cseréjét. Az AIM-Progress a vezető fogyasztási cikkek vezető gyártóinak és közös szállítóinak fóruma. Ez egy globális kezdeményezés, amelyet az AIM - az Európai Márkák Szövetsége támogat és biztosít.

A SMETA az Etikai Kereskedelmi Kezdeményezés Alap kódexét, az ILO egyezményeit, az SA 8000, az ISO 14001, az iparág specifikus magatartási kódexeket és a helyi törvényeket használja alapul. A SMETA használata testre szabható a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményei alapján.

Az Etikai Kereskedelmi Kezdeményezés (ETI) olyan társaságok, szakszervezetek és önkéntes szervezetek szövetsége, amelyek partnerként működnek a munkavállalók életének javítása érdekében az egész világon. További információ a következő címen található: www.ethicaltrade.org

Az ETI alapkódja a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) egyezményein alapul és a nemzetközileg elismert munkaügyi gyakorlat része, ezt láthatják a 2. ábrán.

2. ábra: Az ETI alapkódjai

ILO – International Labour Organization

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 1919 óta fenntartja és fejleszti a nemzetközi munkaügyi normák rendszerét, amelynek célja a nők és férfiak lehetőségeinek előmozdítása a tisztességes és produktív munkavégzéshez a szabadság, méltányosság, biztonság és méltóság körülményei között. A mai globalizált gazdaságban a nemzetközi munkaügyi normák a nemzetközi keretek nélkülözhetetlen elemei annak biztosítása érdekében, hogy a globális

gazdaság növekedése mindenki számára előnyökkel járjon.

A SMETA célja és haszna

- ☐ A társadalmi felelősségvállalás dokumentálása
- ☐ Kifejezett versenyelőny megszerzése
- ☐ Átláthatóság és a bizalom biztosítása
- ☐ A beszállítói kapcsolatok javítása
- ☐ Az etikai és társadalmi elvek tiszteletben tartása
- ☐ A versenyből való kiemelkedés

- A kockázatok csökkentése és a veszteségek megelőzése

A SMETA-t arra tervezték, hogy a beszállítók egy auditot megoszthassanak több vevővel, kielégítve több vevői igényt és csökkentve az etikai ellenőrzés párhuzamosságát.

A SMETA három elemből áll:

- 1./ Közös bevált gyakorlati útmutató az etikus kereskedelmi auditok elvégzéséhez
- 2./ Közös auditjelentés formátum
- 3./ Közös korrekciós cselekvési terv formátum

Évente közel 20 000 SMETA auditot töltenek fel a Sedex platformon. Minden SMETA audit egyedi referenciakódot tartalmaz annak biztosítása érdekében, hogy a SMETA audit megfelelően érvényesüljön.

A SMETA módszerei

A SMETA-t úgy tervezték, hogy minimalizálja az erőfeszítések megkettőződését és az AAG tagjai számára biztosítson egy olyan audit formátumot, amelyben azok könnyen megoszthatók. A SMETA jelentéseket a társult auditor csoport tagjai teszik közzé a SEDEX rendszerben, biztosítva az átláthatóságot és a hatékony információ megosztást.

A SMETA audit módszertana

A SMETA audit során a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyezményein alapuló ETI alapkódexet, valamint a vonatkozó helyi törvényeket használja.

A SMETA auditokat két vagy négy ellenőrzési pillérrel lehet elvégezni. A kettő- és négypillérű rendszer egy általános audit formátum, amely hangsúlyt fektet a környezeti és üzleti integritásra. A SMETA-t számos cél elérésére tervezték, amely magában foglalja a felelősségteljes beszerzés előmozdítását az ellátási lán-

con belül, valamint az értékelés hatékonyságának és eredményességének javítását egy közös módszer alkalmazásával, lehetővé téve az értékelési adatok cseréjét. A 2 pillérű SMETA ellenőrzés a munkaügyi normákra, az egészségre és a biztonságra vonatkozik, mint kötelező elemekre, valamint a munkavégzésre, az alvállalkozásba adásra, az otthoni munkára, valamint a rövidített környezetvédelmi értékelésre, mint kiegészítő elemekre.

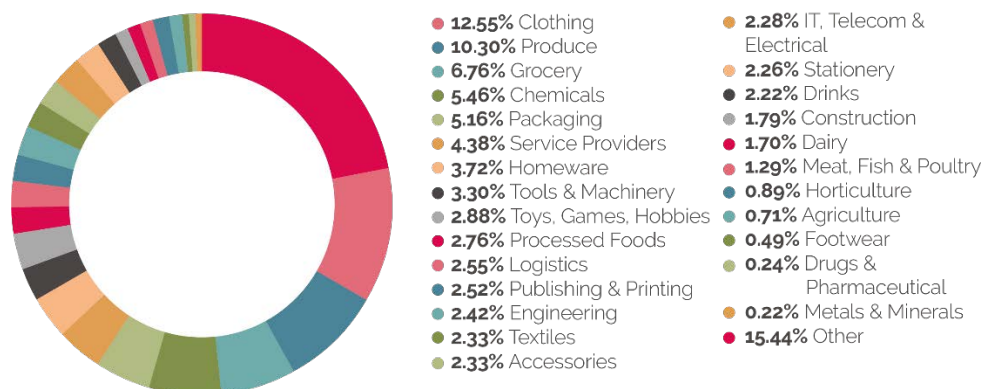
A SMETA négypilléres auditja mindent lefed a kétpilléres audit során, kiterjesztett környezeti értékeléssel és üzleti gyakorlati ellenőrzéssel. A SMETA auditok társadalmi felelősségvállalási aspektusának további elmélyítése érdekében végzi a tevékenységét.

Sedex Member Directory (Sedex Tagok Könyvtára)

A „Sedex Member Directory” egy új üzletfejlesztő eszköz, amely kizárólag a Sedex tagjai számára kínál információkat. A könyvtár hozzáférést biztosít a népszerűsítéséhez több száz új potenciális céges ügyfél számára, és bemutatja a szervezet hitelesítő adatait. Támogatja a tagokat a kapcsolatok kezdeményezésében és láthatóvá tételében más tagok számára, akik etikai forrásprogramjukban hasonló kezdeményezéseket támogatnak. Jelenleg csak a tagok számára elérhető, amikor a tag bejelentkezik a Sedex Advance platformra.

SEDEX tagvállalatok

A Sedex tagvállalatok számos iparágat és ágazatot fednek le a világon (lásd 3. ábra). Míg eredeti tagjai a világ legnagyobb kiskereskedői és fogyasztói márkái voltak, most globális közösségük részének tekintik az olyan ágazatokban működő vállalatokat, mint a pénzügy, a légitársaságok, az építőipar és a technológia.

3. ábra: A Sedex tagvállalatok iparági megoszlása

Irodalom

Györi Zsuzsanna Budapest, 2010 - Ph.D. értekezés - CSR-on innen és túl (Az irodalom letöltésének dátuma: 2019-11-17)

Etikai és társadalmi felelősségvállalási szabványok kis és középvállalkozásoknak, hogy nagy ügyfelekkel együtt tudjanak működni - <http://www.abris-capital.com/sites/default/files/attachments/Ethical-and-social-standards.pdf> (Az irodalom letöltésének dátuma: 2020-03-01);

www.sedex.com (Az irodalom letöltésének dátuma: 2019-11-17)

www.ethicaltrade.org (Az irodalom letöltésének dátuma: 2019-12-20)

Balogh Eszter, Bognár Károly, Dr. Györi Zsuzsanna, Dr. Muhi Erika, Dr. Tardos Katalin – Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft., Jót s jól - CSR-kézikönyv, 2014 (Az irodalom letöltésének dátuma: 2019-11-23)

2.rész: SMETA audit a Tungsram szemével

A vállalati társadalmi felelősségvállalás, a CSR (Corporate Social Responsibility) az egyik legfontosabb tényező a Tungsram www.tungsram.com megbecsültségének és hírnevének megteremtésében. A CSR programok és gyakorlatok integrálása üzleti modelünkbe lehetőséget biztosít számunkra, hogy értékes és fenntartható kultúrát hozunk létre a vállalaton belül és kívül. A közjó fejlesztése az üzleti gyakorlat bevonásával lehetőséget teremt a széleskörű elköteleződésre ezzel támogatva a munkavállalókat és családjaikat, valamint a helyi közösségeket.

2018. áprilisától - az új Tungsram korszak kezdetétől - lehetőség nyílt az új szervezeti kultúra kialakítására Joerg Bauer elnök-vezérigazgató támogatásával, mely támogatás alappillére kezdeményezéseinknek. Működő, fenntartható és felelősségteljes CSR programokon dolgozunk, melyek hozzájárulnak a Tungsram

mindennapi életéhez, mind alulról jövő kezdeményezésekkel, mind a menedzsment által meghatározott irányelvekkel.

2019. januárjától kezdve egyre több vevői igény mutatkozott a vállalat társadalmi felelősségvállalásának tanúsítására, amelyek korábban self assesment formok/önértékelési felmérések formájában voltak jelen az értékesítési folyamatban. Érkezett online auditra irányuló kérés év elején, míg 2019. decemberében egyik vevőnk hiteles helyszíni társadalmi felelősségvállalás audit megfelelést kért tőlünk az üzlet létrejöttéhez.

Elsőként megvizsgáltuk, mely audit megfelelés lehet a leghatékonyabb a vevői igény kielégítésére az alábbi szempontok szerint:

- Mennyire ismert a minősítés? Itt fontos szempont, hogy nincsen mindent átfogó tanúsítás, gyakran előfordul, hogy különböző vevő, különböző audit megfelelést kér.

- Milyen az ár-érték arány? Rendkívül változó az árak a tanúsításokban.
- Mennyi idő áll rendelkezésünkre? Talán ez volt a legkritikusabb szempont, hisz december lévén igen nehéz volt megtalálni a megfelelő auditort, aki legkésőbb februárra el tudja készíteni a végső jegyzőkönyvet.
- Rendelkezésre áll-e magyar nyelvű auditor? A legismertebb auditok, pl. az SA8000 kihe-lyezett angol nyelvű auditorral történik, így számolni kell az oda-vissza tolmácsolással a gyári dolgozói interjúk esetében.

Mindezeket mérlegelve a SMETA auditra esett a választásunk, míg a sikeres auditra való fel-készítéshez a Berting Vezetési Tanácsadó Kft-t kértük fel. Ők elsőként felmérték a SMETA auditra megfelelést a helyszíneken, kijelölt self assesment formok/önértékelési kérdőívek kitöltésével, bevonva minden érintett vezetőt a folyamatba.

A SMETA audit főbb alappillérei (4. ábra): a munkahelyi körülmények, a környezet, egészség- és munkavédelem és az üzleti etikai meg-felelés, ezért gyárainkban legfőképpen ezen területek vezetőivel történt a tesztkitöltés, be-szerezve minden részadatot, mely az audit so-rán kérdésként felmerülhet.

A Berting Vezetési és Tanácsadó Kft. minden részletre kiterjedő felkészítő munkájának eredményeképp az auditon könnyen és zök-kenőmentesen nyújthattuk be a kért adatokat, idővesztés nélkül.

The 4 pillars of a SMETA

4. ábra: A SMETA 4 pillére

Forrás: <https://cdn.sedex.com/> (állapot: 2020.04.hó)

A Berting Vezetési és Tanácsadó Kft. minden részletre kiterjedő felkészítő munkájának eredményeképp az auditon könnyen és zök-kenőmentesen nyújthattuk be a kért adatokat, idővesztés nélkül.

A sikeres és gyors felkészítést követően dec-emberben és januárban megtörténtek az audi-tok, melyek gyáranként két napot vettek igénybe. Már a felkészülésnél is nyilvánvalóvá vált, hogy mind a négy fenti alappillér erősen jelen van a Tungsram életében, profi vezetés-sel és megfelelő felkészültséggel.

Nemcsak a jelen vevő megtartását vártuk az audittól, hanem a folyamatok összegzését a további – várható auditokra – történő sikeres előkészületek céljából. Működő gyártóként el-engedhetetlen a megfelelő munkahelyi körülmények biztosítása, a környezet, egészség- és munkavédelem szabályainak betartása és betartatása, ill. az etikai megfelelés, ezekre mind tudunk építeni. Előzményként számos ISO irányítási rendszerauditon kiválóan telje-sített a Tungsram, így ezeket sikeresen bemu-tathattuk a kiérkező auditoroknak.

Természetesen, mint minden, több munkatár-sat érintő folyamatnál, itt is felmerültek nehézségek, pl. a SMETA audit kérdéskörei nem fel-tétlenül csak egy adott területet érintenek egy-egy alappillér esetében. Számos kérdést fel kellett osztani és az adott időben mindenkinek rendelkezésre kellett állnia bármilyen más fo-lyamatot is menedzselte éppen. Így tehát az egyes gyáraknál két napon át minden döntés-hozóra számítottuk. Megoldandó feladat volt a beszállító lánc ellenőrzése is. A SMETA audit kitér arra, hogy az alapelveknek az adott cég beszállítói is megfeleljenek, így erre külön kér-dőíveztetéssel kellett készülnünk, mely időigé-nyes egy ilyen több telephelyes, nagy gyártó esetén. A piacon számos audit áll rendelkezésre, melyeket beszállítóink használnak,

ezekből nehéz leszűrni, megfelelnek-e az adott szempontoknak, de végül letisztázott listával készültünk az audit napjára.

2020. februárjában megkaptuk a visszajelzést, hogy az auditon eltérés nélkül megfeleltünk és semmilyen belső szervezeti változtatást nem volt szükséges végrehajtani.

Az auditra való felkészülési projekt kulcstényezői nálunk a következők voltak: a megfelelő audit kiválasztása, az időtényező figyelembevétele, a megfelelő tanácsadó cég kiválasztása és a helyszíni vezetők releváns információkkal való ellátása.

A legfontosabb tanulság, hogy nem szabad év végére, utolsó pillanatra hagyni ezeket a feladatokat. Amint felmerül az igény, azonnal reagálni kell, melyhez szükséges a cégen belüli, folyamatosan transzparens információ áramlás. Az elmúlt rövid időszakban azt tapasztaltuk, hogy egyre jobban tudatosul a társadalmi felelősségvállalás auditok jelentőségének felismerése mind cégen belül, mind cégen kívül.

Általánosságban javasolható, hogy a CSR szakemberek nézzenek utána, milyen auditok lehettek fel a piacon és készüljenek fel időben az audit megfelelésekre tanácsadói iránymutatással.

Összefoglalva a tapasztalatokat megfigyelhető, hogy míg 2019. előtt az online self assessment formok/önértékelési felmérések elegendők voltak a vállalatok társadalmi felelősségvállalás megfelelésségének bizonyítására, 2019. év elejétől kezdve erősödött a tendencia a hiteles helyszíni auditok lebonyolítására, mely a társadalmi felelősségvállalási auditok erősödő piaci igényét jelzi.

Kasza Ottó 1988-ban szerzett MSc mérnöki diplomát. Ezután a FÉG-ben dolgozott mérnök-gyakornokként. Fő feladat a szabványos kémiai anyag előírások betartásának technológizálása az öntési folyamatnál. Minőségirányítással a vevői auditok folyamán találkozott 1990-ben. 11 évig volt ISO 9001 minőségirányítási vezető 3 cégnél. Jelenleg a saját tanácsadó irodáját vezeti. 28 éve foglalkozik ISO 9001-es 8 éve ISO 14001-es rendszerek bevezetésével és belső auditjával 18 éve mérnök tanácsadóként. 2020 februárjában sikeresen tanúsították a TUNGSRAM Groupot, ahol a cég felkészítését végezte a SMETA auditra.

Thierry Zsuzsanna a Tungsum Group CSR vezetője, diplomáját 2011-ben szerezte a Pécsi Tudományegyetem Vezetés és szervezés szakán, Üzletviteli tanácsadás szakirányon. További tanulmányai során kommunikációs és idegenforgalmi ismereteket is elsajátított. 2014-től a GE Lighting ellátási lánc vezetőjének munkatársa, a GE budapesti Health Ahead-munkahelyi egészségprogram-csapat vezetője. 2017-től a Future Talents program vezetője. 2018-tól a Tungsum Group teljes cégcsoport CSR tevékenységéért felelős. A vállalat társadalmi felelősségvállalásának irányítása alatt több szakmai elismerésben is részesült, Genius Loci díj 2019, CSR Hungary díj 2019 "Közös ügyek közös felelősségek" és "Belső CSR megoldások" kategóriában.

Csonka László a BERTING Vezetési Tanácsadó Kft. (www.berting.hu) ügyvezető igazgatója. A mérnöki diploma kézhezvétele után Németországban szerzett minőségirányítási alapvégzettséget. 27 éve dolgozik szakértőként a minőségirányítás, 12 éve a lean management területén. A legtöbb tréneri és tanácsadói megbízását a járműiparból kapja.

Információbiztonsági gondolatok a home office körül

Dr. Horváth Zsolt

1. Bevezetés

A COVID-19 miatt 2020. március elején kialakult vészhelyzet majdnem minden vállalkozás eddigi működését felforgatta Magyarországon. A koronavírus miatti járványügyi intézkedések kikényszerítettek többek közt számos higiéniai szabályozást, az emberek mozgásának és egymással való érintkezésének drasztikus korlátozását, és elvárták, hogy aki csak teheti, „maradjon otthon”. Ennek támogatására a vállalatokat is arra ösztökölték, hogy – ahol ez megoldható – munkatársaikat engedjék haza, hogy inkább otthonról ún. „home office”-ban dolgozhassanak. Természetesen nem végezhető mindenfajta munka otthonról, de a home office így is szinte napok alatt ugrásszerűen elterjedt.

Ilyen nagy és gyors változásra azonban sem a vállalkozások, sem maguk az emberek nem

voltak felkészülve, így a home office-ra való áttérés az elején még sok cégnél döcögősen ment. Persze miután beindult a folyamat, a home office-működés számos olyan pozitív tapasztalata is szemmel láthatóvá vált, melyek valószínűleg a vészhelyzet visszavonása utáni időkben is éreztetik majd hatásukat. Ezekről a hatásokról és szempontokról a Magyar Minőség szakfolyóirat megelőző, 2020. júliusi számában több érdekes írás is megjelent [1],[2], amelyek több nézőpontból is bemutatták az ilyen típusú munkavégzés kialakításának szükséges feltételeit és hatékonysági szempontjait. Jelen írásban ezeket a gondolatokat szeretném a home office néhány információbiztonsági aspektusával kiegészíteni.

2. Mit is értünk a home office munkavégzés alatt?

Noha a home office újabban a COVID-19 vészhelyzet következtében került hirtelen a figyelem középpontjába, fokozatos térnyerése valójában már évek óta megfigyelhető volt, és a világ számos pontján vált a munkavégzés egyre elfogadottabb formájává. Ezt a paradigmaváltást nem a vírushelyzet generálta, hanem a telekommunikáció, a technika és az informatika fejlődésének hatásai gyűrűztek be a munkavégzési és életviteli szokásokba.

Azonban itt nem kizárólag a home office-ról beszélünk, hanem egy annál sokkal általánosabb fogalomról, a távmunkáról. „A távmunka egy munkaszervezési mód, melynek lényege, hogy a távmunkás számára biztosított a vállalati központtól eltérő helyen is egy olyan munkakörnyezet, ahol infokommunikációs eszközök segítségével egyes munkafeladatait teljes értékűen el tudja végezni.” [3] A hivatalos távmunka Magyarországon (ahogy sok más országban is) jogi keretek között szabályozott.

Ennek értelmezése és gyakorlata azonban nem egységes, az életben erre nagyon sok különböző példát találhatunk. Az egyik véglet az, amikor az irodai munkahelyen valaki épp „csak hazaviszi, és otthon fejezi be a sürgős munkát”. Ekkor munkáját már részben otthon végzi anélkül, hogy erre bármilyen külön jogi megállapodása lenne a munkáltatójával. Egyre több vállalatnál megengedett és/vagy támogatott a munkavégzés egy meghatározott részét (pl. heti egy vagy két napot) home office-ról teljesíteni, ilyenkor pedig általában már írásos megállapodás is készül, melynek részeként az otthoni munkavégzés feltételei szabályozottak. Ugyanakkor látható, hogy az előző két eset között nagyon elmosódott a határ. A másik véglet ezzel szemben az az állapot, amikor a munkavégzés teljes mértékben otthon, azaz home office-ban történik.

A távmunka fenti definíciójából az is látszik, hogy nem köti a munkavégzés helyszínét a munkavállaló lakóhelyéhez, az lehet bármi más, nem a munkáltató által fixen biztosított helyszín is. Ilyen esetekre számos példát találhatunk az elmúlt

időkből, hiszen egyre több az olyan munkakör, amit távolról is be lehet tölteni. A teljes értékű munkavégzéshez gyakran már elég egy internetkapcsolattal rendelkező infokommunikációs eszköz, valamint a munkáltató által biztosított (általában felhőszolgáltatásban lévő) alkalmazás. Ekkor a munkavállaló akár azt is megteheti, hogy szabadon utazik a világban, és ahol éppen van, onnan végzi munkáját. Ezt hívják „digitális nomád” munkavégzési formának, és egyben életmódnak is.

Látható tehát, hogy a távmunka sokféle lehet, és csak egy bizonyos fajtáját értjük otthoni munkavégzésnek, azaz „home office”-nak. Bár fontos megjegyezni, hogy a gyakorlatban ennek pontos meghatározása és értelmezése a különböző vállalatoknál még így sem egységes.

A továbbiakban azt az esetet vizsgáljuk, amikor a munkavégzés helye a munkavállaló lakhelye, ami lehet akár saját lakása, akár az albérlet ahol lakik. (A koronavírus miatti vészhelyzet is elsősorban ezt a home office formát kényszerítette ki.)

3. Információbiztonsági aspektusok a home office munkavégzés során

Érthető módon a home office első bevezetésének, illetve a koronavírus miatti vészhelyzet visszavonása után a home office teljes vagy részleges megtartásának megfontolásakor a vállalatvezetők elsődleges szempontja a munkavégzés hatékonyságának legalább azonos szinten tartása, esetleg annak növelése volt. Emellett még fontos szempont a munkavégzés során kezelt bizalmas adatok információbiztonsága is, erre azonban sokszor már nem fordítottak kellő figyelmet. Az ilyen biztonsági szempontok figyelmen kívül hagyása mindig nagy kockázatot jelent az adott vállalatnak. Különösen azért is, mert sajnos a COVID-19 követke-

tében az egész világon bevezetett megszorítások alatt kiemelkedően megugrott az ezt kihasználó kibertámadások száma és fajtája.

Természetesen nem minden típusú munka vihető haza, számos munkavégzési tevékenység éppen annak jellege miatt kötött bizonyos eszközökhöz vagy helyszínhez. Azonban sokféle munka végezhető otthonról is, elsősorban például az irodai adminisztratív tevékenységet vagy szellemi alkotó tevékenységet tartalmazó, tehát számítógéppel végezhető munkák nagy része. Továbbá a kommunikációs tevékenységek többsége is végezhető a megfelelő kommunikációs szoftverek és platformok alkalmazásával online. Ilyen tevékenységek lehetnek

bizonyos ügyfélszolgálati feladatok, de akár auditok és felülvizsgálati tevékenységek, oktatások és képzések, különféle csoportmunkát igénylő tevékenységek is.

A vállalat vezetője dönti el, hogy az adott tevékenység végezhető-e hatékonyan otthonról online. A home office engedélyezésekor mérlegeli a munkavégzés eszközeinek, hatékonyságának és a munkatársak otthoni munkavégzése kontrolljának szempontjait, majd itt kell(ene) kitérnie az otthoni munkavégzés információbiztonsági kockázataira, valamint az azok kezelését meghatározó szabályokra és feltételrendszer kialakítására is.

A home office információbiztonsági szempontjainak figyelembe vétele tulajdonképpen annak mérlegelését jelenti, hogy a vállalati irodai környezetben végzett munka során előforduló bizalmas, titkos adatok információbiztonsági szintje milyen mértékben tartható fenn, ha a munkatárs az irodai környezet helyett otthonról végzi a tevékenységét. Másképp megfogalmazva: ha a munkatárs a „védett” irodai környezetet a munkavégzés során otthoni környezetre cseréli fel, akkor milyen új információbiztonsági kockázatok lépnek fel, és ez milyen mértékben csökkenti a vállalat információinak biztonságát.

A téma fontosságát az is jól mutatja, hogy az információbiztonság öt gyakorlati területéből

- a terület- és objektumvédelem (fizikai biztonság),
- a személyvédelem (humánbiztonság),
- a hagyományos „alapú” adatok, módszerek, eszközök védelme (pl. iratkezelés biztonsága),
- az informatikai védelem (informatikai biztonság),
- a katasztrófák elleni védelem (megelőző céllal elemi károk, természeti csapások, társadalmi katasztrófák elleni védelem)

– részben vagy egészben, de – mind kikerülnek a vállalat közvetlen ellenőrzése alól.

A vállalatok működésük során sokféle adatot használnak, amelyek bizalmassági szintje (vagy másképp fogalmazva érzékenysége adatszivárgás esetén) különböző. Az adatok jellegüknél (adattartalmuknál) fogva is tartozhatnak különböző kategóriákba, melyekre így az egyes kategóriáknak megfelelő biztonsági szabályok lesznek érvényesek. Ilyen kategóriák lehetnek például – a teljesség igénye nélkül – a személyes adatok, az üzleti titkot képező, a banktitkot képező adatok vagy a nemzeti minősített adatok (ez utóbbi kategóriát régen államtitoknak hívták). Ezen adattípusok egy részét jogszabályok határozzák meg, és írják elő a kezelésükre vonatkozó követelményeket.

A vállalat belső (például irodai) munkavégzése során az adatok használatára, kezelésére jellemzően különböző biztonsági szabályokat határoznak meg, amelyek alapja az adott adatok bizalmassági szintje szerinti csoportosítás. Ezek csoportosíthatók például így: csak belső használatú adatok, bizalmas adatok vagy titkos adatok, ahol a besorolás során már figyelembe veszik az egyes adatok adattartalma szerinti jogszabályi követelményeket is. Ezek a szabályok jellemzően a munkahelyen történő munkavégzésre, annak körülményeire és feltételeire vonatkoznak.

Ez azt jelenti, hogy a vállalat által biztosított irodai környezetben kontrollált az adott munkahelyre belépők és ott tartózkodók köre, a papíralapú információkhoz és a számítógépes munkaállomáshoz hozzáférők köre. Így a munkavégzés helye is eleve egy „védett” környezet, amin belül vannak az érzékeny információk. Megfelelő szabályokkal kialakítható, hogy az adott információkhoz vagy információ-feldolgozó eszközökhöz csak azok férhessenek

hozzá, akiknek ez munkakörük miatt szükséges. Otthoni munkavégzés esetén a munkatárs lakásáról mindez viszont már csak korlátozottan mondható el, így minden esetben mérlegelni kell, hogy a hazavitt munka elvégzése során kezelt adatok biztonsága milyen mértékben és milyen megszorításokkal biztosítható, és ez a szint még elfogadható-e vagy sem.

Eddig még csak azokról az adatokról beszélünk, amit a munkatárs a munkája során – akár munkahelyén, akár otthon – kezel, azaz amivel dolgozik. De sok esetben más is megjelenik itt. Az otthoni munkavégzés során, különösen ha számítógépes kommunikációs alkalmazást (pl. Skype, MS Teams, Google Meets vagy egyéb hasonló célú chatprogramot) használ, és az ügyféllel/partnerrel történő egyéni vagy csoportos kommunikáció során a kamera funkciót is használja, minden résztvevőnél megjelenik a többi résztvevő élő kameraképe is. Miután ő is, és a többi résztvevő is jellemzően home office-ban dolgozik, és onnan vesz részt a kommunikációban, a kamerafelvételen jellemzően láthatók a lakásának egy része és esetlegesen egyéb személyek is, akik ott tartózkodnak vagy épp bemennek a képbe. Ha ez a kommunikáció az adott eszközzel rögzítésre kerül, akkor már az érintett home office-ban dolgozó személy lakásrészletének illetve családtagjainak (vagy az egyéb ott tartózkodó személyek) rögzítésével olyan személyes adatok kezeléséről is beszélünk, amelyek egyébként nem is kapcsolódtak volna a munkavégzéshez. Ez további kellemetlen szituációkat és akár komoly jogi problémákat is eredményezhet.

A vállalati vezetőknek ezeket a szempontokat is figyelembe kell venni, amikor eldöntik, hogy mely tevékenységek végezhetők otthonról, azaz távmunkában. Nem csak az fontos szempont tehát, hogy az adott tevékenység végez-

hető-e egyáltalán és hatékonyan otthonról, hanem az is, hogy az adott tevékenység során használt, kezelt adatok biztonsága garantálható-e az otthoni, home office munkavégzés körülményei mellett. Vannak olyan tevékenységek, amelyeknél éppen ez a szempont – azaz a tevékenység során kezelt adatok bizalmasága – zárja ki a home office lehetőségét. Ezt a döntést minden esetben a vállalat vezetőjének kell meghoznia.

A home office kialakításakor fontos szempont a nyugodt munkakörülmények biztosítása. Ez nagyon fontos mind a munkavégzés folytonossága és hatékonysága szempontjából, de az adatokhoz való jogosulatlanok általi hozzáférés elkerülése szempontjából is. A nyugodt és zavartalan munkakörnyezet – legyen az egy munkaszerkezet vagy egy külön szoba a lakásban – nem csak azért fontos, hogy a munkatárs otthon nyugodtan és zavartalanul tudjon dolgozni, hanem azért is, hogy amivel dolgozik, azokra az információkra másnak ne legyen rálátása. Ezt a gondolatot viszont azonnal kibővíthetjük: Ne csak az éppen a képernyőn vagy más adathordozón megjelenő információkra gondoljunk, hanem a telekonferencián lebonyolított munkamegbeszéléseken szóban elhangzott információkra is. Hiszen a home office-ból folytatott telekonferencia megbeszélések tulajdonképpen a vállalati zárt tárgyalókban lefolytatott megbeszéléseket váltják ki. Míg azonban a vállalati zárt tárgyalók zavartalansága biztosított, addig a home office-ból telekonferenciára felcsatlakozó kollégák otthoni munkakörnyezetére ez nem mindig igaz.

A munkavégzéshez szükséges információk elhangozhatnak szóbeli megbeszéléseken, de lehetnek papíralapú iratokban vagy informatikai adathordozókon is.

Ha papíralapú iratokról, rajzokról vagy egyéb jegyzetokról beszélünk, akkor azokat célszerű

otthon mindig elzárva tartani, amikor éppen nem dolgozunk azokkal. Ha a kolléga hazaérve a munkaanyagait tartalmazó dossziét, iratokat vagy azok egy részét gyorsan leteszi az előszobában, a konyhában vagy a lakásban egy épp üres helyre, ahol utána ott felejt, akkor az könnyen elkeveredhet az egyéb családi iratok, reklamanyagok vagy kacatok közé. Ez kockázatot jelenthet mind az egyes iratok könnyű elvesztésében, mind pedig abban, hogy a lakásban véletlenül akár családtagok, akár vendégek kezébe kerülve azok érdeklődve kezdik olvasgatni. Persze nem minden munkaanyag tartalmaz olyan információt, amelybe való véletlenszerű illetéktelen beleolvasás komoly biztonsági problémákat okozna, de ennek a fordítottja sem igaz.

Ilyen esetekben – a munkavégzés szempontjából – illetéktelennek tekinthetők mind a családtagok, mind bármely egyéb személy, aki akkor a munkatárs lakhelyén tartózkodik.

Az informatikai eszközökön otthon tárolt adatok többnyire mobil számítógépeken (pl. notebookon, tableteken, stb.), mobil passzív adathordozókon (pl. USB pendrive-okon, HDD-ken, SSD-ken, stb.) lehetnek elérhetők. Ezek védelme is fontos, hiszen ezek elvesztése vagy ellopása esetén ezek könnyen kerülhetnek idegen kezekbe, ahol a fájlok, információk útja már nem visszakövethető. A legcélszerűbb ezeket az eszközöket eleve titkosítással ellátni.

A home office munkavégzés biztonságát továbbá döntő mértékben a használt informatikai infrastruktúra és annak használati módja határozza meg. Ennek főbb elemei:

- az otthonról online dolgozó munkatárs végponti munkaállomása (notebook, tablet, és az esetlegesen kapcsolódó perifériák);

- az otthonról online dolgozó munkatárs otthoni internet szolgáltatása és annak beállítási;
- a központi (szerveroldali) eszköz vagy alkalmazás, ahová online csatlakozik;
- maga az internetes kapcsolat és kommunikáció, és annak eszközei.

Ezeknek egy része természetesen ugyanaz, mint amit a munkatárs a vállalati irodai környezetben amúgy is használna. Az irodai környezet home office-ra való leváltásakor azonban van, ami megváltozik, és van, aminek a használati módján kell változtatni az újonnan felmerülő esetleges kockázatok elkerülésére. Nézzük sorban a lehetséges nagyobb veszélyeket:

- **Az otthonról online dolgozó munkatárs végponti munkaállomása** általában valamilyen számítógép, ami lehet a munkahely által biztosított, de lehet a munkatárs saját otthoni számítógépe is.

Mindkét esetben kérdés, hogy ugyanazt a számítógépet, amin ő otthonról dolgozik, rajta kívül más is használja-e még, és ha igen, milyen célra. Elképzelhető, hogy a családtagok is használhatják szórakozásra, filmnézésre, chatelésre, egyéb munkára, távoktatásra, stb. Ekkor többféle kockázattal is lehet számolni. Egyrészt hogyha a különböző felhasználók adatai és géphasználata nem elkülönített egymástól (pl. eltérő felhasználói fiókokkal), akkor könnyen hozzáférhetnek egymás adataihoz, és ebből akár még véletlenszerűen is adódhatnak problémák. Másrészt a családtagok általi számítógép-használat során soha nem garantálható ugyanaz a tudatosság és a biztonsági szabályok (vállalati policy-k) betartása, amik az irodai munkakörnyezetet jellemzik, ezáltal pedig a számítógép vírusfertőzöttségének kockázata mindenképp megnő.

Vállalati tulajdonú számítógép (jellemzően notebook) esetén az alapvető biztonsági beállításokat a rendszergazda végzi, és úgy adja át használatra a gépet. Azonban, ha a munkatársnak az általa használt notebookon rendszergazdai jogosultsága van, akkor az otthoni használat során ezen beállításokból sok mindent meg tud változtatni. Különösen veszélyes ez akkor, ha otthon a munkavégzésen kívül odaenged a géphez másokat is. Vállalati notebook vírusfertőzésének további veszélye lehet, hogy a munkatárs visszatérve az irodai környezetbe a notebookját viszi magával, és amint rákapcsolja a vállalati lokális hálózatra, ott már a tűzfalon belül egyből elterjesztheti az otthon összeszedett kártékony programot.

Saját tulajdonú eszköz használata esetén a számítógép beállításait általában a gép tulajdonosa, azaz a munkatárs végzi, akinek (és családjának) a magáncélú használatot a vállalat még korlátozni sem tudja. Itt az előző kockázatok fokozottan lépnek fel. Ezen túlmenően további kockázatot jelenthet a számítógép kellő informatikai biztonsági védelmének (vírusellenes illetve internetes biztonsági szoftverek, tűzfalak, stb.), valamint a számítógépen használt szoftverek jogtisztaságának esetleges hiánya. Hiszen a vállalat felelős azért is, hogy minden üzleti tevékenységhez kapcsolódó munkavégzést legális, jogtiszt eszközlel, szoftverrel végezzen.

- **Az otthonról online dolgozó munkatárs otthoni internet szolgáltatása** általában valamelyik telekommunikációs szolgáltató által biztosított szolgáltatáscsomag internet-szolgáltatás része, jellemzően ADSL vagy kábelnet szolgáltatás. Az internet-szolgáltatáshoz sok esetben a szolgáltató biztosítja a routert, amit általában ő maga menedzsel, és amin keresztül jellemzően vezetékekkel is és WiFi-n keresztül is lehet kapcsolódni az internetre.

Itt kockázatnak számít az internetkapcsolat biztonsága, a gyártó által a router beépített képességek (és sérülékenységek) illetve a szolgáltató általi beállítások, valamint a használt WiFi protokoll biztonsága, annak beállításai vagy esetleges gyengeségei. Sok esetben a munkatárs az otthoni munkahely kialakításakor csak WiFi-n keresztül tud csatlakozni az internetre, ami részint a közös használat miatti leterheltség következtében, részint pedig a WiFi kommunikációs stabilitásának problémái miatt gyengébb, megbízhatatlanabb internetkapcsolatot, kommunikációt eredményez. A WiFi további kockázatát jelenti a nem kellően erős védelem mellett a gyengébb protokoll relatív könnyű feltörhetősége, lehallgathatósága.

- **A központi (szerveroldali) eszköz vagy alkalmazás**, amire az otthonról dolgozó munkatárs online csatlakozik, az az eszköz vagy alkalmazás, amin a tulajdonképpeni munkavégzés történik, ugyanaz, amit a munkatárs a vállalati irodai környezetben is használ. Ez lehet például vállalati fájlserver vagy alkalmazás-szerver, ami a vállalat telephelyén lévő szerverszobában érhető el, de lehet akár egy szerverfarmra kihelyezve is. Itt a munkatárs bejelentkezését, megbízható azonosítását és jogosultságainak menedzselését a vállalati rendszergazda végzi el, és ez nem különbözik a vállalati vagy az otthoni munkavégzés esetében egymástól. Amennyiben a munkatárs nem a vállalati, vezetékes lokális hálózatról csatlakozik a szerverhez, hanem interneten keresztül távoli kapcsolattal, akkor a rendszergazda feladata a megfelelő biztonságos távoli kommunikáció beállítása.

Hasonlóan lehet ez a központi alkalmazás egy vállalat által használt felhő-tárhely szolgáltatás (pl. MS OneDrive, MS O365, Google Drive, stb.) vagy egy felhő alapú alkalmazás-szolgáltatás is. Ilyen esetekben a szolgáltatásra való

csatlakozás ugyanúgy történik mind az irodai munkahelyről, mind home office-ból, a biztonsági beállításoknak nem kell különbözniük egymástól.

- Az utolsó, de nagyon fontos pont **maga az internetes kapcsolatot biztosító kommunikációs szoftver**, és annak használata. Itt a munkavégzés jellegétől függően több minderről is lehet szó.

Amennyiben az otthonról dolgozó munkatársnak vállalati szerverre (vagy egyéb vállalati számítógépre) kell kapcsolódnia, akkor a cél mindeképp egy biztonságos és titkosított kapcsolat kiépítése. Ezt általában különböző VPN kapcsolatokkal szokták megoldani. A VPN kapcsolat kiépítésében, beállításában sokféle lehetőség van, és ezek biztonsági szempontból is különböző szintű megoldásokat jelentenek. A munkavégzés megkívánt módja és az elérni kívánt biztonsági funkciók között sok átmenet figyelhető meg. Beállíthatók VPN kapcsolatokkal az autentikációk különböző szintjei, valamint beállíthatók a kapcsolati kommunikáció különböző szintjei is. Ez utóbbi alatt azt értjük, hogy a VPN-t használó notebook milyen szinten tud kommunikálni azzal a szerverrel/számítógéppel, amelyre csatlakozott. Az egyik véglet a teljes kommunikáció, a másik véglet pedig a gyakorlatilag egy vagy néhány IP protokollra szűkített kommunikáció. Ez utóbbi azt jelenti, hogy a munkatárs VPN-en keresztül, mintegy terminál-

4. Összefoglalás

Az elmúlt években, évtizedekben a munkavégzési módok között folyamatosan egyre nagyobb életteret nyert a távmunka. Az idei év tavaszától a COVID-19 koronavírus elterjedése következtében kialakult vészhelyzet nyomán ugrásszerűen megnőtt az igény a távmunka egy bizonyos fajtájának, a home office-nak a kialakítására és használatára.

módban lép fel a szerverre vagy egy másik számítógépre, és dolgozik azon távolról. Ekkor saját notebookján ezen a kapcsolaton keresztül csak a billentyűzetet, egeret és monitort használja, és a saját notebookjának többi erőforrása elérhetetlen, azaz a szerverről nem tud lokálisan letölteni vagy kinyomtatni semmit. Ez a munkavégzés adatbiztonságát lényegesen megnöveli, de ugyanakkor nehézkessé is teszi bizonyos jellegű feladatok ellátását.

Ha az otthon dolgozó munkatársnak egy megbeszélésen kell távolról részt vennie, akkor ehhez szüksége van egy megfelelő csoportmunkát támogató alkalmazásra. Ezeknek minimális közös funkciói a chat-funkció, a hang- és videokapcsolati kommunikáció, valamint a képernyőmegosztás. Ilyen alkalmazásból elég sok van, mind ingyenesen használható, mind fizetős verzióban. Ezek vezérlése, illetve további funkciói és biztonsági tulajdonságai alkalmazásonként eltérhetnek. Az ilyen alkalmazások használatának információbiztonsági kockázatai lehetnek például: kommunikáció lehallgatása, illetéktelenek kéretlen becsatlakozása a megbeszélésbe, alkalmazás által mentett adatokhoz, információkhoz való illetéktelen hozzáférés lehetősége, kamerafelvételek jogosulatlan felhasználása vagy azokhoz való hozzáférés, illetve a nem kellően óvatos használat esetén a bekapcsolt kamerákon a megbeszéléshez nem tartozó személyek megjelenése, stb.

A home office kialakítása során elsődleges – és sokszor kizárólagos – szempont az otthoni munkavégzés kialakításának lehetősége és hatékonysága volt. Az ezekkel kapcsolatos információbiztonsági kockázatokra és azok kezelésére azonban a legtöbb esetben már nem került sor, erre a vállalatok vezetői általában nem is gondoltak.

Jelen írásban a home office kialakításával kapcsolatos legfontosabb információbiztonsági kockázatok közül mutattam be a teljesség igénye nélkül néhányat. Természetesen ezen kockázatok többségére van megoldás. Azonban ezekkel

a kockázatokkal mindenképpen szükséges foglalkozni, ugyanis figyelmen kívül hagyásuk komoly biztonsági, és azon keresztül működési veszélyt jelenthet a vállalatok számára egy egyébként is kiélezett, a cégek fennmaradását is veszélyeztető szokatlan versenyhelyzetben.

5. Felhasznált források

- [1] Rózsa András: Online Szakmai Szemináriumok válságos időszakban; Magyar Minőség XXIX. évfolyam 07. szám, p. 19-24.
- [2] Torma Beáta: Home office vagy iroda? Magyar Minőség XXIX. évfolyam 07. szám, p. 25-29.
- [3] Magyar Távmunka Szövetség honlapja, <http://tavmunka.org/wp/tavmunka-fogalma/>

Dr. Horváth Zsolt az INFOBIZ Informatikai, Információbiztonsági és Vezetési Tanácsadó Kft. társtulajdonosa és ügyvezetője 2006 óta. EOQ MNB által regisztrált minőségirányítási és információbiztonsági rendszermenedzser és auditor. Tíz évig látta el a SIEMENS magyarországi szoftverházának, a SIEMENS PSE Kft-nek a minőségirányítási igazgatói feladatait. Több, mint húsz éve dolgozik a minőségirányítás és az információbiztonsági irányítás területén több akkreditált tanúsító szervezet vezető auditoraként, valamint tanácsadóként és szakmai oktatóként. Számos szakmai konferencián elhangzott előadás és megjelent publikáció szerzője és társszerzője.

Egy máig ható filozófus

Georg Wilhelm Friedrich Hegel, az egyetemes filozófiatörténet egyik legnagyobb alakja, 250 évvel ezelőtt született, 1770. augusztus 27-én, Stuttgartban. Tübingenben diplomázott és védte meg doktori disszertációját. Munkásságának főbb korszakait azokról a városokról nevezték el, ahol éppen tevékenykedett. Csak felsorolva: Bern, Frankfurt, Jéna, Nürnberg és Berlin. Az átlagembernek Hegelről általában a dialektika hármas egysége jut az eszébe, a mennyiségi-minőségi változások ideáját már nem kapcsolják hozzá, pedig szintén az ő munkásságának eredménye. Életműve óriási, pedig mindössze négy könyvet írt. Az érdeklődők magyar nyelven is olvashatják, megjegyezzük nyelvezete elég nehéz az általa definiált új fogalmak és a sajátos megfogalmazási módja miatt. 1831. november 14-én hunyt el Berlinben, az ott tomboló kolerajárvány következtében.

Mentorálás vagy tanácsadás

Kormány Tamás

Ha a rendszerváltoztatás éveitől kezdődően majd egyszer feldolgozzuk a tanácsadói szakma fejlődési útját, akkor biztosan önálló fejezetként fog megjelenni a 2015 – 2020. közötti időszak, amikor alapjaiban változott meg a szakma működési rendje.

Erre az időre tehető az a szervezeti és strukturális átalakulás is, amely a '90-es évek elején kényszervállalkozóként létrejött tanácsadó cégek rohamos bedőlését és ezzel párhuzamosan a több profilú tanácsadó cégek látványos megerősödését jelentette.

Az európai uniós pályázatokban megjelenő támogatások ezekben az években egyre szűkebb és egyre célzottabb pénzügyi forrást biztosítottak azoknak a tanácsadó cégeknek, akik partnerkörükben ezeken a pályázatokon elindulni képes cégekkel dolgoztak. Tehát bekövetkezett az, hogy valóban az igényekhez szabottan kellett a tanácsadási és egy idő után az oktatási tevékenységeket is végezni, hiszen, ha az ügyfél által megfogalmazottakat nem tudta a konzultáns cég kielégíteni, a legtöbb esetben partnerétől a megbízást sem sikerült elnyernie.

A tanácsadási folyamat – és itt szeretném elkerülni az egyes szakágak külön értékelését – a vezetéssel és a munkatársakkal való kapcsolattartás mikéntjében jelentette azt az új elemet, amely addig nem volt jellemző a hazai projektekre. Ahhoz azonban, hogy érdemben bemutathassam, hogy az általam vezetett tanácsadó cég miért kellett, hogy alapvetően megváltoztassa 2015-ben tanácsadási fókuszát, érdemes elidőznünk – legalább gondolatok szintjén –

azon, hogy a jelenlegi kínálatban milyen sokrétű szolgáltatások jelennek meg és így egyre nehezebbé teszi egy cég menedzsmentje számára annak kiválasztását, hogy számunkra melyik a megfelelő.

Elég itt csak arra az összetett szolgáltatási csomagra gondolni, amely létrehozta és megerősítette azokat a cégeket, akik csak leader tevékenységet, vagy tanácsadó tevékenységet, vagy mentorálást, vagy coaching-ot, vagy esetleg tréningeket, oktatásokat értékesítenek. Ezek a tevékenységek mind együttesen vannak most jelen a szolgáltatási kínálatokban és vezető legyen a talpán, aki képes eldönteni, hogy saját cégének problémáira melyik tanácsadó céghez forduljon, melyik módszer lesz a hatékony. Úgy gondolom, hogy erre a folyamatra még a mostani pandémiás időszak rá is segített, hiszen az online téren keresztül munka-végzésünk még árnyaltabbá teszi a szolgáltatási képet.

„A kacsák csendben rakják le tojásaikat, a tyúkok kotkodácsolnak, mint az eszeveszett és mi ennek a következménye? Az egész világ tyúktojást eszik.”

Láthatóan megerősödtek azok az üzenet tartalmak, amelyek konkrét referenciákra, befejezett sikertörténetekre, hatékony problémamegoldásra fókuszálva mutatják be azokat az eredményeket, amelyek a személyes tanácsadással vagy esetleg távmunkával kerültek megoldásra. Itt a vezetői szerepek megváltozása mellett a tanácsadói szerepek megváltozását is megéltük, hiszen egy tanácsadó cégnek, ha a partnereinek akar teljeskörűen megfelelni, akkor 2020. évben

biztos, hogy végig kellett gondolnia az utazási korlátozások miatt a következőket.

- Miként kell meghatározni cégünk új céljait?
- Össze kell gyűjtenünk, mire lesz szükségünk az új követelmények teljesítéséhez.
- Megvegyük vagy béreljük azokat az eszközöket, amelyek a megváltozott környezet miatt szükségesek?
- Új tanácsadói motivációs rendszert kellett kidolgozni.
- Véglegesíteni kell ügyfeleinkkel közösen a projektjeink célkitűzéseit, áthangolva és újrágondolva ehhez a speciális 2020-as évhez illeszkedően.

Talán, ami a legfontosabb a fenti felsoroláson kívül: ha szükséges, újratervezni kell a következő hetet! Itt az idő-intervallumok a legfontosabbak, hiszen aki lassan reagált, ma már a kényszerfelszámolás vagy az öncsőd szakaszában jár. Mi magunk is, akik évtizedek óta tanácsadásból élünk, kellő távolságtartással kezdtük el a Zoom, Teams, Meet és a többi alkalmazás használatát, de rá kellett jönnünk, hogy ha megértjük a mentorálás gondolatát, irányát, akkor jó tanácsadók vagyunk ebben a különleges időszakban is.

Rögzíteni szükséges egy mentorálási folyamatban – hiszen mégis csak egy IT eszköz köt össze az ügyféllel – hogy miként hajtjuk végre a szervezetejlesztéssel kapcsolatos szemléletformálást.

Tapasztalatom, hogy legkönnyebben akkor tudtam ezt elérni, ha személyes referenciáimra, tapasztalataimra épülő támogatást nyújtottam. Törekednem kellett a távolságok figyelembevételével a motiváció megtartására, amelyek szintén tanácsadói tapasztalatainkra épülő ösztönzéssel, jó példák megosztásával a személyes jelenlét nélkül is átadhatóak voltak. A harmadik – és egyben legfontosabb – elem, amikor egy

tanácsadó mentori szerepben működik, az orientáció, hiszen a kérdésekre, problémákra adott személyes tanácsok helyett megfontolt és jól felépített javaslatokat kell megfogalmazni Benchmark adatbázisunkban elérhető és publikus információkra épülve.

Összefoglalva nehéz megjósolni, hogy a 2020-as év tanácsadási tevékenységre vonatkozó negatív hatásai mikor szűnnek meg vagy alakulnak át oly módon, hogy ügyfeleinknél személyes jelenléttel és tudásátadással dolgozhattunk. Egy biztos, az elmúlt közel 6 hónap jelentős és visszafordíthatatlan változtatást kényszerített ránk. Ezeket ma már nem lehet félretolni és együtt kell kezelnünk a tanácsadás, mentorálás tevékenységét, hiszen vannak olyan ügyfeleink, akik a digitális térben tökéletesen és számukra megfelelő komfortzónát alakítottak ki, így elvárják, hogy a velük együttműködő tanácsadó cégek is ezekkel az eszközökkel és módszerekkel dolgozzanak. Személyes tapasztalatként már a 2008 – 2013-as válság során megtanultam, hogy mindenben, ami válság és probléma, benne van a legfontosabb, ami maga a lehetőség! A lehetőséget saját cégünkönél, ügyfeleinknél is a folyamatokban kell keresni, hiszen ez a legegyszerűbb és legtakarékosabb módja gondolataink és cégeink újrászervezésének, amihez a mögöttünk hagyott néhány hónap jó példát ad, mert nem kell személyesen jelen lennünk, kocsiba ülnünk, elutaznunk, hanem a jól használható IT eszközökön és kommunikációs csatornákon keresztül mentorálni kell ügyfeleinket.

Kormány Tamás vezérigazgató, a CONTROLL Holding Tanácsadó Zrt. alapítója, az ISO 9000 Fórum alapítója és társelnöke. A Controll Cég-csoport az elmúlt 30 évben több mint 9500 cég megbízását teljesítette a tanácsadás és rendszerauditálás területén. Az alapítás évétől kezdődően az ISO 9001, ISO 14001, IATF 16949, ISO 50001, ISO 28001, ISO 27001, NATO AQAP 2110 rendszerszabványok területén piacvezető szerepet tölt be. Tanácsadói tevékenységük sajátossága, hogy az ipari és szolgáltatói szektoron kívül sikeresek a közigazgatásban: több mint 900 önkormányzatnál és államigazgatási szervnél hajtottak végre szervezetfejlesztési tevékenységet.

Jelen dolgozat az ISOFÓRUM Online Szemináriumán 2020. június 4-én elhangzott előadás írásos változata.

Egy korai klímatudós

200 éve, 1820. augusztus 2-án született a mai Írország területén **John Tyndall**, aki már 150 évvel ezelőtti munkásságával felhívta a figyelmet a légkörben lévő gázok hőmérséklet befolyásoló szerepére. Az üvegházhatás molekuláris alapjának felfedezése, leírása és elemzése több mint 30 évvel a radioaktivitás vagy az elektron felfedezése előtt történt. Ő magyarázta el először, hogy miért is kék az ég, a nagy molekulák és a por fényszórását is tanulmányozta, ez ma a Tyndall-törvény nevet viseli. Bebizonyította, hogy csíramentes levegőben nem romlik meg az élelmiszer. Életében 16 könyvet és 145 tudományos cikket írt. 1893. december 4-én hunyt el Angliában.

Űrhajós évfordulók

Az első ember, aki a Holdra lépett, augusztus 5-én ünnepelte volna a 90. születésnapját. **Neil Alden Armstrong** 1930-ban, Ohio államban született. 1962-ben lépett a NASA kötelékébe, ahol először a Gemini programban (Gemini 8) repült, majd következett az Apolló programban a holdraszállás. Az Apolló 11 parancsnokaként az első ember volt, aki a Holdra lépett. Fontos posztokat töltött be a NASA-ban, tanított egyetemen, de a farmján gazdálkodott is. 2012. augusztus 25-én hunyt el Cincinnati-ban (OH). A halála oka egy rosszul elvégzett szív műtét volt, egész Amerika gyászolta, hamvait a család az Atlanti-óceánba szórta.

German Sztjepanovics Tytoov volt az első űrhajós, aki elsőként, egy napnál többet töltött a világűrben a szovjet Vosztok program keretében, 1961-ben. Szeptember 11-én lenne 85 esztendő az 1935-ben született kozmonautára, aki mindmáig a legfiatalabban repülő űrhajós számítja a maga 25 év és 329 napjával. A Vosztok 2 repülése után már nem járt az űrben. Fiatalon, 65 évesen, 2000. szeptember 20-án, szén-monoxid mérgezés következtében hunyt el.

A pandémia új kihívások elé állította a cégeket (változások vállalkozói nézőpontból)

Macher Márta

Az elmúlt évtizedekben is jelentős változások jellemezték életünket. A megélt tapasztalatok ugyan segítettek a vállalkozásokat a kiút keresésében, mégis eddig nem tapasztalt nehézségekkel kellett/ kell szembenézni és megtalálni a pandémia okozta feszültségek oldására, gazdasági visszaesés orvoslására a megoldást.

Már a rendszerváltás nagy változásokat jelentett akár a személyes, akár a cégek életében. Szakemberekből vállalkozók, későbbiekben vállalatvezetők lettek. A kezdeti magántulajdon létrejöttével a GMK-k átalakultak kisvállalatokká és növekedésnek indultak. Ezek önmagukban megváltoztatták az emberek életét.

A **2001.09.11-ei** amerikai események nem csak gazdasági, hanem biztonsági okokból is nagy megrázkódtatás jelentettek az emberek és cégek életében.

A **2008-as pénzügyi** válság a bankokba vetett bizalmat rendítette meg, ugyanakkor a gazdaságban óriási visszaesést jelentett az egész világon.

Az **utóbbi évtizedben** pedig rendkívül felgyorsult a technikai újdonságok követése és a megszerzett tudás gyors elavulása volt jellemző.

Az ilyen előzmények után a pandémia milyen új kihívások elé állította a cégeket?

Az ISO szabvány ugyan megköveteli a kockázatok értékelését és arra történő reagálást, mégis

a saját és környezetemben szerzett tapasztalatok alapján erre nem voltunk felkészülve.

A vezetői felelősség megnőtt, megfontolt, nagyon gyors döntések meghozatalára volt szükség.

Az első teendő **a munkatársak egészségének megőrzése** volt. A menedzsment március 15-én rendkívüli megbeszélést tartott és a munkatársakat 3 csoportba sorolta. A „piros csoportba” kerültek a valamilyen krónikus betegségben szenvedő munkatársak, valamint a 60 év felettiek. A „sárga csoportba” azon munkatársak, akik kisgyermekesek és a **gyermekek tanulásának megoldása** és elhelyezése miatt a munkavégzés otthon volt megoldható. A „fehér csoportba” pedig azok a kollégák, akiknél a cégben történő munkavégzés nem veszélyezteti az egészségük megőrzését.

A piros csoportba tartozók számára az otthoni munkavégzést engedélyeztük, a sárga csoportba tartozók dolgozóknál pedig a délutáni munkavégzésre is biztosítottunk lehetőséget. Így csökkentettük a cégben a kontaktok számát. A kis létszámú csoportbontás a nagy gyártóüzem területén és az étkezőkben is lehetővé tette a távolságtartást. A higiéniai szabályok betartása, valamint a vendégfogadás tilalma is a fertőzés megakadályozását célozta. A meghozott intézkedések kommunikálása és az egyéni megbeszélések március 16-án megtörténtek. A hírek hatására megjelenő félelmet – amely a

pótolhatatlan veszteség érzetét jelentette – is kezelni kellett, mely különböző mértékben jelent meg a munkatársaknál.

Ugyanakkor mérlegelni kellett, hogy hogyan oldjuk meg a **piaci igények szerinti ellátás** biztonságát.

A változó vevői igények – mind mennyiségi mind a szállítási határidő változásai- kiszámíthatatlanná tették a termelés tervezését. A heti finom terveket is módosítani kellett az igények változása és az alapanyag ellátás alapján. Láthatóvá vált, hogy az értékesítési lánc hossza kontinenseken ível át, ami rendkívül rövid idő alatt nyersanyag hiányhoz vezet.

Ebben a bizonytalan helyzetben megnőtt a hiteles kommunikáció szerepe. Munkatársaknak minden hét végén visszacsatolást adtunk az elért eredményekről és ismertettük a következő heti céljainkat, hisz csak rövidtávra tudtunk tervezni. El kellett fogadni, hogy a piac ma kiszámíthatatlan, nekünk ehhez kell alkalmazkodni. Cégünk beszállítói tevékenységet folytat több iparágba. Járműipar területén jelentős visszaesést, az ipari elektronikai területén egy új projekt elnyerésével részben pótolni tudtuk.

Az vevőkkel és szállítókkal a kapcsolattartást szorosabbá, gyakoribbá és szabályozottabbá tettük. A szabályozásnál a gyorsan áttekinthető, formalizált információ átadása volt a cél. Stratégiai vevőink és beszállítóink visszaigazolták ennek eredményességét. Az otthoni munkavégzés miatt – amely nemcsak a szolgáltatói területen dolgozókat érintette, hanem a közvetlen gyártásban dolgozókat is – kompetencia hiányok léptek fel, melyet gyors tanítással kezelni kellett.

A Home Office-t kisebb mértékben eddig is használtuk. Szükségessé vált nagyságban a felkészülés nemcsak technikailag, hanem munkaszervezésileg is nehézségeket jelentett, pedig egy jól definiált folyamatszabályozással ren-

delkezőnk és a folyamatokhoz illeszkedő szervezatként működünk. A gyermekek tanulását megoldó szülők jellemzően csak délután, vagy esti órákban tudtak munkát végezni, amely a közös munkavégzés összehangolását nehezítette. Az eddigi személyes megbeszélések és akár informális információk hiánya rávilágított a fejlesztendő területekre.

Több szervezet igyekezett gyorsan reagálni - többek között minőségügyi szervezetek is - és benchmark lehetőségek, valamint hiteles forrásból származó információk biztosításával segíteni a vállalkozásokat. Mi három ilyen fórumot használtunk.

A vezetőség egyik része a napi feladatokat végezte, míg a másik része a többlépcsős terv kidolgozásával, a változás kezeléséhez szükséges jövő építésével foglalkozott. Mondhatjuk azt az idézetet, hogy „jót, jókor és jól” kellett csinálni. Eredményességét a jövő dönti el.

Egy mérföldkőnek tekintettük, amikor a veszélyhelyzet megszűnt és a sok rossz mellett csapatépítésként összeszedtük, hogy melyek azok a tényezők, amelyek előnyként, vagy pozitívumként jelentek meg az elmúlt időszakban. A teljesség igénye nélkül néhány gondolat, amit munkatársaink megfogalmaztak:

A koronavírus-járvány miatti bezártság villámgyorsan kikényszerítette azoknak a digitális megoldásoknak a mindennapi használatát, amelyek már régóta velünk voltak.

Nem várt méretű összefogás volt tapasztalható, segítségnyújtás zajlott minden szinten és minden formában. Újra elkezdtünk jobban odafigyelni a másokra.

Az egészségügyi dolgozók, az orvosok önfeláldozó és kitartó munkája nem csupán tiszteletet váltott ki belőlünk, hanem meg is ihletett bennünket.

Drasztikusan csökkent a légszennyezettség, visszaesett a káros anyag kibocsátás.

Emelkedett a helyi termékek iránti igény.

A gazdasági hatások elemzői több alternatívát vázoltak fel az U, a V és legújabban a gyökjel, Nike jelhez hasonlították a gazdaság újraindulását. Bízunk abban, hogy a közös gondolkodással összeállított értékek hosszútávon fennmaradnak.

A tapasztalatok alapján a fejlesztéseket elvégezzük és a változások kezelése állandóságot jelent a jövőben, akkor eredményesen tudjuk folytatni küldetésünket - a már soha vissza nem térő, hanem megváltozott módon. Az új munkakultúra kialakítása és a kockázatok kezelése még sok feladat elvégzését teszi szükségessé.

„Hiába tűnik úgy első lépésre, hogy túl nehéz a feladat, hogy szinte lehetetlen a problémát megoldani, ha minden nap dolgozunk rajta, akkor a munka maga fogja befejezni önmagát.” (Karen von Blixen-Finecke)

Macher Márta, a Macher Zrt. elnök-vezérigazgatója. Minőség iránti elkötelezettsége pályakezdő mérnökként a Videotonban indult. 30 éve vezetője a kényszervállalkozóként alapított családi vállalkozásuknak, amely ma már 7 európai országba exportáló repülőipari és autóipari ágazati szabvány szerint működő közép vállalat. Cégvezetőként számos társadalmi elismerésben részesült, a Nemzeti Minőségdíj Nagykövete. A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara az „Év vállalkozója” címmel és Életműdíjjal ismerte el tevékenységét. A cég kétszeres Nemzeti Minőség Díjjal kitüntetett szervezet, közép vállalati kategóriában a „Legjobb Munkahely” iparági győztese.

Jelen dolgozat az ISOFÓRUM Online Szemináriumán 2020. június 4-én elhangzott előadás írásos változata.

Egy Abel-díjas magyar matematikus

A matematikában nem osztanak Nobel-díjat, ezért a norvég kormány 2001-ben bejelentette, hogy Niels Abel (MM 2017. 8-9. szám, 21. oldal) születésének 200. évfordulójára megalapítják az Abel-díjat, a matematikai eredmények Nobel-elismerését.

2012-ben kapta meg a díjat **Szemerédi Endre**, aki augusztus 21-én ünnepelte 80. születésnapját. 1940-ben Budapesten született, az ELTE TTK-n diplomázott, Moszkvában és különböző amerikai egyetemeken tanult és dolgozott, 1987 óta az MTA rendes tagja.

Nevezetes, nagy port felvert eredménye Erdős és Turán sejtésének bizonyítása: minden pozitív felső sűrűségű sorozat tartalmaz tetszőleges hosszú számtani sorozatot. Ehhez fogalmazta meg és igazolta a regularitási lemmát, ami fontos eszközzé vált a nagy gráfok kutatásában. Ugye értik?

A baloldali képen a fiatal tudóst Erdős Pál (MM 2018. 3. szám, 50. oldal) társaságában láthatjuk, míg a jobboldalon az Abel-díjas akademikust.

Ezúton köszöntjük Professzor Urat születésnapján, és további sikereket, jó egészséget kívánunk!

Nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából Szemerédi Endre a **Magyar Szent István-rend** kitüntetésben részesült. Öszinte tisztelettel gratulálunk!

Reorganizáció és digitális transzformáció

Dr. Németh Balázs

A korona vírus válság nagy lukat ütött minden gazdaságon és a költségvetésen. Az elmúlt hónapok leállásai, korlátozásai komolyan megsebeztek az ellátási láncokat és működési zavarokat okoztak és jelentős kereslet csökkenést hoztak magukkal számos szektorban.

A jelenlegi helyzet azért is veszélyes, mert az elmúlt évek fejlődése és eredményei eshetnek áldozatául. Egy ilyen trauma roncsolhatja vállalati szervezetek és a társadalom szöveteit és az elmúlt évek alatt sok munkával kialakított szervezetek, szervezetség eshetnek áldozatául.

Azt is látnunk kell, hogy a túlpörgetett növekedés és fejlődés hosszú távon nem fenttartható. Az extenzív növekedési periódust intenzív a belső fejlődésre a szervezetség, folyamatok, rendszerek, és a minőségfejlesztésre fókuszáló fejlesztés kell, hogy kövesse, mert számos ilyen jellegű fejlesztés az elmúlt évek hátrájában háttérbe szorult és elmaradt.

A mostani kereslet és volumen visszaesés időt, erőforrásokat szabadít fel, néha túl sokat is. A vállalatoknak újra kell gondolni az erőforrás allokációt és felhasználást. Meg kell becsülni, hogy mekkora lesz a kereslet visszaesés hosszabb (1-2 éves) időtávon, és ehhez hozzá kell igazítani a szervezetet és az erőforrásokat. A legtöbb vállalatnál reorganizációra, az erőforrások és a folyamatok újra-szervezésére van szükség.

A beavatkozásnak két szinten kell megtörténnie. Az azonnal beavatkozás a likviditás helyre állítása érdekében (gyors műtéti beavatkozás, állítsuk el a vérzést...).

Szükséges viszont a hosszabb távú stratégiai és taktikai alkalmazkodás a megváltozott körülményekhez, kihasználva a technológia adta lehetőségeket, erősítve a vállalat hosszútávú versenyképességét.

Minden válság egyben lehetőség is. Lehetőség, hogy

- Szakítsunk a múlttal
- Kipróbáljunk új technológiákat, megközelítéseket
- Kilépjünk a komfort zónánkból
- Priorizáljunk
- Újra gondoljuk a stratégiánkat, folyamatainkat, szervezetünket
- Csökkentsük a veszteségeket, megszüntessünk felesleges, alacsony hozzáadott értékű tevékenységeket
- Digitalizáljunk, használjuk ki az új technológiák adta lehetőségeket

Egy válságnak mindig vannak vesztesei és nyertesei. Úgy tűnik, hogy a mostani válság egyik nyertese az online világ, online értékesítés és szektorok.

A fizikai kontaktusok korona vírus miatti erőteljes korlátozása, számos vállalatot és a teljes oktatást is az egyik pillanatról a másikra belökte az online térbe és nagymértékben felgyorsította a digitális transzformációt.

A digitális transzformáció nem áll meg ott, hogy képesek vagyunk megbeszéléseket szervezni online formában és elkezdjük intenzívebben használni a Microsoft Teams, Zoom, Webex,

Google drive és egyéb alkalmazásokat és ügyesen kezeljük a mobil eszközeinket.

A digitalizáció azt jelenti az én olvasatomban, hogy sok folyamatot, ami eddig papíron és fizikailag ment végbe, jelentős részben át tudunk terelni digitális platformra ezzel jelentősen felgyorsítva, tanszparenssé, könnyebben nyomon követhetőbbé és kontrolálhatóvá tudjuk tenni a folyamatokat. A digitalizáció lényege, hogy:

- ☐ Az adatok bárhol, online, azonnal elérhetők
- ☐ Egyszerre többen is tudnak dolgozni az adatokból
- ☐ Nem kell a dokumentumokat fizikailag mozgatni, tárolni
- ☐ Nyomon követhetők a folyamat státuszai
- ☐ Könnyebben, real time lehet elemezni a folyamatokat, adatokat
- ☐ Lehetőség a real time adat alapú Control, szabályozás kialakítására

A digitális transzformáció nem egyszerűen egy technológiai beruházás. Az olcsóbban elérhető és rendelkezésre álló digitális technológia, a szinte mindenütt elérhető mobil technológia lehetővé teszi, hogy újragondoljuk és fejlesszük a folyamatokat. A digitalizáció, mindig együtt jár a folyamatfejlesztéssel. Akár robotizációról beszélünk, akár automatizációról. Először célszerű a folyamatokat fejleszteni és utána digitalizálni a már hatékonyabb és ésszerűsített folyamatokat. Sőt a digitalizációval sokszor egészen új, egyszerűbb, gyorsabb folyamatok kialakítására nyílik lehetőségünk (Reengineering – Újjáalakítás).

A digitális transzformáció is erőforrás ráfordítást, beruházást igényel a vállalatoktól. Az elején célszerű végig gondolni, hogy melyek azok a gyakori, nagyobb FTE igényű folyamatok, amelyeknél jó megtérülést várhatunk a digitalizációtól. Hol van sok tranzakció, átadás átvétel, hol vannak hibalehetőségek a folyamatokban?

Melyek a sztenderdizálható folyamatok? A digitális transzformáció során arra törekszünk, hogy az adatokat minél hamarabb, lehetőleg már a keletkezésükkor digitalizáljuk és onnantól elektronikusan kezeljük a rendszerünkön belül. Ez lehetővé teszi, hogy sokkal gyorsabb legyen az információáramlás, párhuzamosan egyszerre több, ponton real-time elérhetővé és használhatóvá váljanak az adatok. Nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a digitalizált adatok minőségét és naprakészségét folyamatosan biztosítsuk és védjük ezeket az adatokat. A minőségirányítási rendszereknek és az adat és információ biztonságnak a jövőben egyre nagyobb jelentősége lesz. Fel kell készülni az Ipar 4.0. terjedésével a Quality 4.0-ra. Újra kell gondolni, a minőségirányítási folyamatokat és rendszert is, ami nagy hangsúlyt fektetett eddig is a dokumentumok, feljegyzések és adatok tárolására. Olyan szakemberekre lesz szükség, akik, mind a minőség, mind a szakmai terület, mind az informatika és technológia terén rendelkeznek azokkal az alapvető ismeretekkel és képességekkel, amik lehetővé teszik, hogy olyan folyamatokat és rendszereket alakítsanak ki, amellyel, gyorsabban, kevesebb erőforrás ráfordítással, hibamentesen tudjuk a vevői igényeket kielégíteni. Hiszen a célok nem változtak csak a technológia új megoldások és folyamatok kialakítására ad lehetőséget, amire szervezeti oldalól is fel kell készíteni a munkatársakat. Mi ebben szeretnénk segíteni a partnerinket a Kvalikonnál, mert hiszek benne, hogy a világ fejlődik és nekünk is együtt kell fejlődni világgal. Azok a vállalatok lesznek a mostani válság nyertesei, akik képesek változni, gyorsan alkalmazkodni, tanulni, hatékonyan gazdálkodni az erőforrásokkal, hosszútávon gondolkodni és befektetni a jövőbe.

Dr. Németh Balázs, a Kvalikon Kft. ügyvezető igazgatója, a Magyar Minőség Társaság alelnöke, az EOQ MNB Hat Szigma, Lean és Statisztikai Módszerek szakbizottság társelnöke. 2002-óta vezeti a Benchmarking Klubot. A Kvalikon vezetőjeként széleskörű rálátással rendelkezik a magyar vállalatok és gazdaság széles szegmensére az autóipartól a bankokon keresztül a gyógyszergyártásig. Főbb szakmai területei a Lean menedzsment, folyamatmenedzsment, minőségmenedzsment, szervezetfejlesztés.

Jelen dolgozat az ISO FÓRUM Online Szemináriumán 2020. június 18-án elhangzott előadás írásos változata.

Az Apple társalapítója

Augusztus 11-én ünnepelte 70. születésnapját **Steve Wozniak**, aki 1950-ben született San Jose-ban (CA). Neve nem túl ismert, de ha azt mondjuk, hogy Steve Jobs barátja és az Apple társalapítója, akkor már el tudjuk helyezni. A számítógép populáris felhasználásának elterjesztéséhez alapvető – kiemelkedően fontos – fejlesztések fűződnek a nevéhez. Boldog születésnapot Steve és jó egészséget, további eredményes életet kívánunk!

A magyar paleobotanika megalapítója

A marosvásárhelyi család gyermeke 205 évvel ezelőtt Budán született, 1815. szeptember 15-én. Iskoláit az erdélyi városban végezte, már ott elkezdett botanikával foglalkozni. **Kovács Gyula** Pesten bölcsészeti, Marosvásárhelyt jogi, Bécsben orvosi tanulmányokat folytatott, de diplomát nem szerzett. A császárvárosban maradván folytatta botanikai ismereteinek bővítését 1850-ig. Ezután a Nemzeti Múzeum természetrajzi tárának őre (vezetője) volt egészen 1865-ig. Ez idő alatt szinte az egész történelmi Magyarországot beutazta a gyűjtemény gazdagításának céljából. Ekkor már erősen érdeklődött az ősnövénytan iránt, kutatásait ebbe az irányba is kiterjesztette. Az „Egyetemes magyar encyclopaedia” számára mintegy 400 szócikket írt meg. A Magyar Földtani Társulatnak egyik megszervezője, 1850-től haláláig titkára volt. Több magyar természettudományi társaságban töltött be vezető pozíciókat, az Akadémia levelező tagja volt. 1863-ban a pesti egyetem növénytan professzorává nevezték ki, de agyvérzése miatt ezt már nem tudta elfoglalni. 1873. június 22-én hunyt el Budán.

Távértékelést, de ízibe'!

Bodroghelyi Csaba

1. Előzmények

Az akkreditálási eljárások során a távértékelés gyakorlata már korábban is megengedett volt. Az akkreditáló testületekre vonatkozó MSZ EN ISO/IEC 17011:2018 szabvány a legfőbb változások között említi a „távértékelés” lehetőségét.¹ A fogalom meghatározása szerint ez nem más, mint „megfelelőségértékelést végző szervezet ... fizikai helyszínének vagy virtuális helyszínének az értékelése ... elektronikus eszközökkel.”² A szabvány inentől kezdve következetesen figyelembe veszi, hogy nem csupán az akkreditálásba bevont telephelyen történhet az értékelés, a „helyszíni audit”, hanem az új fogalom szerinti keretek között is, így többek között a 7.6.2., 7.6.6. a), 7.9.3. bekezdésekben is előkerül a fogalom.

A távértékelés valós alkalmazása azonban már a kezdetektől több kérdést felvetett; így például azt, hogy mi indokolhatja, milyen helyzet teheti szükségessé, hogyan bonyolítható le, kinek kell hozzájárulnia. A European co-operation for Accreditation (EA)³ nemzetközi szervezet sorai-
ban is fejtörést okozott az értelmezése, azon belül a Horizontal Harmonization Committee⁴ ülésén kerültek elő extrém esetek, például olyan akkreditált meteorológiai állomásról, amely az óceánban egy szigeten végez méréseket, és csak kéthetente lehet hajóval megközelíteni.

Amint látható tehát, Európa-szerte az akkreditálási tevékenységben a távértékelés alkalmazása, gyakorlata nem volt elterjedt, kevés megosztható tapasztalatot tudtak felmutatni az EA tagjai, bár mindannyian tisztában voltunk azzal, hogy a ránk vonatkozó követelményrendszer számol a lehetőséggel.

Ebben a helyzetben került sor március közepén a veszélyhelyzet kihirdetésére, amely a Nemzeti Akkreditáló Hatóságnál azt jelentette, hogy 2020. március 16-tól életbe lépett az otthoni munkavégzés kötelezettsége. Habár akkreditált szervezetek között nem volt általános a „home office”, a járványveszély miatt mégis azonnal felmerült, hogy mi legyen a helyszíni szemlékkel. Milyen kérdésekkel szembesültünk ebben a helyzetben? A sokféle szempont közül hadd emeljek ki néhányat:

- Óvnunk kell ügyfeleinket az esetleges vírush fertőzéstől.
- Minősítőinket – különösen a 65 év felettieket – szintén óvnunk kell fertőzés veszélyétől.
- Figyelembe kell venni, ha egy akkreditált ügyfelünk nem enged be másokat a telephelyre.
- Meg kell tartanunk a veszélyhelyzettel kapcsolatos jogszabályi előírásokat.

¹ MSZ EN ISO/IEC 17011:2018, Nemzetközi előszó

² MSZ EN ISO/IEC 17011:2018, 3.26.

³ <https://european-accrreditation.org/>. A NAH is tagja az EA MLA-nak, azaz a „Kölcsönös Elismerési Megállapodásnak”.

⁴ Az EA horizontális kérdéseket vizsgáló munkabizottsága

- A nemzetgazdaság érdekeit számontartva a magunk részéről mindent meg kell tenni,

2. A távértékelés villámgyors bevezetése

A helyzetet átgondolva, és felmérve a veszélyhelyzet elhúzódásának bizonytalanságát, az a szakmai döntés született, hogy azonnal és általánosan lehetővé kell tennünk a helyszíni szemlék helyettesítését távértékeléssel. Ennek megfelelően a NAH szakmai vezetői már az első napon megkezdték a folyamat kialakítását, így szóbeli utasítások alapján történt az első és második napon esedékes szemlék távértékeléssel történő lefolytatása.

A második napon – sűrű egyeztetések után – kiadtuk a 1/2020-as állásfoglalást; „Az akkreditálási eljárások különleges szabályairól a veszélyhelyzet idejére”, melyben fölállítottuk a távértékelés kereteit, valamint az irányelveket azokra az értékelésekre, amelyeket továbbra is a helyszínen kell végeznünk.⁵ Szem előtt tartottuk a megfelelőségértékelési szabványok alapelvét, a kockázatalapú megközelítést, így ügyfeleink érdekeire is figyelve a következő kockázatokot soroltuk fel⁶:

- Folyamatban lévő eljárás esetén a helyszíni szemlét nem lehetséges személyesen megtartani;
- A kirendelt minősítő nem vállal(hat)ja a személyes helyszíni szemlét;
- Az ügyfél nem tud bemutatott vizsgálatot vagy witness auditot prezentálni;
- Az eljárás nem fejezhető be a megadott határidő(kö)n belül;

hogy *ügyfeleink ne veszítsék el az akkreditált státuszukat.*

- Nem valósul meg az akkreditálási ellenőrzési ciklusprogramban tervezett műszaki terület(ek) minősítése;
- A teljes ciklusra vonatkozóan nem teljesül a műszaki terület lefedése;
- Nem valósul meg az ügyfél részére a státusz fenntartása;
- Nem valósul meg az ügyfél részére a területbővítés;
- Az eljárási határidőket az ügyfél nem tudja teljesíteni (pl. a személyzet akadályoztatása miatt);
- Laboráttérések⁷ akkreditálása nem megoldható az átérési időszak végéig, így a laborok elvesztenék a státuszukat.

A keretek meghatározását követően 2020. március 20-án – szintén sokszoros belső és külső egyeztetés eredményeképpen – ki tudtuk adni a NAR-04 részletes szabályzatunkat a távértékelésről, mely a honlapunkon olvasható⁸.

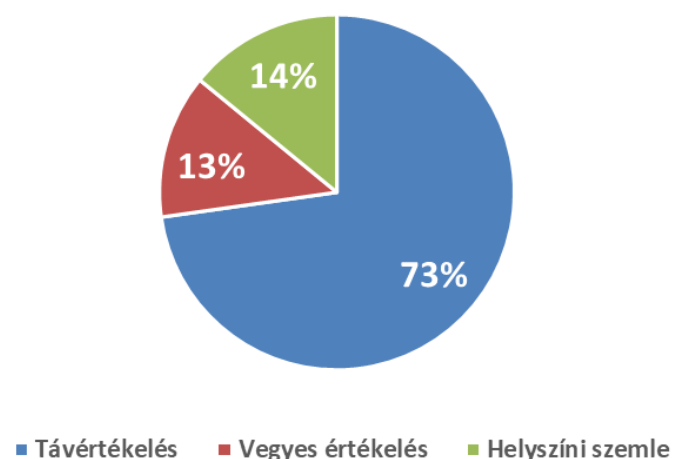
Átállásunk nagyságrendjére utal az alábbi ábra, amelyben feltüntettük, hogy 2020 március 16. – augusztus 16. közötti akkreditálási eljárásokban hogyan oszlott meg az arány a távértékelés, a hagyományos helyszíni szemle és a vegyes értékelés között. A vegyes értékelés során az akkreditálási eljárásba kirendelt Értékelő Csoport tagok egy része megjelent az akkreditálandó szervezet telephelyén, mások pedig ugyanakkor távértékelésben maradtak.

⁵ Az állásfoglalást visszavontuk 2020. június 30-án a veszélyhelyzet júniusi megszüntetés kapcsán.

⁶ 1/2020-as állásfoglalás „Az akkreditálási eljárások különleges szabályairól a veszélyhelyzet idejére”, 4.1.

⁷ A vizsgálólaboratóriumok számára kötelező áttérés az MSZ EN ISO/IEC 17025:2018 szerinti szabványra eredetileg 2020. november 30-ig. Közben a határidőt meghosszabbították 2021. június 30-ig.

⁸ www.nah.gov.hu

1. ábra. A szemlék módjának lefolytatása 2020 március 16. – augusztus 16. között

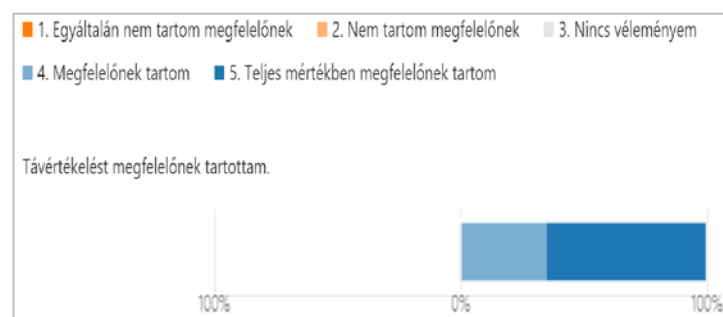
A távértékelés eszköztárában észlelhető az érintettek fokozatos „felszerelkezése”. A legelső héten még sor került csupán telefonnal és e-maillal bonyolított kapcsolatfelvétellel, a későbbiekben már szinte kizárólag az erre való informatikai alkalmazásokat használták a kollégák. Elsősorban az MS Teams és a Skype a kézenfekvő megoldás a többiről kommunikációra, mivel a hang és kép elérése mellett szükség van a jól kezelhető dokumentum megosztásra is. Az e-mailes fájlcsere és a telefon azonban még mindig előfordul.

Gyors és hatékony átállásunk több dolgot eredményezett:

1. Zökkenőmentesen folytatódott az akkreditálás;
2. Az eljárások zömmel az eredeti ütemtervben valósultak meg, csak néhány szervezet kért halasztást a járványhelyzetre hivatkozva;
3. Ügyfeink elégedettségüket fejezték ki a NAH rugalmassága, gyorsasága miatt;
4. Minősítőink, szakértőink biztonságérzete sem sérült a távértékelés lehetőségével, így nem kerül sor részükről sem elutasításokra.

Ügyfeink mellett minősítőinket, szakértőinket is folyamatosan kérdőívezzük arról, hogy „...összeségében mennyire tartotta hatásosnak és eredményesnek a távértékelést?” Az eddigi

157 válaszból az ötfokozatú skálán 35% megfelelőnek, 65% „teljes mértékben megfelelőnek” osztályozta.

2. ábra. NAH minősítők és ügyfelek visszajelzése a távértékelés hatásosságáról

Hadd osszak meg néhány jellemző visszajelzést az olvasókkal, amely minden auditálásban érdekelt számára tanulságos és előremutató lehet!

- A távértékelés során mindkét fél, és minden résztvevő részéről fontos a megfelelő felkészülés és előkészületek. Előre tervezett munkamegosztással hatékonyan végezhető el a helyszíni szemle.
- A távértékelés alkalmas volt az audit elvégzésére. A műveletek némileg lassabban zajlanak le, de a modern technikai háttérnek köszönhetően a vizsgálati folyamatok ellenőrzése megoldható.
- A távértékelés F3 eljárás esetén megfelelő biztonsággal elvégezhető ismerve a helyszíni körülményeket, berendezéseket, résztvevőket.
- Nagyon jó volt, hogy nem kellett számos igazoló feljegyzést átküldeni és átadni!!!! A képernyőmegosztással az értékelő és kérdező személy áttekinthetett mindent. A minősítő csoport kérjen bátran több előkészítő munkát az akkreditált szervezettől, ezzel jobban a keze alá lehet dolgozni. Személyesen köszönöm szépen a munkát, jobban sikerült, mint számítottam rá.

A kritikus észrevételek kivétel nélkül technikai nehézségekről számolnak be; a nem megfelelő adatátviteli sebesség okozta gondokról vagy az alkalmazás hiányos ismeretéről. Lássuk be,

ezeket műszaki fejlesztéssel vagy az informatikai készség jobb begyakorlásával könnyen lehet orvosolni!

3. Távlati következmények

Az auditálás gyakorlatában a járványveszély világszerte változásokat fog létrehozni. Egy-egy vállalat átvizsgálása végett sok esetben nemcsak országok, hanem földrészek között megszervezett utazásokat mindenki át fogja gondolni, mivel már megtapasztaltuk a „remote assessment”, azaz a távértékelés kivitelezhetőségét, sőt már készségi szinten tudjuk alkalmazni.

A jövő feladata – számunkra, a NAH szakmai vezetői számára is – kialakítani a távértékelés alkalmazásának hosszútávra szóló irányelveit. Néhány szempontot máris megadhatunk!

- Alkalmas-e pl. új laboratóriumok, ellenőrző szervezetek akkreditálására, ahol a környezeti feltételek vizsgálata elsődleges szempont?
- A felügyeleti látogatások során milyen gyakran célszerű személyesen kimenni?
- Elhagyhatók-e hosszas utazások kislétszámú, másodlagos telephelyek esetén?
- Előny-e nagyobb létszámú értékelő csoport esetén, ha nem egyszerre jelennek meg a helyszínen, hanem vegyes értékeléssel, időben széthúzva?
- Célszerűbb-e olyan akkreditáltak (pl. tanúsítók) esetében, ahol az irodai munka már kizárólag számítógépes környezetben zajlik, és szinte megszűnt a papíralapú nyilvántartás?

Biztosan mondhatom az olvasóknak, hogy a Nemzeti Akkreditáló Hatóság jövőendő gyakorlatába beépíti azokat az előnyös tapasztalatokat, amelyek továbbra is biztosítják a megfelelőség-értékelő munkánk elvárt szakmai színvonalát!

Bodroghelyi Csaba, a Nemzeti Akkreditáló Hatóság elnökhelyettese. Okleveles vegyész, kémianár (ELTE), műszeres analitikai szakmérnök (BME). Dolgozott környezetvédelmi laboratóriumban, majd 1996-tól az SGS Hungária üzletágvezetője volt a környezetvédelmi tanúsítás és szolgáltatások területén. 2008-tól 2014-ig a KÖVET Egyesület ügyvezető igazgatója, majd a 2014-től 2016-ig a NÚSZ Zrt. működésirányítási vezetője volt, míg 2016 májusától az Akkreditálási Tanács tagja. 2017-től a NAH szakmai vezetője. 20 évig nemzetközileg regisztrált ISO auditor és tréner volt. Nős, nagycsaládos.

Tudta, hogy

a Túlfogyasztás Világnapja idén augusztus 22-én következett be, ez a tavalyihoz képest (július 29) bő 3 hetes elcsúszást jelent. Sajnos ennek oka nem a racionális gondolkodás győzelme a profitéhség felett, hanem a koronavírus járvány, amely eddig több mint 800 ezer(!) emberéletet követelt a világon. Magyarországon a helyzet változatlan, a túllövés ugyanúgy június 14-én következett be, mint 2019-ben. Ez azért is érdekes, mert a II. negyedévi GDP 10%-nál nagyobb értékben volt kevesebb, mint tavaly, az ipari termelés majd 8%-kal volt kisebb. Honnan jön ez a mérhetetlen pazarlás?

JÓK A LEGJOBBAK KÖZÜL

Riport Dr. Hány Andrással

Sződi Sándor

„...az EFQM modell továbbra is az az eszköz, amely tevékenységi profiltól, mérettől, működési modelltől függetlenül egy gyakorlatias eszközt ad az adott szervezet kiválóság, módszeresség, eredményesség irányába történő továbbfejlesztéséhez. Számos tapasztalat azt is mutatja, hogy a modell alkalmazása előnyös egy szervezeti kultúra, menedzsment szemlélet formálása tekintetében is.”

nyába történő továbbfejlesztéséhez. Számos tapasztalat azt is mutatja, hogy a modell alkalmazása előnyös egy szervezeti kultúra, menedzsment szemlélet formálása tekintetében is.”

- Szeretném, ha egy rövid szakmai önéletrajzzal kezdenénk. Kérlek, említsd meg tartalmaz pályafutásod néhány általad is fontosnak tartott állomását!
- A Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karán végeztem. Meghatározó volt a diploma megszerzéséhez kapcsolódó gyakornoki lehetőség, melyet az OPEL Magyarországnál volt alkalmam elvégezni, még abban az időszakban, amikor folyt az autógyártás Szentgotthárdon. Ezt követően a Philips szombathelyi monitorgyárában dolgoztam minőségmenedzsment, majd TQM területen, már itt is alkalmaztuk az EFQM kiválósági modellt. Az ipari környezet sokat segített a doktori fokozat megszerzéséhez kapcsolódó kutatásokban. A szombathelyi gyár első komolyabb átszervezése után döntöttem úgy,

hogy a multinacionális pálya helyett az önálló menedzsment szakértői tevékenység irányába fordulok, számos vállalatot támogattam az EFQM modell alkalmazásában és különböző fejlesztési projekteken, közel száz értékelésben vettem részt itthon és külföldön. A komplex kiválósági megközelítéseknek egy szakmailag igazán kihívó vonulata lett a zalaegerszegi ipari térségben végzett tevékenység, melynek keretében előbb az új ipari park, majd egy kutatás-fejlesztést végző ipari szolgáltató központ, a Technológiai Centrum, végül a zalaegerszegi járműipari tesztpálya létrehozását vezettem. Ezek körében számos kapcsolódó ipari K+F projekteken, egyetemi-ipari együttműködések szervezésében, a gyakorlatias és versenyképes munkaerő tekintetében meghatározó duális képzési rendszer kialakításában vehettem részt.

- Sok területen dolgoztál, de a minőség mindig prioritást kapott. Mit gondolsz a minőségről? Véleményed szerint mit takar a jó minőség fogalma?
- Egy szerző, Pirsig úgy fogalmazott: „Ha a minőséget vagy a kiválóságot értjük a végső valóságon, akkor többféle igazság létezése is lehetséges. Ez esetben pedig nem kell az „abszolút igazságot” keresni...” – Azt gondolom, ebben a gondolatban benne van minden, amit a minőség sugall, hiszen - a kiválósággal együtt - a folyamatos, teljesítményes értékalapú fejlődésre való törekvés az

egyik legfontosabb hajtóerő és inspiráció az üzleti környezetben.

- A Nemzeti Minőségi Díj fénykorában az egyik legtapasztaltabb díjértékelőként is számon tartottak. Sok előadást tartottál és publikáltál. Hogyan emlékszel erre az időszakra?
- Az EFQM kiválósági modell máig az egyik legteljesebb menedzsment rendszermodell, ahogy húsz évvel ezelőtt, úgy ma is egy jó keretet ad a szervezetek hatékony és eredményes menedzseléséhez, a célrendszer és az erőforrások összerendeléséhez. A kiválóság valahol mindig is a kiemelkedő teljesítményekkel, a prémium szinttel van összefüggésben, és ilyen szempontból nagyon szerencsésnek tartom magam, hogy sokat tanulhattam kiváló szervezetektől, értékelő kollégáktól, látott-hallott jó gyakorlatokból. Ezekre a tapasztalatokra és alapokra a mai napig lehet építkezni.
- A Nemzeti Minőségi Díj Nagykövete vagy. Díjazta munkádat a Pannon Egyetem, stb. Mit jelentenek számodra ezek az elismerések?
- Minden elismerés megtiszteltetés, egyfajta visszajelzés is, de ezek gyökere, és ez talán a legfontosabb, hogy valódi értéket tudjunk nyújtani az együttműködések során, a partnerek és az ügyfelek számára.
- „EFQM-es múltadnak” milyen hozadéka van mostani tevékenységedre?
- A zalaegerszegi ipari környezetben egy olyan komplex együttműködési és szolgáltatási rendszert építünk, amelynek fontos eleme az ipari igények kielégítése mellett a kutatás-fejlesztési aktivitás bővítése, a nagy hozzáadott értékű tevékenységek erősítése; mindezt a járműipari tesztpálya, mint katalizátor projekt környezetében, egy fejlett ipari és tudományos parki megközelítésben, széleskörű ko-

operációkkal megtámogatva. Ebben a munkában az EFQM modell egy jó eszköz, amely irányt mutat a rendszerszerű megközelítésekhez és az egyéni üzleti tevékenységek fejlesztéséhez egyaránt. Az EFQM 2020-ra átdolgozta a korábbi modellt, és egy, a jelen kihívásokhoz is illeszkedő, a korábbihoz képest sokkal dinamikusabban alkalmazható eszköz áll így rendelkezésünkre.

- Sokat dolgozol azért, hogy a Nemzeti Kiválóság Díj keretében ismét pályázhassanak a magyar vállalkozások. A cégvezetőknek (kedvcsinálóként) a megmérettetés előnyeit miként vázolnád?
- Véleményem szerint az EFQM modell továbbra is az az eszköz, amely tevékenységi profiltól, mérettől, működési modelltől függetlenül egy gyakorlatias eszközt ad az adott szervezet kiválóság, módszeresség, eredményesség irányába történő továbbfejlesztéséhez. Számos tapasztalat azt is mutatja, hogy a modell alkalmazása előnyös egy szervezeti kultúra, menedzsment szemlélet formálása tekintetében is. A kiválósági modellt használó szervezetek közössége pedig egy hasznos hálózat a jó gyakorlatok, másoknál bevált eszközök megismerésére, a folyamatos tanulásra. Ezért egy szakmai csapattal azon dolgozunk, hogy a Nemzeti Kiválósági Díj kezdeményezés eredményeként a modell lehetőségeinek kiaknázása a hazai gazdaság szereplői körében ismét lendületet kapjon.
- Korábban és most is nagy szükséged van a tudásod naprakészen tartására. Miként tudsz ennek a követelménynek megfelelni?
- A folyamatosan változó környezetben, különösen a mai, technológia-intenzív változások közepette fontos figyelni, elemezni, értékelni a körülöttünk folyó változásokat. Ez már

nemcsak stratégia kérdés, hanem a változások gyorsaságából eredően szinte egyre inkább a mindennapok részévé válik. Sokat segít ebben a széleskörű partneri és együttműködési háló, a különböző cégekkel, szervezetekkel az egymás segítése, a közös munkák, a kooperációs projektek. Ezek mind újabb és újabb tudásokat, ismereteket hoznak, és ha ezeket tudatosan építjük, alkalmazzuk és forgatjuk vissza az üzleti tevékenységekbe, akkor remélhetőleg helyt tudunk állni a kihívások során.

- A ZalaZone Járműipari Próbapálya Kft. ügyvezető igazgatójaként, az általad vezetett létesítmény mely paramétereire vagy leginkább büszke? Milyen fejlesztések előtt áll a pálya?
- A zalaegerszegi járműipari tesztpálya sajátossága, hogy a hagyományos járműdinamikai tesztek mellett az automatizált és az önvezető járművek tesztelését is lehetővé teszi. Ez más tesztpályákhoz képest megnyilvánul újfajta tesztpálya elemekben, de a klasszikus pályamodulok speciális kialakításában, továbbá jövőbemutató technológiai és az autonóm jármű tesztek támogató egyedi megoldások alkalmazásában is. A 2017-es alapkövetelt követően a mintegy 45 milliárd forintos beruházás már az utolsó kivitelezési szakaszába lépett, ezzel párhuzamosan pedig a már elkészült modulok működtetése is megindult tavaly óta, folyamatosan növekvő érdeklődés mellett. A legfontosabb pedig, hogy már folynak azok a további projektek, új programok, amelyeket a tesztpálya projekt továbbgépítő hatásaiként lehet említeni.
- Örökmozgó, szorgalmas embernek ismerlek. Mit csinálsz jelenleg és milyen további terveid vannak?
- Az említett szakmai kihívások teljesen lekötnek, a jó az ezekben a projektekben, hogy

mire egy-egy szakasznak a végére érünk, már megszületik az ötlet a következő fejlesztésre.

- Válaszaidat nagyon szépen köszönöm!

A radarcsillagászat magyar atyja

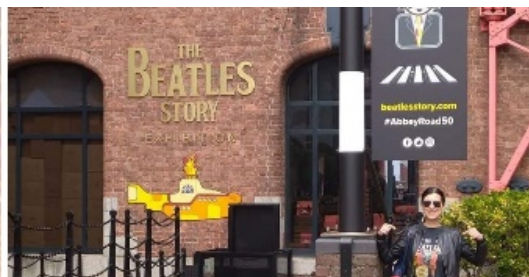
Július 24-én volt 120 esztendeje, hogy 1900-ban a Gyulaváriban (ma Gyula része) megszületett **Bay Zoltán Lajos**, a XX. század egyik legnagyobb, nemzetközileg is elismert magyar fizikusa.

Életéről hosszabb megemlékezést közöltünk lapunk 2017. 10. számában (49. oldal), ezért most csak a „legismertebb” eredményét, a Hold-radar kísérletet említjük meg. Jelen sorok írója több mint 10 évig dolgozott abban az épületben, amelynek tetején állt a radarberendezés, és részt vehetett a kísérlet elvégzésének 50. évfordulóján tartott ünnepségen. Bay Zoltán 1992. október 4-én hunyt el Washingtonban. Jeruzsálemben az Igazak Kertjében olajfa őrzi az emlékét, mert – az Egyesült Izzó műszaki igazgatójaként – 1944 nyarán 13 zsidó származású mérnököt mentett meg. Születésének centenáriuma alkalmából, a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében tartott ünnepségen özvegye vette át a Világ Igaza kitüntetést, amit a Jad Vasem 1998-ban adományozott neki. Tiszteelői Gyulavári temetőjében tehetnek egy szál virágot sírjára.

A TÁRSASÁG HÍREI

Ismerjük meg Tagjainkat!

Koncz Annamária

Képzettség: Okleveles gépészmérnök, minőségbiztosítási szakmérnök, angol szakfordító és tolmács, doktorjelölt.

Jelenlegi munkakör: Vezető mérnök, Business Practice Leader a TÜV Rheinland InterCert kft-nél (Li-ion akkumulátor vizsgáló laboratórium)

Hogyan találkozott először a minőséggel?

Minden munkahelyemen és minden pozíciómban szorosan kapcsolatban voltam a minőségüggyel. Viszont az első komolyabb és alaposabb ismereteket az Óbudai Egyetem, Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Karán, a Minőségbiztosítási szakmérnök képzésen szereztem. Széleskörű ismereteket adott a képzés, viszont az

egyes témaköröket részletesen tárgyaltuk, mindezt hallgatóbarát, gyakorlatias oktatás során.

Ki volt az a „tanár”, aki a legnagyobb hatással volt önre? Miért?

Az eddigi szakmai életutam alatt szerencsémre több példaeértékű tudású szakemberrel találkoztam, de a minőségügy témájával kapcsolatban rögtön Galla Jánosné tanárnő neve jut eszembe.

Azért tartom őt kivételesnek, mert széleskörű szakmai tudással rendelkezik, de minden előadásán érezni, hogy az oktatást hivatásának, szívügyének tekinti. Személy szerint köszönettel tartozom neki a szakmérnöki képzés során átadott tudásért, és az önzetlen segítségéért.

Mi volt az életében a legjobb karrier tanács?

A feladatot, munkát mindig teljes szívvel kell végezni. Ha

ez már nem megy, akkor új kihívásokra van szükség.

Korábbi jelentős munkái?

Dolgoztam autóelektronikai gyártó területen termékfelelős mérnökként, és minőségügyi mérnöki pozícióban is.

Jelenleg a TÜV Rheinland InterCert Kft.-nél dolgozom, a lítium-ion akkumulátor vizsgáló laboratórium szakmai vezetője vagyok. Az akkumulátorok szabványos vizsgálata mellett (safety és transport safety vizsgálatok) foglalkozunk mechanikai tesztekkel is, különböző elektronikai gyártmányok rázás- és shock

tesztelésével. Ebben az évben a laborunk új telephelyre költözik, ennek lebonyolítását, és az új laboratórium üzembe helyezését tekintem az eddigi egyik legnagyobb szakmai feladatomnak.

Nagyon jó csapattal dolgozom együtt és a feladatok is sokrétűek. Úgy érzem, hogy megtaláltam a helyemet.

Hogyan vesz részt az MMT munkájában?

Örömmel csatlakoztam a tagok közé, és egyelőre a szakmai ismereteimet bővítem a Magyar Minőség segítségével, és igyekszem szakmai kapcsolatokat kiépíteni.

Szakmai elismerései:

Az alap egyetemi képzésem során részesültem Köztársasági Ösztöndíjban, elnyertem Tanulmányi Teljesítmény Díjat, illetve Harsányi István-díjat.

Személyes adatok:

e-mail cím: konczannamaria@gmail.com

Kikapcsolódás legjobb módja?

Közösségi kertészkedem, és szenvedélyes mozi- és filmrajongó vagyok. Ezenkívül nagyon szeretem a brit kultúrát és az angol nyelvet.

Újra a hőlégballon

Januári számunkban már megemlékeztünk (9. oldal) a fiatalabb testvéréről, most az idősebb, a 16 gyermek közül a 12. van soron. **Joseph-Michel Montgolfier** (a bélyegen jobboldalt) 280 éve, 1740. augusztus 26-án született.

A hőlégballon ötlete Joseph-Michel fejében született meg (állítólag Gibraltár ostromakor), ért is el apróbb sikereket, ezek után vont be öccsét, Jacques-Étienne-t. 1783. szeptember 19-én már XVI. Lajos és Marie Antoniette (ők később fejüket vesztik, de nem a repülés miatt) előtt már állatokat reptet, majd november 21-én a ballon d'Arlande márkival a fedélzetén 900 métert tett meg a levegőben, és merész utasával átrepült Párizs városa felett. Joseph-Michel 1810. június 26-án hunyt el szülővárosában.

Ma a hőlégballonozás sokak kedvelt hobbija. A repülőeszközök alakja mostanában szinte tetszőleges lehet, de a legnagyobb részük a mai napig azt a formát követi, amelyet a Montgolfier testvérek majd 230 esztendővel ezelőtt megálmodtak.

Az MMT koronavírus felmérés összegzése

Reizinger Zoltán

Az MMT-nél összeállítottunk egy felmérést 20 kérdéssel, mert kíváncsiak voltunk, hogy a tagjaink hogyan élték meg a koronavírus veszélyhelyzetet. Milyen lépéseket tettek a kialakult körülmények kezelésére, és hogyan látják a kiutat ebből a bonyolult helyzetből.

Általános kérdések

A válaszadók - az általunk elérhető - a tagságunk összetételét tükröző volt. 29% a tanúsítás és tanácsadás, 23% az egyéb kategóriába sorolta magát, a kitöltők 18%-a szolgáltatási szektorban dolgozik és a többi területről csak kevés válaszoló akadt.

Elmondható, hogy a gazdaság minden szelete képviselve lett a nagyvállalatoktól, a közepes méretűeken keresztül KKV-kon át a mikro vállalkozásokig.

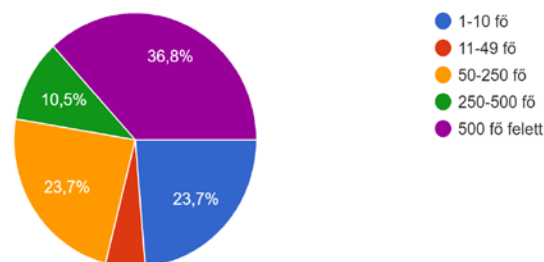
Üzletmenet folytonossági rendszerek

Ahogy várható volt a 2018. évi ISO felmérés adataiból is - ahol csak 6 cégről van adat -, hogy tanúsítással rendelkezik erre a területre. A kiépített üzletmenet folytonossági rendszerről

A kitöltésére 2020 május második felében volt lehetőség, az itt feldolgozott adatok az akkori állapotot tükrözik. A kérdőívet 38 válaszadó töltötte ki. Köszönjük, hogy kérdéseinkre időt fordított és megosztottal velünk véleményét.

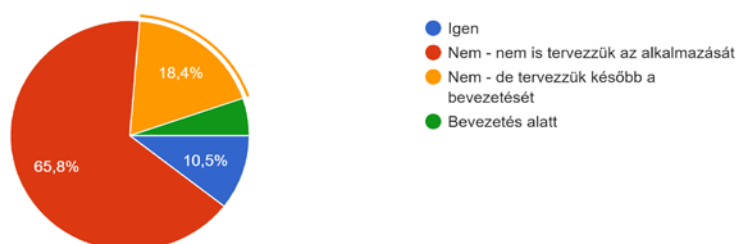
Most pedig lássuk milyen válaszok érkeztek a feltett kérdéseinkre.

Szervezet mérete
38 válasz

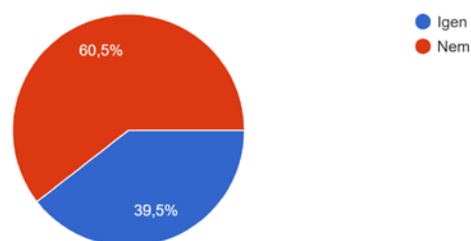
csak a válaszadók 10,5%-a számolt be, és 18,4% elgondolkodott ezen az opción.

Van kiépített tanúsított üzletmenet folytonossági rendszerük? (ISO 22301) (egy válasz)
38 válasz

A kiépített rendszer nélkül is volt a válaszadók kisebb részének üzletmenet folytonossági terve, de a válaszadók 60 százalékát felkészületlenül érte a vírushelyzet, a szokásos módon improvizálni kellett a többségnek.

A vírushelyzet előtt volt üzletmenet folytonossági tervük? (egy válasz)
38 válasz

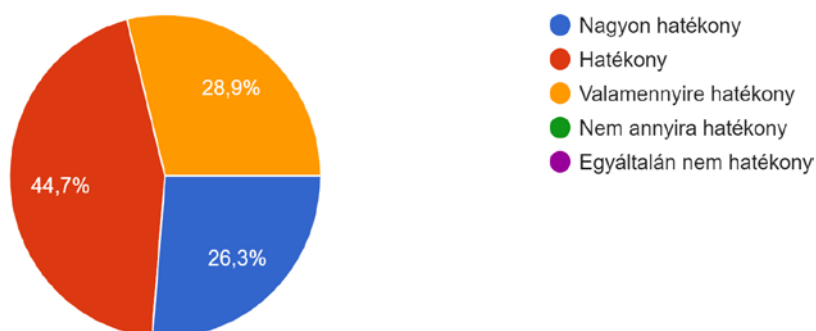

Hogyan válaszoltak a szervezetek a kialakult helyzetre?

A nagy többség megtalálta a hatékony megoldást erre a veszélyhelyzetre mert a válaszadók

nem választották, a "Nem annyira hatékony", vagy az "Egyáltalán nem hatékony" opciókat.

Hogyan itéli meg szervezete válaszát a vírushelyzetre?
38 válasz

Megtudhattuk az is, hogy változatos módszereket alkalmaztak a szervezetek. Legtöbb helyen megváltoztatták a munkavégzés feltételeit, engedélyezték a távoli munkavégzést, de ezek mellett más módszereket is bevetettek. Munkacsoportot alakítottak a veszélyhelyzet kezelésére, megváltoztatták az átvételi feltételeket, a

személyes érintkezéseket csökkentették, módosították a szállítási feltételeket, csökkentették a munkaidőt és a kapcsolódó bért. Sajnos az is előfordult, hogy elküldtek alkalmazottakat. Egy válaszban arra utaltak, hogy nem változott meg semmi sem.

Milyen változást érzekelték a válaszadók a szervezetük működésében?

A szervezetek 35%-a szembesült azzal, hogy az általa nyújtott szolgáltatásra, termékre csökkent a piaci igény. Kiemelt figyelem fordult a munkakörülményekre, a munkavállalók egészségére, ugyanakkor az utazási korlátozások csökkentették a termelékenységet. Nehezült a határidőre történő szállítás és rosszabbodott a

munkahelyi hangulat. Egy két helyen növekedett a minőségi problémák száma, de ahol korábban volt távoli munkavégzés ott is megváltoztak a munkavégzési feltételek. A home office miatt a csoportban végzendő feladatok (értekezletek stb.) időszükséglete növekedett. Néhány helyen a helyzet megoldását az innováci-

óval segítették. A veszélyhelyzet hatására némiképp javult a munkatársak közötti összefogás, amiről elmondhatjuk, hogy pozitív változás.

A szervezetek működésére hogyan hatott összességében a vírushelyzet?

Sok helyen előtérbe kerültek a költségcsökkentési lehetőségek megtalálásai és említették még a folyamat egyszerűsítést. Várható volt, hogy ez a helyzet jelentősen kihatott a technológia fejlesztésekre, a válaszadók 30%-a je-

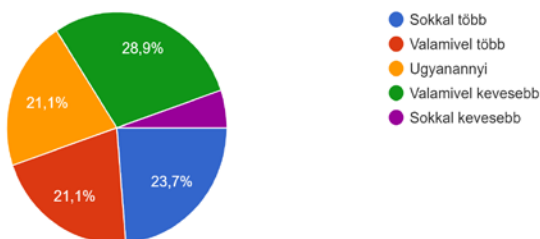
lezte is ezt. Több helyen a létszámot kellett növelni és így új munkavállalókat vettek fel. A piaci kereslet hatására új termék gyártásba is bekezdtek egyes szervezetek. Felvetődött még az ISO tanúsításra való hatás is, és az értékesítési problémák jelentkezése is

Mennyire változott a munka mennyisége az elmúlt egy hónapban?

Ahogy az ábrából is látható, a válaszolók közel 40%-ának valamivel több vagy sokkal több feladattal kellett megbirkóznia.

Kicsivel több mint 30% részére jutott csak kevesebb munka.

Mennyire változott a munka mennyisége az elmúlt egy hónapban? (egy válasz)
38 válasz

Szöveges válaszok

Megkértük a felmérés kitöltőit, írják le saját szavaikkal, hogy mi volt részükre a legnagyobb kihívás, hogyan készül a normális munkakörülmények visszatérésére és hogy mit ajánl a saját

tapasztalatai alapján a többieknek. A válaszadók ezekre a kérdésekre változatosan válaszoltak, megmutatva a probléma bonyolultságát és a hatását a különböző szervezetekre.

Legnagyobb kihívások

Arra a kérdésre, hogy "Mi volt az Ön részére a legnagyobb kihívás a vírushelyzet kialakulása óta?" Érkezett olyan válasz is, hogy nem volt kihívás ez a helyzet. A legtöbb szervezetnél nem ilyen egyszerűen alakultak a körülmények.

A válaszokat öt csoportba lehetett kategorizálni:

- személyes kihívások
- belső szervezési nehézségek
- piaci környezet megváltozása
- információ technológia
- auditok

A személyes kihívásoknál, a személyes kapcsolatok hiánya, az ebből adódó elszigeteltség érzése, ennek elviselése, a munka-magánélet egyensúly megtalálása, az otthoni munkavégzés előnyei, kihívásai, a munka mennyiségének megnövekedése került megemlítésre.

A belső szervezés kérdéskörében felmerült az adott időszak alatt a feladatok újra szervezése, a jó döntések meghozatala, a kapcsolatfenntartás, feladatok kiadása, ellenőrzése, kommunikáció, a jó csapatmunka kialakítása, a távmunka hatékonyságának biztosítása, növelése, a feszült légkör kezelése a vezetés részéről. A munkavégzők oldaláról a válaszadók azt jelezték, hogy problémát jelentett betartani az ellentmondásos - a távmunka esetére nem értelmezhető – előírásokat. Egyes esetekben gondot okozott a sokkal több dokumentálási kötelezettség teljesítése. Ezek a vélemények azt mutatják, hogy a folyamatokat ezeken a helyeken és máshol érdemes újra gondolni a történetek feldolgozása után. Itt van létjogosultsága az innovációnak, és a folyamatos fejlesztésnek jó kiindulópontja lehetnek ezek a jelzések. Felmerült még a keletkezett többlet költségek áthárításának a problémája is. Nem mutat igazán jól az a válasz, mely azt írja le, hogy a minőségirányítást nem vonták be a vírushelyzet kezelési folyamatokba. Az a válasz, amely azt írja le, hogy fontos volt a munkavállalók és a családtagok biztonsága, a kisgyerekek felügyeletének a megoldása, azt mutatja, hogy a kihívások nem csak a szervezeteken belül keletkeztek.

Mit változtatna a jelenlegi tapasztalatai alapján

Arra a kérdésre, hogy "Utólag visszatekintve, hogyan és mit változtatna a vírus előtti tevékenységein, hogy jobban tudjon reagálni a vírushelyzetre?" is változatos válaszokat kaptunk.

Voltak nagyon magabiztos válaszadók, aki úgy gondolják, hogy ők mindent jól csináltak és nem

A piaci környezet megváltozása, az értékesítés megnehezülése, a szolgáltatási igények megcsappanása miatt, megjelent az új vevők felkutatásának az igénye. Egy másik esetben pedig a hirtelen megnövekedett vásárlói rendelések kezelése, két teljesen eltérő megoldást kívánt, ami a normál működés esetén fel sem merülhetett volna. A piaci igények változását jelzi továbbá az, hogy a partnerek folyamatosan kérhettek különböző nyilatkozatokat. Esetenként szükség lehetett alternatív tevékenységek kidolgozására, ha a meglévő folyamatok készítésekor nem gondoltak a veszélyhelyzetre, itt megoldás lehetett volna az üzletmenet folytonossági rendszer, vagy egy veszélyhelyzeti terv megléte.

Külön említénénk az információtechnológia, a digitális megoldások kiemelt szerepét a veszélyhelyzetben. Nagyon sok szervezetet ért felkészületlenül a vírus helyzet. Problémás területek voltak az újonnan beszerzett eszközök megismerése, alkalmazása, az internetes rendszerek működtetése, bővítése, a biztonságkritikus rendszerek használata a távolból.

Külön kategóriát gondoltunk a minőségügyi auditoknak, mivel ilyen körülmények még nem álltak fenn korábban. Minden résztvevőnek gondot okozhatott a virtuális auditra való felkészülés, és az audit lefolytatása. A tanúsító szervezetek részéről az auditok megfelelő minőségű végrehajtása, amelyről olvashattunk is két cikket a Magyar Minőség 2020. júliusi számában.

csinálnának semmit másként. Hozzájuk közel áll az a válaszadó, aki azt írta, hogy "jó dolog optimistának lenni, de számolni kell még a valószínűtlennek tűnő nehézségekkel is." Továbbá volt olyan, aki azt írta egyszerűen, hogy sokkal előbb

reagálna, más korrektebb és következetesebb hatósági ellenőrzést végeztetne.

Természetesen vannak teljesen bizonytalanok, aki nem tudják, hogy mit tennének. Az utóbbiaknak javasoljuk, hogy tekintsék át az alábbi listát, amit az előző kérdéshez hasonlóan az következő kategóriákba rendeztük, egyáltalán nem fontossági sorrendben:

- szervezeti felkészülés
- általános felkészülés
- veszélyhelyzeti felkészülés
- anyagi felkészülés
- információ technológiai felkészülés
- piaci felkészülés.

A szervezeti felkészülés általános részében, arra törekednének a válaszadók, hogy az otthoni munkavégzésre nagyobb hangsúlyt fektessenek, ahol egyáltalán megvalósítható. Mások online elemeket építenének be a folyamatokba, és a rendszerezett munkavégzésre fordítanának nagyobb figyelmet. Néhány helyen a mostani helyzet kezelése alapján már van egy jó forgatókönyv arra, hogy gyorsan és hatékonyan át tudjanak állni a veszélyhelyzeti munkavégzésre. A veszélyhelyzeti felkészülés témában többen rendelkeztek már forgatókönyvvel, kockázatértékeléssel, kommunikációs stratégiával, utasításokkal. Mások az üzletmenetfolytonossági szabályokat finomították a tapasztalatok alapján, aktualizálták és oktatták azokat. Felmerült még az is, hogy a munkaerő felvételénél tesztelnék a jelentkező vészhelyzetre való reagálását. Aki még nem tette meg, a vészhelyzeti tervekbe beépítheti az üzletfolytonossági szempontokat, hogy működése zökkenőmentes lehessen.

Az anyagi felkészülés fontosságában elsősorban a vírushelyzetben alkalmazandó védőeszközök hamarabb történő beszerzését, és több tartalék felhalmozását jelenti, hogy kevesebbet kelljen kimenni.

Információtechnológiai felkészültség, online működés kategóriában a válaszadók növelnék a távoktatás arányát, web-konferenciákat és az online tanácsadást. Utolsó előtti kérdésünk az volt, hogy "Hogyan készül a normális munkára való visszatérésre, ha konszolidálódik a helyzet?"

Az egyik válaszadó, aki egy irodai munkahelyi környezetben megvalósítható megoldást vázolt fel:

"Több otthoni munkavégzést teszünk lehetővé a kollégák számára, illetve 2 csoportra osztjuk a munkavállalóinkat, akik különböző napokon járhatnak be az irodába, ezzel is elkerülve az esetleges átfertőződések. Az irodai környezetet a kockázatértékelésünk alapján biztonságosabbá tesszük, kézfertőtlenítőket helyezünk ki, és minden munkavállaló számára biztosítjuk az egyéni védőeszközöket (maszk, kesztyű) stb."

A többi választ a korábbiakhoz hasonlóan kategorizáltuk:

- nem igényel különösebb felkészülést, változatlan munkavégzés
- mástól függ
- információtechnológia, online munkavégzés
- minőségügyi

A nem igényel különösebb felkészülést, változatlan munkavégzés, kategóriába azokat soroltuk, akik a kérdőív kitöltésekor 2020. május végén, már visszatértek, vagy el sem hagyták a normál működési módot, és a minőségirányítás is folyamatosan végezte a munkáját. Továbbá azok kerültek ide, akik kisebb változásokon estek keresztül, a tervezett vevő látogatásokat elhalasztották, amiket újra kezdenek, vagy a felfüggesztett projekteket indítják újra.

A mástól függ kategóriába azok kerültek, akik a piaci, vevői igények visszatérésére várnak, vagy az országos szabályozástól függő saját tevékenység kockázatelemzése után lépnek. Elképzelhető az is, hogy úgy látják, hogy a piaci

információk ellentmondásos volta miatt lassabban fog a normális munkára való visszatérés megvalósulni.

Információtechnológia, online munkavégzés közé azokat soroltuk, akik az informatikai fejlesztések bevezetését fogják megtenni, a képzések online rendszerét fejlesztik tovább, vagy épp az online munkavégzést növelik meg.

Javaslatok a tapasztalatai alapján

Utolsó kérdésünk az volt, hogy "Milyen jó gyakorlat javaslatai vannak a többi minőségszakember részére, hogyan kezelje a vírushelyzeteket, vagy általánosságban egy rendkívüli helyzetet?"

Ez a válasz nem érdemel meg különösebb kommentárt: "Ez az én titkom, ettől vagyunk az ELSŐK."

A többi válasz azt bizonyítja, hogy a válaszadók hajlandók a tapasztalataikat komolyan megosztani. Igaz, néhányan nem találtak jó választ erre a kérdésre, mert nem tudják, vagy nincs javaslatuk. Volt aki azt emelte ki, hogy "üggyfélközpontúan", egymásra figyelve, illetve védjük a környezetet a földet globálisan.

A kategorizálható válaszokat az alábbiak szerint osztottuk fel:

- szervezet
- üzletmenetfolytonosság
- személyes
- információgyűjtés
- információs technológia

Szervezet kategóriába soroltuk az alábbi átfogó javaslatot: "Rendszeres kommunikáció valamennyi érdekelt fél irányába. Az emberi minőség megtartása, saját korlátaink ledöntése annak érdekében, hogy a biztonság és stabilitás érzése a munkatársakban fennmaradjon."

Minőségügyi kategóriába, azokat soroltuk, akik belső auditokat fognak végezni a visszatéréskor, a vírushelyzetben készült új eljárásrendeket beépítik a minőségügyi rendszerekbe, esetleg a távmunka során keletkezett iratokat ellenőrzik át és a hiányokat pótolják.

Egy másik ilyen átfogó javaslat:

"1. Ne pánikoljon!

2. Tartson telefonos kapcsolatot a partnereivel, időnként hívja fel őket, ha nincs is konkrét célja.

3. Folytassa ugyanúgy a munkáját, a szabadidőben barkácsoljon, műveljen kertet, ha teheti, ha nem, képezze magát szellemi úton!"

Fontos még a kockázatértékelés alapján a feladatok újra rangsorolása, a feladatok áthangolása a megváltozott körülményekhez.

Egy élelmiszer gyártásra vonatkozó javaslat, de nem csak ott szívreleendő meg: "Egészséges ember számára ártalmas a maszk hosszabb pl. 8 óra ideig tartó használata, mert legyengíti az immunrendszert és a saját szervezetében lévő vírustól lesz beteg. Beteg ember ne dolgozzon élelmiszer gyártásban, régebben csak orvosi igazolás után dolgozhatott megint a gyártásban, amikor már meggyógyult. A rendszeres kézmosás nagyon fontos, étkezés előtt után, WC használat után, élelmiszer gyártásban eddig is nagyon fontos volt."

Egy újabb átfogó javaslat: "Ez egy vismajor helyzet, amire igazán nem lehet felkészülni, de a mostani tapasztalatokat be lehet építeni a vészhelyzeti tervekbe. Viszont, ha a piac (vevő) leáll, nincs mit tenni. Ezért ki kell dolgozni egy alternatív terméket, szolgáltatást amire azonnal

rá lehet állni ilyen esetekben és a pénzügyi kiadásokat elemezni, a szükségteleneket csökkenteni, vagy kiiktatni, a cash-flow-t szigorúan hetente kell nyomon-követni.”

Egy mindig fontos javaslat: “Komolyabban kell venni a minőségügyet, mert a költségekre is nagy hatással van.”

A pandémiás védőeszközök készletezése fontos.

Az üzletmenetfolytonosság kategóriába sorolt javaslatok, felhívják a figyelmet az üzletmenetfolytonossági terv folyamatos karbantartására. A felkészülés nagyon fontos minden vészhelyzetre, legyen az gazdasági, vírus stb. esetében is. Továbbá a normál működési rend szerinti folyamatokban meg kell határozni a rendkívüli helyzetben létfontosságú lépéseket is. Az egyértelmű, szabályozott működés segít a rendkívüli helyzetek kezelésében.

Összegzés

A fenti értékelést átolvasva, áttekintést kaphatunk a Magyar Minőség Társaság tagjainak és a Társaságunk tevékenységét követők véleményéről a kialakult helyzetről. Még egyszer köszönjük a fáradozását, reméljük Ön is hasznosítani tudja a felmérés adatait.

Személyes javaslatok, keretében, több megértésre, megbecsülésre, a higgadtság megőrzésére, a partnerekben való nagyobb bizalom megadására hívják fel a válaszadók a figyelmet.

Információgyűjtés területén kiemelendő, hogy fontos megkülönböztetni, a környezetből érkező vírus helyzetet és a belső forrásból eredő rendkívüli helyzetet, amelyek kezelése teljesen más megközelítést igényel. Figyelni kell a külföldi és a hazai jelzésekre; erős fenntartással kell szűrni az információkat; állandó készség szükséges a veszélyhelyzetekre és a nem üzemszerű működésre.

Információs technológia kategóriában olyan javaslatok születtek, hogy a távmunka hasznos, a digitális eszközök biztosítják a folyamatos munkát, kapcsolattartást. A hitelesíthető digitális kapcsolattartás egyszerűsíti és gyorsítja a folyamatokat. Ahol alkalmazzák, fontos az ERM rendszerek és a háttér adatbázisok minél nagyobb fokú integrálása.

Reizinger Zoltán okleveles gépészmérnök, repülőmérnök, minőségmérnök. 1993 óta foglalkozik minőségügygel, előbb hivatásos katonaként repülőgépek, helikopterek javítását felügyelte, majd később az összes hadfelszerelési anyag területre is kiterjedt a tevékenysége. Részt vett több katonai minőségbiztosítási normatív dokumentum, szabvány elkészítésében. 2003-tól tanácsadóként dolgozik. 1993-tól a Magyar Minőség Társaság tagja. 2012-ben lett a Magyar Minőség Társaság ügyvezető igazgatója.

2020. évi pályázataink

A Magyar Minőség Társaság idén is meghirdeti a Magyar Minőség Háza 2020, az Év Magyar Minőség (szakterület megnevezése) rendszer menedzsere 2020. és a Magyar Minőség Portál 2020, Magyar Minőség eOktatás 2020, Magyar Minőség Szakirodalmi 2020 díjakat, amelyekre már lehet pályázni. Továbbá várja a javaslatokat a Magyar Minőség legjobb szerzője díjazottjára.

<https://quality-mmt.hu/palyazatok-2020/>

**Pályázatainkra a jelentkezési határidő:
2020. október 02. 12.00**

**Pályázatok díjátadására 2020. november
10-én kerül sor.**

Pályázati nyerteseknek nyújtott [szolgáltatások](#).

A **Magyar Minőség Háza** pályázatunk célja a hazai, kiemelkedő minőségű termékek, fejlesztések és szolgáltatások népszerűsítése, a fogyasztók tájékoztatásának elősegítése.

Azon termékkel/szolgáltatással lehetett pályázni, melynek jellemzői:

- Magyarországon fejlesztették, állítják elő, vagy/nyújtják,
- minőségjellemzői kiemelkedők,

- minőségük egyenletes, mert a termék előállítás/a szolgáltatás tanúsított minőségirányítási rendszerben folyik, vagy az egyenletesség egyéb módon bizonyítható,
- a termék előállítása és felhasználása/a szolgáltatás környezetkímélő.

A díjat 1996-ban alapította a Társaságunk, eddig 288 pályázó nyerte el a díjat.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/magyar-minoseg-haza-dij-2020/>

Az év Magyar Minőség (szakterület megnevezése) rendszer menedzsere 2020. díj címet az a személy nyerheti el, aki jelentősen közreműködött Magyarországon működő – termelő

vagy szolgáltató – gazdálkodó szervezet vezetésébe hatékonyan beépült, bizonyíthatóan eredményes irányítási rendszerének (MIR, KIR, MEBIR, KES stb.) fejlesztésében.

A díjat 1997-ben alapítottuk eddigi díjazottak száma 19.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/rendszermenedzser-dij-2020/>

A Magyar Minőség Portál díj 2020. pályázat célja: kiemelkedő minőségi jellemzőkkel rendelkező magyar nyelvű portálok népszerűsítése. A díjra pályázni lehet bármely magyar nyelvű portállal, domain névtől és a tárhely földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül.

A díjat 2006-ban alapítottuk eddig 8 díjat adtunk át.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/portal-dij-2020/>

A Magyar Minőség Szakirodalmi 2020. díjat az az alkotó (szerző, alkotószerkesztő, szakfordító, stb.) nyerheti el, aki az elmúlt 3 évben megjelent szakirodalmi művel (könyv, tanulmány, szakkikk nyomtatott, vagy elektronikus

formátumban) jelentősen hozzájárult a hazai MIR, KIR, MEBIR, stb. fejlesztéséhez.

A díjat 1997-ben alapítottuk, eddigi díjazottak száma 22.

Tavalyi díjazott: Fehér Norbert - [A Lean Six Sigma folyamatfejlesztés kézikönyve](#)

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/szakirodalmi-dij-2020/>

A Magyar Minőség eOktatás díj 2020. pályázat célja: a kiemelkedő minőségű elektronikus oktatási anyagok és a jelentős eredményeket elért alkalmazók népszerűsítése. A díjra pályázni lehet bármely magyar nyelvű elektronikus tananyaggal vagy működő eLearning portállal, domain névtől és a tárhely földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül. Intranetet működtető alkalmazók is pályázhatnak.

A díjat 2006-ban alapítottuk, eddigi díjazottak száma 12.

Tavalyi díjazottak: Balázs-Diák Kft.

Részletek a pályázatról és a jelentkezési lap letölthető a pályázat oldaláról.

<https://quality-mmt.hu/eoktatas-dij-2020/>

A Magyar Minőség legjobb szerzője díj 2020.

a Magyar Minőség folyóirat szerkesztősége adja át a megelőző év legjobb szerzőjének. A főszerkesztő – az olvasók véleményét is kikérve – írásbeli javaslatot tesz a szerkesztőbizottság szeptemberi ülésére az általa legjobbnak tartott cikkekre, illetve azok szerzőire.

Kérjük, tegyenek javaslatot a díjazandó cikkekre 2019. évben megjelent szakmai cikkek közül, a Magyar Minőség főszerkesztőjének az ujsag@quality-mmt.hu címre küldött e-mailben!

A szakcikkjegyzék a következő oldalon található.

Tavalyi díjazott: Ipacs Boglárka

A pályázatokról további információt a Társaság honlapján <https://quality-mmt.hu/>, titkárságán a titkarsag@quality-mmt.hu e-mail címen vagy a +36-1-215-6061 telefonszámon kaphat.

Fájdalmas, múlt bízható jövő

75 esztendővel ezelőtt, augusztus 6-án Hiroshima, 9-én pedig Nagasaki lakosai szembesültek a történelemben először – remélhetőleg, hogy utoljára is – a nukleáris fegyverek pusztító erejével. A két atombomba ledobásának a célja a háború mielőbbi befejezése, és egymillió amerikai katona életének megóvása volt. A fegyver kifejlesztésében több magyar származású tudós is részt vett.

A nukleáris fegyvereknek akkor két típusa volt ismert, az atombomba és a hidrogénbomba, az előbbi a maghasadás, míg az utóbbi magfúzióval felszabaduló óriási energiára épül. Teller Ede a H-bomba mellett foglalt állást, de a Manhattan-terv keretében az atombomba valósult meg. Teller később – a hidegháború következtében – megalkotta a hidrogénbombát is.

A maghasadáson alapuló békés célú felhasználás már az 1950-es évek elejére magvalósult, a világon a működő és épülő atomerőművek száma 400 körül van. A működésükkel kapcsolatos problémák jó ismertek. A magfúzió alapuló – környezetbarát – erőművek egyelőre csak a tervezői asztalon léteznek, bár az elmúlt 70 esztendőben több kísérleti berendezés is épült, de az ipari célú megvalósítás egyelőre várat magára, de vannak igen biztató jelek. 2013-ban a tudományos világ összefogott, hogy az eddigi kísérletek alapján megépítse a világ eddigi legbonyolultabb szerkezetét. Ez az **ITER** (International Thermonuclear Experimental Reactor – Nemzetközi Termionukleáris Kísérleti Reaktor), amely dél-francia Cadarache mellett készül. Idén, július 28-án jutottak el abba a stádiumba, hogy elkezdjék a berendezés szerelését, az eseményt a média élőben közvetítette. Vezető politikusok is részt vettek a helyszínen, vagy jelentkeztek be munkahelyükről. A magyar tudósok innen sem hiányoznak, az Eötvös Kutatóhálózathoz tartozó Energiatudományi Kutatóközpont Fúziós Plazmafizika Laboratóriumának a szakemberei vesznek részt az ITER-projektben. Csak reméljük, hogy ez a nemzetközi kísérlet sikerrel jár, hiszen a résztvevő országok lakossága lefedi a világ népességének 50%-t, a megtermelt GDP 80%-t. A gyakorlati megvalósulás azonban még csak évek múlva várható, de akkor jelentős javulást hozhat környezetünk állapotában, ha addig nem késő.

A Magyar Minőség 2019. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke

Január

Most vagy soha – Vadovics Edina
Egészségfejlesztéshez kapcsolódó szervezeti
döntések támogatása a 4C modellel – Szol-
noki Bernadett
Grigorij Alekszandrovics és a Lean – Boár-Ke-
reszti Zsófia
Minőségbiztosítás vs. Ipar 4.0 – Takács Attila
Ipar 4.0 Mini Akadémia 2 – Gazdik Veronika

Február

GDPR tanácsadói szemüveggel – Dr. Horváth
Zsolt
A Kaizen módszer bevezetése a Portói Önkor-
mányzatnál
Gondolatok egy gyárbezárás kapcsán
Ipar 4.0 Mini Akadémia 3 – Gazdik Veronika

Március

Vállalati szintű lean fókuszú értékelési rend-
szerek – fókuszpontok és dilemmák – Brunner
Barbara és Dr. Losonci Dávid
VI. Vezetői Best Practice Fórum – Baranyi
Béla és Dr. Németh Balázs
MAM.... Több mint munkahely – Pungor
László
Jók a legjobbak közül: Tompa Lászlóné –
Szódi Sándor
Carlo Rubbia Nobel-díjas professzor 85 éves –
Tóth Csaba László

Április

Kiválasztási és értékelési kritériumok dilemmái
az autóiparban – Morauszki Kinga Szilvia

Láttelel és terápia javaslat – Lean a bútörpar-
ban – Locskai Loretta
Halal követelmények az élelmiszeriparban –
Pápay Nándor
Coaching szemléletű vezetés és szervezetfej-
lesztés a gyakorlatban – Nagy Gábor

Május

Számítógépes munkavégzés: néhány
egészségi hatás – Szolnoki Bernadett, Dr. Be-
rényi László

Június

Korszerűsítő digitalizált fejlesztések a mező-
gazdaságban – Prof. Dr. Husti István
Lean minőségbiztosítási módszerek az Opel
Szentgotthárd Kft-nél – Kenyeres Gyula
A munkatársak hangja a nemzetközi folyamat-
szervezésben – Tesco Online kiszállítás –
Póka Viktor
Innovatív megoldások az ipar digitalizációjá-
ban – Veress Sándor

Július

Visszajelzések a könyvtári minőségmenedzs-
ment pályázati rendszer megújításáról – Hor-
váth Adrienn és Jávorka Brigitta
HEIBus: Az ipar és a felsőoktatás nemzetközi
együttműködése a Miskolci Egyetemen – Dr.
Berényi László és Vadászné Dr. Bognár Gab-
riella
Az ellátási láncon belüli kapcsolatok befolyá-
soló tényezői – Morauszki Kinga Szilvia

Augusztus-szeptember

Bevezetés az agilis világába – Blastik Mátyás
Értékáramlás térkép vs. folyamat térkép. Mikor melyiket használjuk? – Fehér Norbert

WIWE mobil EKG szívdiagnosztikai eszköz – Csörghe Ádám

Tegball – Innovációs Nagydíj – Murányi Gergely

Ipar 4.0 Miniakadémia 4. Modul – Gazdik Veronika

Október

A képzettség és rekreáció hatásai a munkatársi elégedettségre – Póka Viktor

Mit tanulhatunk a Boeing 737 MAX repülőgépek baleseteiből? – Reizinger Zoltán

Amikor felül kell bírni egy MSA GR&R vizsgálat eredményét – Tóth Csaba László és Lakat Károly

November

ISO 9000 Fórum XXVI. Nemzeti Minőségügyi Konferencia – Rózsa András

A felsőoktatás minőségének fejlesztése: A Moodle lehetőségeiről – Dr. Berényi László

Meggondolatlan fecsegés és/vagy rosszmájú spekuláció? – Speciális tudásmegosztás gazdaságtana – Dr. Bencsik Andrea és Dr. Juhász Tímea

Munkahelyi stressz hess! az Ipar 4.0 szolgáltatásban – Hegedűs Márta

Minőségirányítás digitalizációja a gyakorlatban PTC Windchill technológiával a Mediagnost Kft-nél – Gazdik Veronika és Zsembery András
Módszeridő mérés – Dunajcsik Zoltán

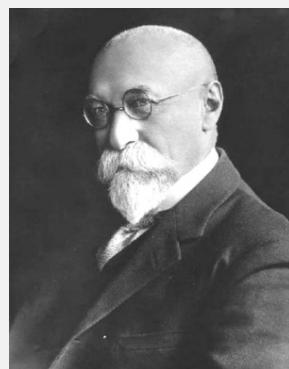
December

Merre tart a világ? – Tóth Csaba László

Agilis módszerek a vállalatoknál: design gondolkodás – Dr. Kurucz Attila

Üzletmenet folytonosság menedzsment – Jókay Tamás

A transzformátor egyik atyja

Ha azt a szót halljuk, hogy transzformátor, a hozzáértők rögtön rávágják, Déri-Bláthy-Zipernowsky. Kettejükről már korábban megemlékeztünk. **Bláthy Ottó Titusz** 160 esztendeje, 1860. augusztus 11-én született Tatán. A Bécsi Műegyetemen végzett gépészmérnökként, a Ganz gyárban fordult érdeklődése az elektrotechnika felé. 1885-ben megalkotják a transzformátort. Egyéni feltalálónak 96 szabadalmat jegyez, a mai villanyórák az ő szabadalma elvén működnek. Kandó Kálmán halála után a fázisváltó konstrukcióját ő fejezi be.

Kivételes képességekkel rendelkezett, káprázatos fejszámoló volt, páratlan emlékező-képességgel bírt. A Magyar Autóklub alelnöke volt, autóversenyek bírálóbizottsági tagja. A sakk is egyik kedvenc témaköre volt, egy időben a szövetség elnöki posztját is betöltötte, feladványaival világrekordot is tartott. Szenvedélyes kutya barát, kutyatenyésztő. Haláláig a Ganz gyár szellemi vezére maradt. Rövid betegség után, 1939. szeptember 26-án hunyt el.

Útmutató a Magyar Minőség folyóiratban megjelenő cikkek szerzőinek

Tisztelt Szerző!

Köszönjük, hogy megosztja Olvasóinkkal fontosnak tartott gondolatait.

A Magyar Minőség egy elektronikusan megjelenő, tudományos (az MTA IV. Osztálya által A minősítésű) minőségügyi szakfolyóirat. Célja, hogy a minőségügyi szakmai képviselőivel, a minőségügy iránt érdeklődőkkel megismertesse a legújabb külföldi és magyar eredményeket, legyen az filozófia, módszertan, eszköz vagy legjobb gyakorlat. Emellett beszámol a témában tartott konferenciákról, lehetőség szerint cikk formájában is. Megjelenteti a lényeges hazai konferenciák programját. Közöl rövid érdekes híreket, fontos szakmai megemlékezéseket, könyvismertetéseket. A folyóirat nyitott arra, hogy közérdeklődésre számot tartó kérdésekről vitát rendezzen.

Kérjük szerzőinket, hogy kövessék az alább leírtakat, mert ezzel nem csak a szerkesztőség munkáját könnyítik meg, hanem elkerülhetik „zaklatásunkat” egy angol cím, fotó vagy bármi más ismételt kérésével.

Gyakran felmerül a kérdés, hogy milyen hosszú legyen a cikk? Elektronikus folyóirat vagyunk, ezért ebben a kérdésben a Tisztelt Szerzőre bízunk, hogy milyen hosszan fejti ki gondolatait. Amennyiben a kézirat terjedelme meghaladja a 15 A/4-es oldalt, a Szerkesztőség mérlegeli, hogy egyben vagy több részletben jelentesse-e meg az írásművet, de minden esetben egyeztet a szerzővel.

A cikk címe, rövid és lényegre törő legyen, a Szerkesztőbizottság nem zárkózik el a „figyelemfelkeltő (a jó ízlés határain belüli)” címadástól.

Kérünk egy angol nyelvű címet is, mivel van egy angol nyelvű tartalomjegyzékünk is.

A cikk/ismertető/vélemény (továbbiakban cikk) A4 formátumban, Arial betűtípussal íródjon, 12-es betűnagysággal, térköz használata nélkül, sorkizárással, lehetőleg alkalmazzanak oldalszámot is, hogy az újságban elfoglalt helyet becsülni tudjuk.

A cikk elején ne mutassuk be részletesen a vállalatot/intézményt, csupán egypár mondat – esetleg fénykép vagy más ábra – szóljon arról, hogy mit és hol állít elő, mivel foglalkozik, de legyen egy hivatkozás – lehetőleg magyar nyelvű link – ahol az érdeklődő többet is megtudhat a vállalkozásról. Ennek egyéb figyelemfelkeltő hatása is lehet a cég számára.

A cikkeket simán, folyamatosan írják, nincs szükség hasábokra, és egyéb extrákra, a képeknél és ábráknál kövessék a későbbiekben leírtakat. Ezzel segítik a Szerkesztőség munkáját.

Örömmel vesszük, ha a szerzők mondanivalójukat ábrákkal, képekkel, táblázatokkal támasztják alá. Ekkor kérjük, hogy a szövegben jelöljék, hogy a leírt gondolathoz melyik ábra tartozik („ezt láthatjuk az 1. ábrán”) és a beillesztett ábrát is számozzák, és lássák el rövid magyarázó szöveggel („1. ábra: a mért adatok időbelisége”).

A Szerkesztőségnek nem áll módjában, hogy kitalálja, mit, kit, mikor és hogyan ábrázol a kép, miről szól az adott ábra vagy táblázat.

Amennyiben nem magyar nyelvű ábrát, táblázatot használ a szerző, akkor szükségesnek látjuk egy magyar nyelvű magyarázat hozzácsatolását is.

A cikkben felhasználandó fotók .jpg vagy .png formátumban készüljenek, legalább 150DPI felbontással, de mellőzzük a 2-3 MB terjedelmű képeket.

A felhasznált fényképek szorosan kapcsolódjanak a témához, az internetről letöltött fotókkal nem igazán tudunk mit kezdeni.

Amennyiben a mondanivaló illusztrálásához az internetről letöltött fotót vagy ábrát használnak, minden esetben győződjenek meg a forrás felhasználásának jogszerűségéről. Amennyiben a forrás szabad felhasználású, az irodalomjegyzékben akkor is jelezzék annak elérhetőségét (link).

A táblázatokat word vagy excel formátumban kérjük elkészíteni, továbbá vegyék figyelembe az újság kéthasábos szerkezetét, egy esetleges kicsinyítés a tartalmi láthatóság rovására mehet.

Amennyiben a cikkben más szerzők vélemények idézésére is sor kerül (és ez általában így van), a forrást teljesen azonosíthatóan kell megjelölni, legyen az könyv, folyóiratcikk vagy internetes elérhetőség. A szerkesztőség alkalmasszerűen ellenőrizheti az idézett forrás valóságát.

A másodközlésről!

Definíció: Ugyanannak a dolgozatnak ugyanazon/vagy különböző nyelven való többszöri közlése (teljes terjedelemben) némi adat- vagy szerkezeti módosítással. Egy munka részre szedése, s adott szöveg és bibliográfiai azonoság mellett vagy más cím alatti ismételt köz-

Honlapokra történő hivatkozás esetén kérjük megadni a letöltés vagy megtekintés időpontját is. (Mivel több esetben előfordul, hogy az adott hivatkozás tartalma időközben megváltozik, vagy a cikk megjelenésének időpontjában már nem elérhető.)

Sem a Szerkesztőség, sem a Kiadó nem tartozik felelősséggel, ha a cikk írója nem tartotta be a forrás azonosíthatóságára vonatkozó törvényeket és jogszabályokat.

A hivatkozáshoz vagy a szövegközi magyarázathoz egyaránt használható a lábjegyzet és a végjegyzet formátum. A Szerkesztőség a végjegyzetet preferálja.

Amennyiben a szövegben magyar vagy idegen nyelvű rövidítés, betűszó szerepel, kérjük megadni annak a magyar megfelelőjét.

Amennyiben a cikk terjedelme (képek és ábrák nélkül) meghaladja a 2 A/4-es oldalt, kérünk egy rövid és személytelen összefoglalót, mondjuk maximum 70 szóban, ami rögtön a cím után következzen.

A szerző bemutatása a cikk végén történik meg, egy fénykép és magyarázó szöveg segítségével. A fénykép színes és legalább 600x800 pixel méretű legyen. **A magyarázó szöveg harmadik személyben írt szakmai bemutatkozás legyen, amelynek hosszúsága ne legyen több 500 leütésnél.**

lése. Az elmondottak autoplágium-nak minősülnek. Ez ma nem számít etikus magatartásnak, és elsősorban a szerzőkre vet rossz fényt. Ezért a Szerkesztőség felhívja a tisztelt Szerzők figyelmét ezen etikai szabály betartására. Az ilyen esetekre a Szerkesztőség semmilyen

felelősséget nem vállal. Természetesen adódhatnak kivételes esetek – például internetes portálon megjelent írás közzlése – ezekben a szerző, az első közlő(k) és az MM Szerkesztőbizottság közös döntése az irányadó.

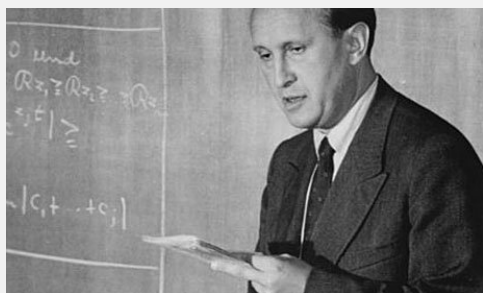
Előre is köszönjük, hogy a fenti irányelvek követésével segíti munkánkat!

Jó munkát kívánunk!

Budapest, 2020 augusztus.

Magyar Minőség Szerkesztőbizottsága

Elismert, de nem túl ismert magyar matematikus

Mostani számunkban Szemerédi Endre kapcsán már említésre került **Turán Pál** neve, aki 110 éve, 1910. augusztus 18-án született Budapesten. Fejér Lipótnál doktorált, 1949-től haláláig az ELTE professzora volt. Fő kutatási területe a számelmélet volt, ebben kiemelkedő eredményei születtek. Ezek között van a Turán-féle egyenlőtlenség és a Turán-féle gráftétel. Erdős Pál jóbarátja és kutatótársa volt, közös munkájuk eredményét bizonyította Szemerédi. 1976. szeptember 26-án hunyt el Budapesten. Az Akadémia emlékére díjat hozott létra 2006-ban.

A tömegélelmezés magyar tudósa

Berczeller László 1885-ben (más források szerint 1890) született Budapesten, augusztus 9-én. Orvosi végzettséget szerzett, fő érdeklődési területe az élelmezés volt. Egy bécsi japán étteremben találkozott először a szójával, amiről feltételezte, hogy az olcsó tömegélelmezés problémájának egyik kulcsa lehet. 1920-ban Bécsben találkozott a brit Robert Grahammel, közösen kidolgozták a szójatej, a szójaliszt és a szójatartalmú kenyér előállítását, és szabadalmaztatták is. 1939-40-ben François Arnold vegyésszel együtt Toulouse környékén kidolgozták a nagyipari technológiát is. Szabadalmát a háborúra készülő Németország is megvásárolta, de soha nem fizetett érte.

A háború mindennek véget vetett, elszegényedett, származása miatt üldözték, családi élete tönkrement. 1955. november 14-én, már megbomlott elmével, a francia Remy-ben hunyt el. Születésének évfordulóján (ki tudja hányadik?) tisztelettel emlékezünk a méltatlanul elfeledett kiváló magyar tudósra.

Köszöntjük a Magyar Minőség Társaság új tagjait

Csiszér Tamás

Dunakeszi

**MBV Valtom Tanácsadó és
Szolgáltató Bt.**

Szeged

QUALIMED-IL Fejlesztő Iroda Kft.

Debrecen

**RQC Regionális Minősegbiztosítási
Központ Kft.**

Kozármisleny

**VIDÁL Tanácsadó, Gyártó és
Forgalmazó Kft.**

Hódmezővásárhely

Bemutakozás

Csiszér Tamás

1997 óta dolgozom folyamat- és minőségfejlesztőként. Szakértőként vagy projektvezetőként rendszeresen közreműködöm működés- és szervezettefejlesztési, informatikai, hálózatkezelési és anyagtudományi projektekben. 2017 óta az Óbudai Egyetem oktatójaként anyagtudományi, technológiai, minőségügyi és informatikai témákat adok elő magyar és angol nyelven. Tudományos tevékenységem során elsősorban a hálózatkezelés és a minőségügy kapcsolataira, valamint anyagtudományi témákra fókuszálok.

A szabadságharcból a tudományba

Augusztus 7-én volt 195. éve, Hercegszántón megszületett **Kondor Gusztáv**, korának kiemelkedő csillagásza és geodétája. Felsőfokú tanulmányait a Pesti Tudományegyetemen kezdte, de a szabadságharc miatt félbeszakította. Több csatában is részt vett, a bukás a komáromi várban érte, így tanulmányait folytathatta, 1850-ben szerezte meg mérnöki diplomáját. Ezután Petzval Ottónál, majd Jedlik Ányosnál bővítette ismereteit, innen a Bécsi Egyetemre ment. 1854-től a Pest Városi Főreáliskola tanára lett. Fő kutatási területe az égi mechanika, valamint az asztrometria és a geodézia határterülete, a csillagászati alapon nyugvó földrajzi helymeghatározás volt. Behatóan tanulmányozta a Naprendszer bolygóinak együttállásait és egyes üstökösök pályadinamikai sajátosságait. Az 1860-as évek végén bekapcsolódott a Schenzl Guidó végezte geofizikai kutatásokba, részt vett több terepi mérésen, amelyek célja a geomágneses tér feltérképezése és a mágneses helymeghatározás módszerének fejlesztése volt. A szabadságharc során lerombolt Gellért-hegyi Budai Csillagvizsgáló újjáépítésének harcos támogatója volt. Tudományos és ismeretterjesztő cikkei főként a Természettudományi Közönyben és az Országos Középtanodai Tanáregylet Közönyében jelentek meg. 1863 és 1891 között ő szerkesztette a Magyar Tudományos Akadémiai Almanach csillagászati naptármellékletét. 1897. szeptember 16-án hunyt el Budapesten.

NOVOFER ALAPÍTVÁNY

GÁBOR DÉNES-DÍJ 2020

felterjesztési felhívás

A **NOVOFER Alapítvány** Kuratóriuma kéri a gazdasági tevékenységet folytató társaságok-, a kutatással-, fejlesztéssel-, felsőfokú képzéssel foglalkozó intézmények-, a kamarák-, a műszaki és természet-tudományi egyesületek-, a szakmai vagy érdekvédelmi szervezetek ill. szövetségek vezetőit, továbbá a Gábor Dénes-díjjal korábban kitüntetett szakembereket, hogy jelöljék (terjesszék fel) **GÁBOR DÉNES**-díjra azokat az általuk szakmailag ismert, kreatív, innovatív, *jelenleg is tevékeny, az innovációt aktívan művelő* magyar (kutató, fejlesztő, feltaláló, műszaki-gazdasági vezető) szakembereket, -akik itthon, vagy határainkon túl - a természet-tudományos szakterületek valamelyikén:

- **kiemelkedő tudományos, kutatási-fejlesztési tevékenységet folytatnak,**
- **jelentős, a gyakorlatban az elmúlt 5 évben bevezetett, konkrét tudományos és/vagy műszaki-szellemi alkotást hoztak létre,**
- **megvalósult tudományos, kutatási-fejlesztési, innovatív tevékenységükkel hozzájárultak a környezeti értékek megőrzéséhez, a fenntartható fejlődéshez,**
- **személyes közreműködésükkel megalapították és fenntartották intézményük innovációs készségét és képességét.**

A határainkon túl élő magyar alkotó elismerésére javaslatot tehetnek a Magyarország határain túli (ezen a magyarság értendő a világban) magyar szakmai, valamint civil szervezetek és felsőoktatási intézmények vezetői is.

A díjak odaítéléséről a NOVOFER Alapítvány Kuratóriuma dönt. A Kuratórium döntése végleges, az ellen fellebbezésnek helye nincs. A hiányos (adatlapot, indoklást, szakmai életrajzot, vagy ajánló leveleket nem tartalmazó), vagy határidőn túl beérkező jelöléseket a Kuratórium formai okból figyelmen kívül hagyja. Nem lehet jelölő vagy ajánló a NOVOFER Alapítvány Kuratóriumának vagy Felügyelő Bizottságának elnöke vagy tagja, az elbírálást segítő szakmai bizottság tagja, a jelölttel családi vagy alárendeltségi kapcsolatban álló személy. A díjak személyre szólnak, így alkotó közösségek csoportosan nem jelölhetők. A díj csak egyszer nyerhető el és a Kuratórium nem adományoz posztumusz díjat.

A Kuratórium a felterjesztések alapján az *elmúlt 5 évben folytatott*, kiemelkedően eredményes innovatív teljesítmény elismeréseként **Gábor Dénes-díjat** adományoz a jelöltek közül kiválasztott, Magyarországon élő, magyar állampolgársággal rendelkező alkotónak, valamint a határainkon túl élő, magyar nemzetiségű, magyarul tudó alkotónak.

A Kuratórium a felterjesztések alapján sok éve folytatott, kiemelkedően eredményes innovatív teljesítmény elismeréseként **Gábor Dénes Életmű-díjat** adományoz a jelöltek közül kiválasztott, 75. évnél idősebb, Magyarországon élő, magyar állampolgársággal rendelkező alkotónak, valamint a határainkon túl élő, magyar nemzetiségű, magyarul tudó alkotónak.

Az **ideális** jelölt teljesen új tudást létrehozó szakember, akinek műszaki-szellemi alkotását eredményesen hasznosítják, aki ismereteit a gyakorlatban alkalmazza, látóköre messze meghaladja a szűken vett szakterületet.

A jelölés megkívánt tartalma

1. Kitöltött és aláírt adatlap

Az adatlap formalizált, melynek aktuális változata a www.gabordenes.hu honlapról letölthető. Fontos, hogy a jelölés címszavas indokának (a konkrét műszaki-szellemi alkotások megnevezése és ezek hasznosítási eredményének ismertetése) már az adatlapon is meg kell jelenni.

2. Felterjesztés indoklása

A jelölt innovatív tevékenységének és eredményeinek rövid (legfeljebb 3 A4-es gépelt oldal terjedelemben), lényegre törő és konkrét bemutatása, a Gábor Dénes-díjra való jelölés indoka. A jelölés indoklása nem azonos a szakmai életrajzzal. Az indoklásban kell rámutatni arra, hogy a jelölt által végzett és a szakmai életrajzban felsorolt tevékenységek milyen hatást gyakoroltak például a gazdaságra, a tudományra, a fejlesztésre, a közéletre, az életminőségre, a környezetre stb. Itt kell megnevezni a jelölt konkrét műszaki-szellemi alkotásait, és itt kell ismertetni azok hasznosítási eredményét.

3. A jelölt szakmai életrajza

A jelölt képzettségének és munkásságának legfeljebb 2 oldal terjedelmű ismertetése. (A szakmai életrajz lehet önéletrajz is abban az esetben, ha a jelölés a Jelölt tudomásával történik!)

A Kuratórium fenntartja magának a jogot arra, hogy a tárgyévét megelőző évek jelöltje számára is adományozzon díjat, amennyiben a jelölt a tárgyévi felhívás minden kritériumának megfelel és a jelölők, valamint az ajánlók a kuratórium ez irányú megkeresése során fenntartják korábbi javaslatukat.

4. Hivatkozott alkotások, eredmények listája

A felterjesztés indoklásában hivatkozott alkotás(ok) ill. szakmai eredmények listája (a jelentős találmányokról, szabadalmakról, egyéb jogi védeltséget élvező teljesítményekről, hazai és nemzetközi kutatási-fejlesztési projektekről vagy nemzetközileg is magasan idézett tanulmányokról, cikkekről).

5. Két ajánlólevél

Két, a jelölt szakmájában elismert, tekintélyes szakembernek a jelölt kitüntetését támogató, legfeljebb 1-1 oldal terjedelmű ajánló levele. A jelölt és az ajánlók között nem lehet összeférhetetlenség. A Jelölő és az Ajánló (a felterjesztést támogató) nem lehet azonos személy.

A jelöléssel, ajánlással és elbírálással kapcsolatos valamennyi dokumentum nyelve a magyar!

Az adatlap, a felhívás és a jelöléssel kapcsolatos **részletes tudnivalók** letölthetők a: <http://www.gabordenes.hu/palyazati-felhivasok/> címről.

A teljes jelölést (A jelölés megkívánt tartalma 1-5.) elektronikusan kell megküldeni az alapitvany@novofer.hu e-mail címre. Az aláírt adatlap eredeti példányát - ami tartalmazza az adatkezelési nyilatkozatot - posta úton is meg kell küldeni a 1112 Budapest, Hegyalja út 86. címre.

Az elektronikus teljes jelölés beküldési, a papíralapú adatlap postára adási határideje 2020. október 10. - magyar idő szerint 24 óra.

Eredményhirdetés és díjátadás: 2020. december.

A beérkezett jelölések átvételéről a jelölők, az elbírálás eredményéről a jelölők, a kitüntetés elnyerők esetén a jelölők, az ajánlók és a díjazottak közvetlen értesítést is kapnak. A díjazottak nevét a díjátadást követően honlapunkon és a szaksajtóban is nyilvánosságra hozzuk.

További felvilágosítás:

www.gabordenes.hu - E-mail: alapitvany@novofer.hu - Tel.: +36 1 319 8913 - Mobil: +36 30 4848 004

Budapest, 2020. július 10.

Dr. Bendzsel Miklós
a Kuratórium elnöke

Az első gépkocsi/ mozdony

Lehet, hogy a címben megfogalmazott állítást többen vitatják, de **Nicholas-Joseph Cugnot** volt az, aki a gőz erejét a haladó mozgás megvalósítására használta. A 295 évvel ezelőtt, 1725. szeptember 25-én, Lotaringiában született, az eredetileg tűzértiszt fiatalember messze megelőzte korát, amikor megalkotta gőzkocsiját, ami a világ első működő gőzüzemű járművének számít. Az 1770-ben megalkotott gőzkocsi működött ugyan, de voltak vele problémák is. Ettől függetlenül a találmány a gőzmozdony és az automobil közös ősének tekinthető. Cugnot 1804. október 2-án hunyt el Párizsban.

Magyar Nobel-díj, kémiából

1885. augusztus 1-én született Budapesten **Hevesy György**, a 135 éves évfordulón egy magyar származású Nobel-díjasra emlékezünk.

A budapesti és berlini tanulmányok után Freiburgban (Baden-Württemberg) doktorált. Egy rövid zürichi kitérő után Manchesterbe ment, ahol Rutherford laboratóriumában dolgozott, és barátságot kötött Niels Bohrral, aki 1920-ban koppenhágai laboratóriumába hívta. Itt fedezte fel az addig hiába keresett 72-es rendszámú elemet, a hafniumot. Visszament Freiburgba, ahol kidolgozta a röntgenfluoreszcens analízist és a radioaktív izotópok indikátorként való alkalmazását, amelyet a mai orvostudomány is alkalmaz. Ezért 1943-ban elnyerte a kémiai Nobel-díjat. Emellett számos egyéb kitüntetés tulajdonosa volt, kisbolygót és holdi krátert is elneveztek róla.

1966-ban, július 5-én hunyt el Freiburgban. Tisztelői a Fiumei úti sírkertben találhatják a sírját.

<https://cultura.hu/kultura/a-nobel-dijas-hevesy-gyorgy/>

A 84. IEC-közgyűlés – csökkentett üzemmódban

A 2020. évi IEC-közgyűlést Svédország fővárosában, Stockholmban tartották volna október 5–9. között. Előtte, szeptember 28-tól kezdődően került volna sor a műszaki bizottságok üléseire.

Nagyon nehéz időket élünk a pandémiát okozó koronavírus miatt, ami a tradicionális munkamódszerek megváltoztatását is kikényszeríti. Ami azonban nem változott, az az IEC tagjai, szakértői és alkalmazottai jóléte, egészsége iránti aggodalom.

Figyelembe véve a Covid-19 gyors globális elterjedését és ennek az egészségügyi vészhelyzetnek a kiszámíthatatlan fejlődését, az IEC Svéd Nemzeti Bizottsága felkereste az IEC elnökét és főtitkárát, és megvitatták az IEC 2020.

Az IEC vezetőségi üléseit a következők szerint tartják meg

Végrehajtó Bizottság (Executive Committee, EXCO) I. rész:	november 8., szombat
Megfelelőségértékelési Testület (Conformity Assessment Board, CAB):	november 9., hétfő
Szabványosításirányító Testület (Standardization Management Board, SMB):	november 9., hétfő
Tanácsi Testület (Council Board, CB):	november 11., szerda
Tanács (Council):	november 13., péntek (csak a döntéshozó ülés)
Végrehajtó Bizottság (Executive Committee, EXCO) II. rész:	november 13., péntek (az biztos, hogy nem babonások)

évi ülésének szervezésével, illetve az ülés elmaradásával kapcsolatos gazdasági kockázatokat. Miután a Svéd Nemzeti Bizottság és az IEC Végrehajtó Bizottság (ExCo) alaposan elemezte a helyzetet és a 2020. évi közgyűlés megszervezésével kapcsolatos pénzügyi terhelést, arra a következtetésre jutottak, hogy a 2020. évi közgyűlés előkészületeinek folytatása indokolatlan pénzügyi terhet jelentene, különösen, ha a szervezés előrehaladott szakaszában kellene törölni az eseményt.

Az eredetileg a 2020-as közgyűlésre tervezett műszaki bizottságok üléseit át kell ütemezni vagy virtuális ülések formájában kell megtartani azokat. A nemzeti bizottságokat arra ösztönzik, hogy fontolják meg ezeknek az üléseknek a

megrendezését, felkérve őket, hogy közvetlenül lépjenek kapcsolatba az illetékes műszaki bizottsággal.

Kosák Gábor
2020. július

Figyelemfelhívó kampány a fenntartható városokért a szabványosítás világnapja előtt

Az [ISO/TC 268](#) Fenntartható városok és közösségek nemzetközi műszaki bizottság vezetésével kampány indult a városok fenntarthatóságának népszerűsítésére a szabványosítás október 14-i világnapja előtt és a koronavírus-járvány tükrében.

Az ISO a 2020. évi szabványosítási világnapnak a „Bolygó megvédése szabványokkal” ([Protecting the planet with standards](#)) témát adta, amely különösképpen aktuális a Covid-járvány idején és a mindennapi életünkben bekövetkezett változások tükrében. Az elmúlt időszak megmutatta, hogy mennyire sérülékeny is lehet a modern élet, valamint felhívta a figyelmet arra, hogy mennyire fontos a fenntarthatóság, és hogy a járvány végeztével elkerülhetetlen a korábbinál sokkal rugalmasabb és ellenállóbb életmód kialakítása.

A téma szorosan illeszkedik az ISO/TC 268 tevékenységi területéhez, emiatt indította el a műszaki bizottság (az ISO/TC 301, ISO/TC 238, ISO/TC 300, ISO/TC 59, ISO/TC 163, ISO/TC 205, ISO/TC 224, ISO/TC 282 és

ISO/TC 228 műszaki bizottságokkal együtt) a figyelemfelhívó kampányát, melynek témáját a következő fenntarthatósági célok képezik:

- jobb életminőség elérése (mindenki számára elérhető egészséges élet és társadalmi kohézió);
- a gazdaság támogatása (járvány utáni újraindulás, helyi turisztikai attrakciók, költségcsökkentés, támogatási gyakorlatok, kereskedelem elősegítése);
- növekvő ellenálló képesség (biztonságosabb és erősebb közösségi intézmények, jobb válságmenedzsment);
- környezetvédelem (zöldebb városok, levegőminőség, zajcsökkentés, hatékony vízgazdálkodás).

E célok elérésével párhuzamosan a kampány keretében népszerűsíteni kívánják a fenti célokhoz kapcsolódó alábbi szabványokat:

- [ISO 37101:2016](#) *Sustainable development in communities. Management system for sustainable development. Requirements with guidance for use*;
- [ISO 21401:2018](#) *Tourism and related services. Sustainability management system for accommodation establishments. Requirements*;
- [ISO 50001:2018](#) *Energy management systems. Requirements with guidance for use* (magyar nyelven: [MSZ EN ISO](#)

50001:2019 *Energiagazdálkodási irányítási rendszerek. Követelmények alkalmazási útmutatóval*);

- **ISO 46001:2019** *Water efficiency management systems. Requirements with guidance for use.*

Továbbá a „Bolygó megvédeése szabványokkal” téma szorosan kapcsolódik az ISO/TC 268 által elindított fenntarthatósági célkitűzésekhez, leginkább az SDG 11-hez: [Fenntartható városok és közösségek](#), amelyhez kapcsolódóan évek óta végez szabványosítási tevékenységet, valamint folytat figyelemre méltó népszerűsítő és figyelemfelhívó tevékenységet a fent ismertetett célok elérése érdekében.

A kampány július 7-én kezdődött és a szabványosítás világnapjáig tart. Első lépésként elindult egy poszterpályázat, amellyel a kampány hivatalos poszterét kívánták megtalálni. A pályázat döntősei közül augusztus 3-ig lehetett szavazni a végső győztesre, amiről a poszterpályázat hivatalos Facebook-oldalán lehet tájékozódni:

<https://www.facebook.com/wsdcontest>.

A kampány elsősorban a közösségi média felületein zajlik, ahol a szabványosítás világnapjához közeledve az ISO egyre több tartalommal és a terület szakértőinek bevonásával jelentkezik. De közben bátorítják a külső résztvevőket is, hogy osszák meg a fenti célokkal kapcsolatos történeteiket és észrevételeiket, így bárki részt vehet a szabványosítási törekvésekben és a fenti célok elérésében. A kampányhoz a következő hashtagekkel lehet hozzászólni: #standardsdaycountdown, #sustainablecities, #truststandards, #covid19, #sdg11.

Bernáth Csaba
2020. augusztus

Az orvoslástól az irodalomig

215 éve, 1805. augusztus 5-én született Budán **Toldy (Schedel) Ferenc**, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, a 19. század egyik legjelentősebb tudományszervezője és folyóirat-szerkesztője. A pesti Tudományegyetem orvoskarán makrobiotikát és diätetikát adott elő, majd bölcsészkaron az esztétika és az irodalomtörténet magántanára, 1861-től pedig a magyar nyelv és irodalom tanára volt. 1846-tól haláláig az Egyetemi Könyvtár igazgatója. 1830-ban választották a Magyar Tudós Társaság tagjává, amelynek 1835 és 1861 között főtitkára volt. 1831-ben Bugát Pállal együtt alapította az első jelentős magyar orvosi folyóiratot, az Orvosi Tárt, 1834-ben pedig az Akadémia első tudományos folyóiratát, a Tudománytárt. Kezdeményezte a Kisfaludy Társaság létrehozását, melynek elnöke is volt. Több magyar nyelvemléket elsőként ő adott közre, több magyar író életmű-kiadása szintén neki köszönhető. Elsők között foglalta össze a magyar költészet történetét. Elsősorban neki köszönhető, hogy tudományos szintre emelte az irodalomtörténet-írást is. 1871-ben, 50 éves írói jubileuma alkalmából országos méretű ünnepségen volt része. Budapesten hunyt el, 1875. december 10-én.

Tartalomjegyzék

Magyar Minőség XXIX. évfolyam 08-09. szám 2020. augusztus-szeptember

SZAKMAI CIKKEK, ELŐADÁSOK

[Bevezető – Tóth Csaba László](#)

[A minőségügyi szakma jelene és jövője – Dr. Csiszér Tamás, Dr. Czelleng Arnold, Csécsei Róbert](#)

[Sikeres SMETA társadalmi felelősségvállalási audit az autópárházban – Kasza Ottó, Thierry Zsuzsanna, Csonka László](#)

[Információbiztonsági gondolatok a home office körül – Dr. Horváth Zsolt](#)

[Mentorálás vagy tanácsadás – Kormány Tamás](#)

[A pandémia új kihívások elé állította a cégeket – Macher Márta](#)

[Reorganizáció és digitális transzformáció – Dr. Németh Balázs](#)

[Távértékelést, de ízibe! – Bodroghelyi Csaba](#)

[Jók a legjobbak közül: Dr. Hány András – Sződi Sándor](#)

A TÁRSASÁG HÍREI ÉS PROGRAMJAI

[Ismerjük meg Tagjainkat!](#)

[Az MMT koronavírus felmérés összegzése – Reizinger Zoltán](#)

[A Magyar Minőség Társaság 2020. évi pályázatai](#)

[A Magyar Minőség 2019. évi szakcikkeinek tartalomjegyzéke](#)

[Útmutató a Magyar Minőség folyóiratban megjelenő cikkek szerzőinek](#)

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI HÍREK ÉS BESZÁMOLÓK

[Gábor Dénes-Díj 2020 – Felhívás](#)

[Hírek a szabványok világából](#)

A TÁRSASÁG ÚJ TAGJAI

[Köszöntjük a Társaság új tagjait.](#)

PROFESSIONAL ARTICLES, LECTURES

[Upfront – Csaba László TÓTH](#)

[Present and Future of Quality Profession – Dr. Tamás CSISZÉR, Dr. Arnold CZELLENG, Róbert CSÉCSEI](#)

[Successful SMETA Audit, Corporate Social Responsibility in the Automotive Industry – Ottó KASZA, Zsuzsanna THIERRY, László CSONKA](#)

[Information Security Aspects of Home Office – Dr. Zsolt HORVÁTH](#)

[Mentoring or Counselling – Tamás KORMÁNY](#)

[Pandemic Brings New Challenges into Companies' Lives – Márta MACHER](#)

[Reorganization and Digital Transformation – Dr. Balázs NÉMETH](#)

[Remote Assessment, Quickly Please! – Csaba BODROGHELYI](#)

[The Best among the Best: Dr. Hány András – Sándor SZÓDI](#)

NEWS AND PROGRAMS OF THE SOCIETY

[Getting to Know....](#)

[Summary of the HSQ Coronavirus Survey – Zoltán REIZINGER](#)

[Invitation to a New Competition of the Hungarian Society for Quality in 2020](#)

[Contents of 2019 Year's Professional Articles in Magyar Minőség](#)

[Author's Guide for Magyar Minőség](#)

DOMESTIC AND INTERNATIONAL NEWS AND REPORTS

[32nd Gábor Dénes Prize 2020 – Press Release](#)

[News from the World of Standards](#)

NEW MEMBERS TO THE SOCIETY

[We Welcome the New Members to the Society](#)

MAGYAR SZABVÁNYÜGYI TESTÜLET – MSZT

Tanúsítási szolgáltatások

Az MSZT az IQNet (Nemzetközi Tanúsító Hálózat) teljes jogú tagja, ezért az általa tanúsított cégek az MSZT tanúsítványával együtt a világ több mint 60 országában elismert IQNet-tanúsítványt is megkapják.

Rendszertanúsítás

Az MSZT a Nemzeti Akkreditáló Hatóság (NAH) által a NAH-4-0044/2018, a NAH-4-0086/2018 és a NAH-4-0127/2018 számon akkreditált irányítási rendszert tanúsító szervezet a következő területeken:

- Minőségirányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 9001 szerint;
- Környezetközpontú irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 14001 szerint;
- A munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítási rendszerének tanúsítása az MSZ ISO 45001 szerint;
- Élelmiszer-biztonsági irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 22000 szerint;
- Magyar egészségügyi ellátási standardok (MEES) szerint végzett tanúsítás;
- Információbiztonsági irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ ISO/IEC 27001 szerint;
- Energiagazdálkodási irányítási rendszerek tanúsítása az MSZ EN ISO 50001 szerint.

Innovatív területek – Speciális kínálat az MSZT további tanúsítási szolgáltatásaiból

- Informatikai szolgáltatás irányításának tanúsítása az MSZ ISO/IEC 20000-1 szerint;
- Fordítási szolgáltatások tanúsítása az MSZ EN ISO 17100 szerint;
- Egészségügyi szolgáltatások tanúsítása az MSZ EN 15224 szerint;
- Innovációirányítási rendszerek igazolása az MSZ CEN/TS 16555-1 szerint;
- Kozmetikai termékek helyes gyártási gyakorlatának (GMP: Good Manufacturing Practice) MSZ EN ISO 22716 szerinti igazolása;
- IQNet SR 10 – A társadalmi felelősségvállalás irányítási rendszerének tanúsítása;
- HACCP-rendszerek igazolása az MÉ 2-1/1969 szerint;
- GMP-igazolás az Európai Takarmánygyártók Útmutatója (EFMC 2014.) szerint;
- Integrált rendszerek tanúsítása (minőség-, környezetközpontú, munkahelyi egészségvédelem és biztonság, élelmiszer-biztonsági, információbiztonsági stb. irányítási rendszerek).

Terméktanúsítás

- Termékek és szolgáltatások szabványnak való megfelelésének tanúsítása
- Normatív dokumentumok szerinti terméktanúsítás
- Játszótéri eszközök megfelelésének ellenőrzése

TANÚSÍTÁSI TITKÁRSÁG

1082 Budapest, Horváth Mihály tér 1.
Tel.: 06-1-456-6928 Fax: 06-1-456-6940

e-mail: cert@mszt.hu

www.mszt.hu

LEGYEN TAGJA AZ IQNET NEMZETKÖZI ELIT-KLUBNAK!